

The New York Pub Lab
476 Fifth Ave

VIE NYBĖ LIE TU VNINKU

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBĖ LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada ... \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications
to the publishers:
J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

"VIENYBĖ LIETUVNINKU"
ISEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Svivenytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų keičių klauskite raštu.
J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 41.

Brooklyn, N. Y. 8 d. Spalio (October) 1913 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVIII

MOKYKIMĖS!

Jau ruduo. Praslinko karštos ilgos dienos, trumpi, tvankūs vakarai. Atėjo trumpos vėsios dienos, šalti ilgi vakarai. Uždaryti visi parkai, kurortai, atidaryta — mokyklos.

Prasidėjo mokslas dienišė ir vakarinišė mokyklose. Visi gali mokytis, ko tik kas nori. Yra mokyklų privatių, draugijų ir miesto mokyklų. Tose mokyklose mokoma už mažą mokesį, tulose reikia mokėti vien tik už įrankius, kuriuos mokiniai naudoja, kai-kur tai ir visai veltui galima mokytis įvairių mokslų bei amatų.

Pačios aplinkybės Amerikoje yra kur kas lengvesnės ir prielaimesnės, negu kur kitur, tik reikia gero noro ir pasišventimo.

Reikalingiausių daiktų Amerikoje mums yra, kurie atkeliaavome delei geresnio duonos kėšnio, tai pažinimas angliškos kalbos. Be angliškos kalbos niekas negali tikėtis geresnio ir pastovesnio darbo. Seniau, kada šis kraštas nebuvo dar tirstai apgyventas, kada tukstančiai darbininkų buvo reikalaujami prie visokių darbų, tada darbdaviai neatsižvelgdavo į tai — ar gali darbininkas susikalbėti ar ne; bet šiandien visi kitas dalykas. Net tokiose vietose, kur visai nereikia kalbėti, darbavys nenoriai priima nemokanti angliškos kalbos darbininką, ir progai pasitaikius, tuo jau į to vietą pastato kitą darbininką. Kasdieniniame gyvenime be angliškos kalbos gyvenimą be angliškos kalbos taipgi savo nesmagumus reikia nukentėti. Ne visose dideliose krautuose ir ne visuose miestuose rasi lietuvių arba lietuvaite parduotojus, kurie galėtų patauti savo tautiečiams. Paprašysi vieno kurio daikto, gausi kitą; negalėdamas tinkamai išaiškinti, pasilieki ant juoko ir apturi sarmatą. Kartais nežinodamas angliškos kalbos turi panėsnet ir labai didelius materiališkus nuostolius. To visko galima išvengti pramušus angliškos kalbos. Daugiausia sau blėdies atneša tie, kurie jauname amžiuje atvažiuoja ir nesigriebia prie angliškos kalbos, pagerinimui savo buvimo, taisymsi gražesnio, šviesesnio kelio į ateitį, ir kad galėtų

gauti geresnį darbą su didesniu apmokėjimu.

Kiekvienas jaunas lietuvis, mokantis skaityti ir rašyti, gali su laiku įgyti gerą darbą. Jei esi amatininku ir moki angliskai kalbėti, tai gali rasti gerą darbą tokioje dirbtuvėje, kokį darbą moki. Jei nemoki nei jokio amato, tai gali besimokinant angliškos kalbos mokytis kartu ir kokio amato. Jei nemėgsti amato, tai pramokęs kiek angliškos kalbos gali mokytis buchalterijos, pardavinėtoju, o pabaigęs savo mokslo šaką gali uždėti kokią krautuve. Jei trūksta energijos ir drąsos mestis į gyvenimo vilnis su savo valtele, tai gali pasikita dirbti, o jei ir to nenorėtum, tai galima ruoštis prie valdiškų darbų.

Prisirengti prie tų darbų galima vakarinišė prekybos mokyklose.

Tėvai, kurių vaikai buvo paimti iš dienišės mokyklos 14—16 metų amžiaus sulaukę būtinai turi siūsti savo vaikučius į vakarinišę mokyklą, kad galėtų papildyti savo nedateklus, kad galėtų geriau susipažinti su angliška kalba ir kitais dalykais, kurie reikalingi kasdieniniame gyvenime. Ne užginčytina, kad dauguma lietuviškos jaunomenės, kuri turėjo pasitraukti iš dienišės mokyklos, negali parašyti paprasčiausio laiško nei lietuviškoje nei angliškoje kalbose. Labai blogai žino pirmas dalis rokundų, o apie gramatiką tai negali būti nei kalbos. Todėl nėra nieko stebėtino, kad lietuvių vaikai pabaigę parapijinę arba miesto mokyklą gauna darbą „errand boy“ — pastumdėlio. Po nekuriu laikui, kada jau paauga, turi dirbti tokį darbą, kokį gauna, nes vietoje kad išėjus iš mokyklos mokyties užmiršta, tą ką buvo išmokęs.

Visai kitaip daro amerikony, žydų ir kitų tautų jaunimas. Jei negali įstoti į „high school“, tai lanko vakarines mokyklas. Todėl labai retai mes rasime liejiuoniose pagalbininkais kitų tautų kaip tik lietuvių ir lenkų. Tas pats ir visose kitose dirbtuvėse. Anglai ir žydai daugiausia dirba krautuose, raštinėuose ir prie kitų švirių darbų, kur labai retai rasi savo tautie-

ti-lietuvi. Jei pažvelgsi į prekybos ir kitas vakarines mokyklas, tai rasi ant šimto vokiečių ar žydų vieną lietuvi, todėl ir nenustabu, kad visi geresni užsiėmimai yra svetimtaučių rankose.

Amerika — tai šalis prekybos. Čia augščiausia stovi prekyba ir išdirbystė; konkurencijos, nuolatinės kovos tarpe bendrijų, firmų ir pavienių ypatų žengia greta su prekyba. Bet norint kovą laimėti, reikia būti lygiu arba net stipresniu už savo priešą. O stiprybę galima rasti tik moksle. Mes gi toli esame atsilikę. Delei to nusiminti nereikia, tik reikia imtis darbo ir viską atsiieksim. Reikia tik gero noro ir kantrybės, o tuomet ne tik pavyšime kitus, bet ir pralenksime. Išlygos yra labai lengvos ir prielaimos mokyties angliškos kalbos ir įgijimui augštesnio mokslo. Mokyties — darbas ne vienos dienos. Darbas ir kantrybė viską pergalai. Visi į mokyklas šį rudu!

Vladas Leščinskas.

L. M. D. pasiuntinių maršrutai.

Del tulų gana svarbių priežasčių Liet. Mokslo Draugijos Pasiuntinių maršrutai Brooklyno ir New Yorko apielinkėse likos žymiai atmainytas. Vietų gerb. komitetai teiks atkreipti į tai atidžiai ir rengti prakalbas taip, kad neprisieitų maršruto vėl mainyti.

- Spalių mėn.: 8 iki 11 (prokuojant) Shenandoah, Pa. ir apielinkes.
- 12 d., nedėld., — Scranton, Pa., nuo 2 val. po pietų; Pittstone, Pa., 7½ val. vakare.
- 13 d., paned. — Plymouth, Pa.
- 14 d., utarn. — Wanamie, Pa.
- 15 d., —sereda — Edwardsville, Pa., ir Wilkes Barre, Pa. svečiai kalbės pamainiui.
- 16 d., ketvergas — Forest City, Pa.
- 17 d., pėtnyčia — Elizabeth ir Bayonne, N. J.
- 18 d., subata — Brooklyne „Vyturėlio“ draugijos vakarai: „Kornevilio Varpai“.
- 19 d., nedėld., — prakalbos New Yorke nuo 2 val. po pietų; vakare Sim. Dankanto Dr-jos vakarienė.
- 20 d., paned., — Newark, N. J.
- 22 d., sereda, — Passaic ir Paterson, N. J.
- 23 d., ketvergas, — Maspeth ir Ct. Brooklyn, N. Y.
- 25 d., subata, — Išleistuvių vakarienė Brooklyn, N. Y.
- 26 d., nedėld., — prakalbos

Brooklyne-Williamsburge. Išleistuvių vakarienė yra rengiama „Kapp Mansion“ salėje, 554 Bedford Ave. (kampas Bedford ir Ross).

Peržvalga.

// Žemaičių vyskupas mirė.

„Vilties“ N104 rašo: „Rugsėjo 4 dieną Kaune gavo telegramą iš Berlyno, kad Jo Ekselencija Žemaičių Vyskupas Kasparas I Pelecionas Čirtautas, po padarytos ten, kaip išspradžios rodėsi, laimingai sunkios operacijos, pasimirė.“

„Taigi tat Žemaičių vyskupija nebeteko savo Ganytojo-Vado, kurio sunkiąją ligą didžiausiu nerimasėiu sekėme jau nuo kurio laiko. Vyskupo Kasparo I-jo mirtis — didelis smugis ne tik našlaičiai — Žemaičių vyskupijai, tai Lietuvos širdžiai, bet ir visai Lietuvai. Smugis delto, kad Jam mirus, Lietuva nebeteko vieno savo sunaus, kuris, budamas taip augštai patatytas — daug jau ir padaryti dar galėjo ir, kaip tikras kunigas ir tikras lietuvis-pilietis, savo augštuoju pavyzdžiu švietė ne vien savo ganomajai vyskupijai, bet ir už jos sienu, kaip plati yra Lietuva.“

// „Vilties“ žada neužilgo dienraščiū virsti.

Rugsėjo 3 dieną buvusiam „Vilties“ bendrovės susirinkime iš 590 dalininkų dalyvavę tik 45 žmonės. Buvę tarp susirinkusiųjų daug smarkių ginčų ir debatų. Pagaliaus nutarta:

- 1) „Viltį“ paversti dienraščiū ir pradėti leisti šiomet nuo spalio arba lapkričio mėnesio.
- 2) Kadangi kun. Dobužinskis vuskupo noru pasitraukė iš redakcijos dar prieš dalininkų susirinkimą, susirinkimas ju vietoje išrinko p. Dovydaity, kuris bus dienraščiū tikruoju ir atsakomuoju redaktorium. A. Smetona pasitraukia nuo redaktoriavimo.
- 3) A. Smetonai ir kun. J. Tumui atsakius buti viltininkų bendrovės įgaliotiniaus, nutarta juos pakeisti kitais žmonėmis. Taigi dabar bus panaujinta bendrovės sutartis ir jos vedėjais bus vietoje A. Smetonos ir kun. J. Tumop. Dovydaitis ir L. Gira. Juodu bus oficialiniai ir „Vilties“ leidėjai.

// Dar apie lietuvių skyrių Centraliniame knig. Viename „Vien. Liet.“ num. buvo paminėta apie lietuvių skyrių (kuris buvo priskirtas prie slavų skyriaus) Centraliniame New Yorko Kningyne ir apie prastą to skyriaus vedimą. Dabar štai

„Tėvynės“ N39 išspausdintas pla tesnis paaškinimas, kurį ištisai perspausdiname, butent — kodektame skyriuje stigo tvarkos.

„Pakilus mūsų spaudoje įvairiems balsams, buk Centraliniame Lietuvių Kningyne nesą jokios tvarkos, buk negalima esą surasti kningų ir tt. ir tt., iš „Tėvynės“ redakcijos pusės padaryta tiek, kad pasitengta apkalbėti tasai tariamosios betvarkės dalykas su Slavių skyriaus užvaizda p. Rosenthal'iu.“

„Šičion pasidaliname su skaitytojais tomis informacijomis, kokias p. Rosenthal'is suteikė. Iki šiol lietuvių kningos ir jų katalogas laikyta drauge su lenkų ir rusų kningomis ir katalogais, bet dabar bus visiškai atskirta. Lietuvių raštams pavedamas atskiras kambarys drauge su latvių ir ukrainiečių kningomis; tan kambarin galima įeiti tik su specialiu užvaizdos pavelijimu. Kningos galima gauti, pasirinkus jas kataloge ir pareikalavus tarnautojų, kad jas atneštų. Mūsų kningų katalogas bus po raidėmis QY. Norint surasti mūsų skyriaus kningas, reikia įieškoti jų po tomis raidėmis; abelnai katalogas bus padalintas į 9 skyrius, kaip seka:

- QYB — Generalis surašas,
- QYC — laikraščiai,
- QYE — istoriški veikalai,
- QYG — apysakos,
- QYI — poezija ir drama,
- QYL — kitoki literatūra,
- QYN — kalbažinystė,
- QYP — kalbamoksliai,
- QYR — žodynai.

„Dabar katalogas dar nėra užbaigtas, bet jau tvarkomas ir baigimas tvarkyti. Taigi dabar negalima pranešti, kokių veikalų mūsų kningyne truksta.“

„Is laikraščių kningyne randasi šitie:

1. — Allgemeine Littauische Rundschau, 1912;
2. — Birutė, 1912 ir 1913;
3. — Dilgėlės;
4. — Draugas;
5. — Katalikas;
6. — Kova;
7. — Kurėjas, 1900 m. N1-19, ejo Chicagoje, Ill.;
8. — Laisvoji Mintis;
9. — Lietuva (kompletai nuo 1898 m.);
10. — Lietuvis (1901 m., Philadelphia, Pa., N1-6, 8-10, 12);
11. — Laisvė;
12. — Lietuvos Žinios;
13. — Lietuvos Ukinitkas;
14. — Naujia Draugija (1889 m. Baltimore, Md.);
15. — Pirmyn;
16. — Saulė;
17. — Šaltinis;
18. — Tarka;
19. — Tėvynė;
20. — Vienybė Lietuvininkų (nuo 1897 metų; 1897 m. complete turksta N4);
21. — Viltis.

„Kaip matome iš Amerikos lietuvių laikraščių kningynan Kelesivio, Darbininkų Vilties, Dagio, Lietuvių Žurnalo, Moksleivio, Zvaigždės. Iš Lietuvos laikraščių nėra: Draugijos, Vienybės, Aušros, Važovo, Rygos Garso, Rygos Naujienų, Pasiuntinio, Pavašario, Ateities ir Teatro.“

/ Amerikiečiai mušasi su lenkais.

„Draugo“ N39 rašo, jog Bentone, Ill. valst., kur gyvena ne maža lietuvių, rugsėjo 21 dieną iškilo didelės mustynės lenkų su amerikiečiais. Gatvėse visur tikra karė. Didžiausios mustynės buvusios ties miesto rotužės sodeliu, kur sunkiai sužeisti dvidešimt penki ateiviai.

„Amerikiečiai kiekvieną ateivį baisiausia mušė kur tik kurį gatvėje sutiko... Galų gale buvo pašaukta valstijos kareiviai, idant numalšintų įsiutusius riaušiniukus...“

„Riaušės prasidėjo is to, kad lenkai nušovė du amerikiečiu ir trečią sužeidė. Sužeistasis pasakojo, kad jie naktį grįžė iš lenkų šokių ir jiems beinant, prieš pat vidurnaktį, ant jų užpuolė apie dešimt angliakasių, revolveriais ir lazdomis apsiginklavusių. Ir nežiną kodėl juos užpuolė. Mato-mai, tie amerikiečiai kai nors negero buvo padarę tuose šokiuose pas lenkus. Dalykas turės buti ištirtas.“

„Tuo tarpu, kad ir pribuvo kareiviai, vieną lenką, Joną Herzaną, amerikiečiai gaudo ir nori lynčiuoti. Jis, sako, esąs pabėgęs į miškus. Mišką apsupė šerifo kareiviai. Jeigu ji kareiviai sugautų, tai minia nuo kareivių atimsianti ir nulynčiuosianti. Ši žinia paskelbta rugsėjo 23 dieną. Penkiolika ateivių buvo areštuota; daugumą paleido, tris tebelai-kok kalėjime.“

„Bentone'o miestelis yra maišyta lenkų ir lietuvių parapija. Jos klebonu yra lietuvis kunigas Kolesinskis. Kiek lietuvių nukentėjo šiose riaušėse, dar nežinia.“

Apie šitą atsitikimą „Draugas“ žada ateinančiame numeryje daugiau žinių paduoti. Be to „Draugas“ užklauses telegrama Bentone'o parapijos klebono, kun. S. E. Kolesinskio: ar yra įmaišytų į tas riaušes ir sužeistų lietuvių? Kun. Kolesinskis telegrama pranešė, kad nei vieno lietuviu nėra įmaišyto nei sužeisto.

// Nubaudė laikraštį.

„Lietuvos Žinių“ N106 rašo, jog Kauno gubernatorius nubaudė 500 r. ar tris mėn. arešto „Garnio“ redaktorę p-lę Jastržemskaitę už įžangos straipsnių, užvardytą „Ar yra blogų žmonių pasaulyje?“

// Didžiausioji kai-kurių mūsų veikėjų yda.

Viena didžiųjų ydų, kuri virto net savo rūšies manija pas kai-kuriuos mūsų veikėjus, bene bus tai noras pasigirti, o ypač už daugelį kalbėti, ir tai kalbėti arba rašyti apie juos kurį visuomenės dalyką be jokiu priparodymų, be motyvų, betgi su tikslu. Jiems mat rodos, kad tikslas taip jau lengvu būdu atsiekiamas, kaip

kad jie savo vaidentuvėje įsivaizdina.

Pastarame pereinamajame savaitės „Lietuvos Žinių“ num., apžvalgoje, paimtos ištraukos iš užsienio laikraščio „Sozialdemokrat“, kame rašoma tulo korespondento apie L. S. D. P. veikimą 1912 metais renkant atstovus į Dumą.

Tasai ano laikraščio korespondentas nurodąs, jog L. S. D. P. — ja rinkimų kampaniją buvo išplėtusi trijose gubernijose — Kauno, Suvalkų ir Vilniaus.

Agituodama plačiose miniose partija išrodinėjusi tikrąją valdžios politikos ir tautinių buržuazinių partijų apgaulingų prizadėjimų vertę.

Į abėną rinkimų agitaciją ji įnešusi, girdi, principumą, tvarką, plėną.

Na, nei vieno atstovo Dumon (priešime, net nei vieno gubernijos rinkimo) L. S. D. P. nelaimėjusi, bet tai kalti valdžios persekiojimai ir tautinių partijų prieš L. S. D. P. susiglaudimas.

Tiesa, L. S. D. P. ne atstovų gaudyti, girdi, ėjusi į rinkimus, jai rūpėję tik išrinkti darbininkams, kam verti tokie rinkimai.

Delei visa to „Liet. Žinios“ klausia:

„Teisybės delei vertėtų to korespondento pasiklausti, kame buvo pasirodęs L. S. D. P. veikimas Suvalkų gub. per 1912 m. Dumos rinkimus? Kame apsirėškė įneštas L. S. D. P. agitacijos kovą principumas, tvarka, plėnas? Kame buvo plačioms (turbūt proletarų?) minioms ir darbininkams anie „iškinimai“ laike rinkimų Dumon, jei pagal įstatymų darbininkai ir proletarai rinkimuose labai mažai tedalyvauja, ir tų pačių proletarų, bent agitacijai priimanų, Lietuvoj taip mažą yra?“

// Amerikos katalikų skaitlius mažėja.

„Saulė“ N76 rašo, jog Amerikos katalikų organas „The Catholic Citizen“ paskelbęs, kad daugelis Suvenyose Valstijose katalikų pasitraukia nuo katalikų bažnyčios ir priima by kurį kitą tikėjimą arba prisideda prie taip vadinamų netikinčiųjų skaitliams. Katalikų, pasak to laikraščio, Suv. Valst. yra su virš 20,000,000, protestonų — 30,000,000, netikinčiųjų — 40,000,000. Daugiausia nuo katalikų pasitraukia Amerikon atkeliavę italai. Per pastaruosius penkiolika metų į Ameriką atkeliavę arti trys milijonai italų, kurių didžiuma prisidėjo prie netikinčiųjų skaitliams. Tą patį galima pasakyti ir apie kitas katalikiškas tautas; taip jau ir kitų katalikiškų tautų sąnariai vienas po kito traukiasi nuo katalikų ir didina katalikybės priešų eilias. Kaip žlugo daugybė senovės gadytųjų tautybių bei įvairių kultų, taip turės žlugti šiandienės, o jų vietos iškilis naujos tautybės formos ir tik tam, kad tolimoje ateityje taipogi žlugti.

// IV-as lietuvių laikraštinių susivaižavimas.

Spalių mėn. 7, 8 ir 9 dienomis 1913 m. Shenandoah, Pa. bus IV-as liet. laikraštinių susivaižavimas.

Valstybės gyvenimas, kaip pir srovė, guli savo pirmyn einančiame judėjime; jeigu srovė sustoja, tai todėl, kad sauslė arba išseko.

Geriausia padaryti pasaulje mažą dalykėli, negu pušvalandį mažų dalykėliu skaityti. — *Geothe.*

Iš Visur.

BULGARIJOS — TURKIJOS TRAKTATAS.

Konstantinopolis. Rugsėjo 29 d. liko patvirtintas įgaliojimų parašais taikos traktatas tarp Bulgarijos ir Turkijos. Sulig to traktato Bulgarija nustoja daug užkariautų miestų (Adrianopolis, Kirk-Kiliseh ir tt.) ir didžiųjų plotus žemės. Turkija gi triumfuoja; delei to labai sutvirtėjo jaunaturkių partija. Turkijos valdžia atvirai skelbia, kad jei Graikija neišpildys Turkijos reikalavimus, tai ji liks prašalinta iš Solonikų ir Epiro. Mat, turkai geidžia pasiekti su Graikija taip kaip pasiegtė su Bulgarija.

BALKANŲ KLAUSIMAS.

Londonas. Nežiurint to, kad padaryta taika tarp turkų ir bulgarų, Balkanų klausimas vis lieka labai supainiotas — net paskutinėse dienose plačiai pradėjo kalbėti ir rašyti apie trečiąjį Balkanų karą.

Mat, eina karšti mušiai tarp albaniečių ir serbų. Albanijos kariuomenė, susidedanti iš 50,000 gerai apginkluotų kareivių, smarkiai eina pirmyn ir beveik visur išlošia mušius su serbais; jie užėmė jau keletą svarbių miestų. Mušyje prie Dibros krito 1,200 serbų. Kareivių eilėse mušiasi net albanų moteris.

Turkijoj plačiai kalbama, kad Albanijai bus suteikta plati autonomija, bet ji liks po Turkijos protektoratu.

Bet turkai tuom dar vis neužsiganėdina. Jie uoliai rengiasi karan su Graikija. Graikijos valdžia, matydama gresiantį pavojų, irgi sparčiai pradėjo mobilizuoti kareivius, kurie jau buvo paleisti. Plačiai yra pasklydęs gandas, kad Turkija padarė slapta sutartį su Bulgarija prieš Graikiją. Galop, tuli Europos laikraščiai paskelbė žinias apie tarybas Austrijos su Bulgarija prie Serbiją.

CHINIJŲ PERPRAŠO JAPONIJĄ.

Nankin, Chinija. Iškilęs tarpe Chinijos ir Japonijos konfliktas liko galop užbaigtas ramiu budu. Rugsėjo 28 d. komendantas valdžios kareivių Nankine, gen. Čanghuan, vardu Chinijos valdžios persiprašė prieš Japonijos valdžios atstovą Nankine kaslink išniekinimo Japonijos vėliavos ir užmušimo laike sumišimų Chinijoj kelių japonų. Japonijos konsulas liko pilnai užganėdintas tuom Chinijos valdžios pasiūlymu. Tokiu budu Japonija, nepaisydama Rusijos, Anglijos ir Vokietijos perserėjimo, pastatė ant savo ir priverstė Chiniją nusilenkti prieš ją.

Buvo paskelbta, kad Japonijos valdžia buvo pasiuntusi Chinijai ultimatumą, vienok Japonijos pasiuntinis Pekine tą užgėdija.

GRAIKIJOS KARALIUS SKUBINASI SUGRISTI Į ATENUS.

Londonas, rugsėjo 30 d. Pablogėjus dalykų stoviai Balkanuose, Graikijos karalius Konstantinas, kuris atsilankė Vokietijoje, Francijoje ir Anglijoje, skubiai iš Bourne išvažiavo į Atenus.

POLITISKAIS SUOKALBIŠ.

Kalkuta, Anglijos Indija. Rugsėjo 29 d. tris Bengalijos revoliucionieriai nušovė to miesto

poliejios šefą. Visi jie pasislėpė. Išsiaiškino, kad tai pirmi suokalbinių žingsniai prieš Anglijos valdžią Indijoje.

NAUJAS REKORDAS ORLAIVYSTĖJE.

Johannisthal, Vokietijoje, rugsėjo 28 d. Austrijos lakunas Sablajng pasisekė savo orlaivyje su trimis pasažieriais 7,924 pėdų augščio.

MANO PANAIKINTI PASPORTUS RUSIJOJE.

Maskva. Vietiniuose laikraščiuose paduotos žinios, buk Rusijos valdžia greitu laiku panaikinsiant pasportų sistemą. Palai kymui tvarkos poliejios departamentas manąs išdirbti naujas taisykles; bus skiriamos didelės bausmės už pravardeš permainymą.

BANDITAI ĮSARDE GELŽKELI.

Rostovas ant Dono, Rusija, rugsėjo 30 d. Suardžiūs banditams gelžkelio rėles, einantis iš Baku į Batumą traukinis nupuo lė nuo supilos. Susimūšė šeši vagonai, o juose 40 žmonių liko užmušta ir 100 sužeista.

NAUJA ANGLIJOS ESKADRA.

Devenport, Anglija. Rugsėjo 30 d. iš šito porto išplaukė trys kariški laivai, prie kurių tur prisijungti dar vienas, Bermudų salų link. Tie laivai sudarys vakarų atlantišką eskadrą, kuri galop sustos arti Panamos perkamos. Eskadros kamendantu yra Sir Christ.

CHINIJOS BANDITAI SULAIKĖ MISIJONIERIUS.

Hankow, Chinija. Užėmus banditams miestą Tsao Yang, kuris guli šiaurinėj dalyj Hupeh provincijos, penki Amerikos ir keturi Norvegijos misijonieriai papuolė į jų rankas.

BULGARIJOS — NUOSTOLIAI.

Sofija, Bulgarija. Šiose dienose valdžia oficiališkai pagarsino, kokius didžiūmoj panešė Bulgarijos nuostolius laike dviejų Balkanų karų. Tas pranešimas rodo, kad pražuvo 44,892 bulg. kareiviai (30,024 pirmame turkų-bulgarų kare, 14,868 mušiuose su Serbija ir Graikija); liko sužeista 104,586 bulg. kar., o 7,823 pabėgo nuo karo lauko arba prieš išeinant karan.

ANTI KLERIKALISKI ŽINGSNIAI.

Roma, Italija. Šiose dienose mieste Marino, kuris guli 13 mylių atstu nuo Romos, atsbuvo katalikų konferencija. Kada jon važiavo kardinolas Alliard, katalikai linksmai jį sveikino, o anti-klerikaliskai pradėjo švilpti ir mėtyti ką tik pagavę. Keliose vietose iškilo muštynės, kurias sustabdė tik tam tyčia pakviesta kariuomenė bei policija. Likosi sužeista 40 žmonių, o suareštuota 100.

TARPTAUTISKOS ORLAIVININKŲ LENKTYNĖS.

Reims, Francija, rugsėjo 30 d. Laike atsibuvusių tarptautiškų orlaivininkų lenktynių ant visos linijos pergalejo Francija. Tarpas, kurį turėjo perlėkti, siekė 124.28 mylias; pirmas pribuvo Prevost į 59 min. 45% sek. kas reiškia 125 mylios į valandą.

BAISUS LIETUS IR ŠTORMAS.

Cerbere, Francija, rugsėjo 30 d. Laike 12 valandų visoje apie linkėje duko neapsakomai smarkus griaustinis, žaibai ir vėjas su

baisiu lietuvi. Padaryti milžiniški nuostoliai. Labai daug Cerberesugriauta namų ir sugadinta prekių; 14 žmonių užmušta ir daug sužeista.

Panašus tam štormas su lietuviu perėjo beveik per visą Ispaniją, kur irgi padaryta labai dideli nuostoliai.

VAIKAS UŽMUŠĖ 7 ŽMONES.

Paryžius, spalio 1 d. Tulo ukininko Redupeau vaikas, kaime arti Nantes, nakties laike išskerdė kito ukininko visą šeimyną, susidedančią iš septynių žmonių — paskersti ukininkas, jo žmona, keturi vaikai ir tarnaitė. Jaunas piktadarys tuoj prisipažino policijai ir nuodugniai išpasakojė, kaip jis tą baisų darbą atlikęs.

BAVARIJOS KARALIUI PADIDINO ALGĄ.

Berlinas, spalio 1 d. Vietoj \$1,050,000 dabar Bavarijos karalius gaus \$1,350,000 metinės algos; permainytoji algą buvo nustatyta 37 metai atgal.

BULIŲ MUŠIAI ISPANIJOS CIRKuose.

Madridas. Šiose dienose užbaigė bulių mušių sezonas Ispanijos cirkuose. Paskutinę dieną Ispanijoj buvo surengta tokie mušiai 25 vietose, iš kurių du Madride. Liko užmušta 150 bulių ir sužeista du matadorai — vienas Madride, o kitas Seviljoje. Tai kokie vaizdai užganėdina XX šimtmečio civilizotųjų žmonių jausmus!...

POPIEŽIUS PIJUS X.

Roma, spalio 1 d. Šiose dienose gan sunkiai buvo apsirgęs popiežius Pijus X, bet dabar vėl pradėjo priiminėti piligrimus.

VOKIETIJOS VALDŽIA NORI UŽDARYTI UNIVERSITETŲ DURIS SVETIMTAUČIAMS.

Berlinas, Vokietijos valdžia paskelbė taisykles, kurios labai apribėžiuos pastojimą studentų į to krašto universitetus. Berlino universitetan tulą laiką visai nepriims svetimtaučių. Tuom volkiečiai nori apsaugoti ypač norusų. Berlino universitete paskutinį semestrą buvo 593 rusai studentai ir 52 studentės (medic. skyriuje — 478 vyrai ir 33 moteris).

NAUJA JAPONŲ NOTA SUV. V. VALDŽIAI.

Tokiō. Šiose dienose Japonijos valdžia pasiuntė Suv. Valst. valdžiai naujai išdirbtą notą kaslink Kalifornijos klausimo.

Iš Amerikos.

SUARESTAVO 10 ŽMONIŲ.

Calumet, Mich. Spalių mėn. 1 dieną čia areštavo vienoje parodoj šešimty žmonių, tų tarpe Annie Clemens, moterų vario streiko simpatizuotojų vadovę. Tarp darbininkų streikierių ir policijos bei kariuomenės buvo iškilusios muštynės, kuriose kele tas sumuštų.

THAW PROTESTUOJA.

Washington, D. C. Harry K. Thaw, kurį Kanados imigracijos valdžia deportavo, per Pensylvanias valstijos senatorių Oliver, atsiumtęs valstybės departamentan protestą prieš deportavimą iš Kanados. Thaw prašo, idant valstybės departamentas pareikalautų nuo Anglijos ambasadoriaus pasiaiškino, ko

dėl s ujuo taip pasielgta. Be to, jisai nurodo, jog Kanados imigracijos valdžia, taip pasielgdama, sulaužiusi padarytą tarp Suv. Valst. ir Didžiosios Britanijos sutartį.

PENKI ŽMONES ŽUVO GAISRE.

New Haven, Ky. Spalio mėn 1 dieną čia iškilo šio miesto pirklybos srityje gaisras, kuriame žuvo dvi moteriški ir tris vaikai. Gaisro padaryta nuostolių apie 50,000 dol.

MUITO BILIUS PERĖJO PER ATSTOVŲ RUMĄ.

Washington, D. C. Rugsėjo 30 d. muito bilius perėjo per atstovų rumą. Už priėmimą Underwood muito biliaus balsavo 254 bal., prieš — 103 bal. Dabar tik reikia laukti senato nutarimo ir galutinio prezidento užtvirtinimo.

PANIKA PIEDRAS NEGRAS MIESTE.

Piedras Negras, Meksikoje. Rugsėjo 30 dieną praneša, jog tarp šito miesto gyventojų ir sunkilėlių iškilusi panika. Pasklides mat, gandas kad prisiartina dideli pulkai federalistų kareivių ir jog neužlgo apguls tą miestą.

Klausydami Suv. Valst. konsulo Blocker'o paliepimo, daugelis amerikiečių, Piedras Negras gyventojų, kartu su kitais išėivais iš Meksikos perėjo per tarp tautinį tiltą į Eagle Pass. Tie, kurie išspėjo kiek savo turto pasiimti, susirėję į ryšulius nesėsi su savim.

IŠEIVIAI IŠ MEKSIKOS.

Eagle Pass, Texas. Rugsėjo 30 d. iš šį miestą atvykę apie 2,000 išėivių. Kadangi ne visiems buvo galima rasti nakvynę pas privatinius žmones, tad prisiejo daugybę jų paguldyti viešuose miestot namuose ir net prekiniuose vagonuose.

TELEGRAFAI VALDŽIOS RANKOSE.

Spalių mėn. 1 dieną laikraščiai paskelbė, jog, nežiurint didelio slėpiningumo, sužinota, kad Wilsono administracija rengia pagrindą legislaturai ir kad ateityje valdžia mano paimti į savo rankas visas telegrafų linijas. Toliau gi ir tarptautinies fonų savastis busiančios paimtos ir federalinės valdžios rankas.

ZEMĖS DREBĖJIMAS PANAMOJE.

Panama, spalio mėn. 1 d. Du smarkiu žemės drebėjimu buvo jaučiamu šioje apielinkėje. Pirmutinis žemės drebėjimas apsirėškė 10:20 val. naktį ir tęsėsi per dešimtį sekundų. Antrasis žemės drebėjimas apsirėškė 11:20 val. ir buvo daug smarkesnis, kuris tęsėsi keturesdešimtis sekundų. Kai-kur pagadintos telefonų vielos, tačiau kitokių eibių nepridarė.

Sako, jog apsirėiskus pirmutiniam žemės drebėjimui, beveik visi žmonės išbėgioję iš namų. Bažnyčiose, tačiau buvo laikomos pamaldos ir prašoma Dievo, idant sustabdytų žemės drebėjimą.

NENORI PRIIMTI SINCLAIRŲ.

Iš Wilmingtono, Del. valsti, pranešė, jog Ardeno kolonija, kur savu laiku gyveno Upton Sinclair, garsus amerikietis rašytojas, nebepriimsianti jo. Uptonas Sinclair neseniai sugrįžo su savo pačia iš Europos.

Sako, kad prie Sinclairo namų Ardeno kolonijoje prikalta lenkta su užrašu: „Nenorime“. Apie tai pranešęs Frank Stevens,

skulptorius, tos kolonijos globėjų komisijos pirmininkas, kuris atkeliavo į New Yorką jiedvieju pasitikti ir apie tai pranešti.

Tos kolonijos gyventojai kreivai žiuri į Sinclairį už tai, kam jis tą koloniją plačiai pagarsinęs. Be to, ne kažin kaip žiuri į jo pačios pabėgimą su taip vadinamu „vėlkata“ poetu, Harry Kemp. Ir galų gale, George Brown, filosofiskasis anarchistas, kuris Ardeno kolonijoje turis daug savo šalininkų, esąs labai priešingas jo sugrįžimui.

PENKI ŠIMTAI MEKSIKIEČIŲ ŽUVO.

Eagle Pass, Texas. Atkeliavusieji į šį miestą amerikiečiai, kurie iš Meksikos pabėgo, pranešė, jog per tris dienas mušiuose tarp konstitucionalistų ir federalistų, arti Sabinas'o, kritę su virš penki šimtai meksikiečių.

IŠGELBĖJO PENKESDEŠIMTIS KETURIS ŽMONES.

Baltimore, Md. Spalių mėn. 2 d., kaip pranešta į Baltimore, apie 800 mylių į rytus nuo Virginia Capes, užsidedę Britanijos prekinis garlaivis „Templemore“ i rant vandens sudėgė. Visus to laivo žmones išgelbėjo Hamburg-American linijos laivas „Arcadia“. Sudėgusis laivas ir jo vėžamos prekės, sulig apsaugos, apvertintos 700,000 dol.

REVOLIUCIJA QUERETARO GUB.

Mexico City, Meksikoje. Spalių mėn. 2 dieną praneša, jog Queretaro gub. kilanti nauja revoliucija prieš prezidentą Huerta. Valstybės kongreso kalbėtojas ir keletas atstovų pastaruoju laiku tapo suareštuoti ir atvežti į Meksiko miestą.

Quereto gub. judėjimas esąs pavojingessnis, negu kitų gubernijų ir Huerta šalininkai labai nerimauja.

Dabartinis Meksikos pez. Huerta buvo pareikalavęs, kad pirstrauktų nuo savo vietos civilinios tos gubernijos gubernatorius Carlos Loyola, bet legislatura tą jo reikalavimą atmetusi.

SUVAŽYMAI VERA CRUZOJ.

Vera Cruz, spalių mėn. 2 d. Militariniai ir tamožinės valdininkai išleidė įsakymą, kad nuo šios dienos saulei betekant ir nusileidžiant turi būti saunama iš kanuolių. Po vakarinio kanuolės šuvio'priplaukose visi laivai turi sustoti.

Sprenžia buk šitas įsakymas taikomas į Amerikos karo laivus ir kitus, kurie nakties laiku uostą įplaukia ir išplaukia.

Porto komandotojas taipgi paskelbęs, kad iškeliaujantiems iš to porto pasažieriams nebus leidžiama vežties su savim to krašto sidabrinų pinigų.

NAUJA DRAUGIJA.

Elizabeth, N. J. Neseniai čia tapo sutverta Scenos Mylėtojų Draugija. Veliame jai geriausios kloties ateityje.

Iš Rusijos.

APDOVANOJO L. N. TOLSTOJAUS TARNUS.

Iš L. N. Tolstojaus dvare „Jasnaja Poliana“ (Tulos gub.) ateina žinios, kad velionio dukterė Aleksandra suteikė savo tėvo tarnams įvairaus didumo pini-

giškas dovanas. Didžiausią dovaną, sumoje 1,500 rublių, gavo valgių virėjas S. Rumiancov, buvęs Tolstoju dvare vergu; tą pačią vietą užėmė ir jo tėvas. Pasakui 1,000 r. gavo artimiausias L. N. tarnas I. Sidorov. Po 500 r. gavo našlė S. Arbutova, kurios vyras lydėjo L. N. į Optino tyrlaukius bei vienuolyną, ir moteris, kuri didžiąją savo amžiaus dalį tarnavo skalbėja Tolstoju dvare. Apart to, mažesniais sumas gavo dar keli dvaro tarnai.

NARSI MERGINA.

Neseniai Chersono gub. laikraščiuose buvo patalpinta žinutė iš Pokrovsko apie stebėtinai narsią merginą. Tulas ukinkas K. išvažiavo į laukus su visais savo darbininkais, palikęs namieje 18 metų amžiaus dukterį ir jos motiną. Lygiai nakties 12 v. moteris išgirdo, kad kas tai beldžia į duris. Mergina pažvelgė per langą ir tuoj pamatė, kad pas duris stovi šeši vyrai su kuolais ir kirviais rankose. Matydama, kad piktadariai tuoj įsiverė į namus, ji įbėgo savo brolio kambarin, uždarė revolverį ir, atsistojusi ties langu, per kurį mėgino lysti piktadarių, laukė jų prisartinimo. Kaip tik pirmas piktadarys pradėjo veržties per langą, mergina šovė staciai į jį — jis krito ant vietos. Vagiliai persigando, o mergina be perstojo leido šūvius ir visus piktadarius sužeidė.

SUAREŠTAVO 21 STUDENTŲ.

Iš Odosos pranešama, kad tenai liko suareštota 15 studentų, kurių tarpe buvo ir garsiojo gen. Dumbadzės posūnis, už organizavimą tautiškos gruzinų partijos. Padarius pas juos kratas, liko pasodinta kalėjiman 21 studentas, beveik visi kaukaziečiai.

200 METŲ SUKAKTUVĖS NUO ALEKS. NEVSKIO VIENUOLYNO UŽDĖJIMO.

Rugsėjo 13 d. (n. k.) labai iškilmingas buvo apvaikšiojimas 200 metų sukaktuvės nuo uždėjimo plačiai Rusijoje žinomo vienuolyno „Aleksandro - Nevskaja Lavra“. Be abejo apie tai žino visi lietuviai, kurie mokinosi pagal rusiškų rankvedžių Rusijos istoriją. Šitas vienuolynas lošė labai svarbią rolę rusų visuomenės gyvenime.

Vienuolyno valdžia sumanė, kad jai dabar vėl reikia imties už „grynai“ kultūros bei apšvietos darbų, kaip tai darydavo vienuoliai seniau. Taip, dabar prie vienuolyno yra gan didelis muzėjus ir archivas, o nuo ateinančio rudens nori suorganizuoti dvasios apšvietos kursus. Dienoje apvaikšiojimo tu sukaktuvę buvo išdalinta žmonėms labai daug istorinių knygelių su aprašymu apie to vienuolyno veikimą.

EKSPROPRIACIJA GARLAIVYJE.

Iš Nočerasko pranešama, kad neseniai buvo apiplėštas plaukiantis upė Donu laivas. Vaziavę kartu piktadariai, atėjęs vakarui, užgesinolempas ir grasindama revolveriais suriko: „Stovėt ramiai, nesijudinti iš vietos“. Kartu pareikalauta pinigų. Pasigirdo revolverių šūviai, ir tuoj likę sužeistas kapitonas pagalbininkas. Kapitonas gi surašiojo ir pasodino nuleiston mažon valtelėn. Publiką ir matrosus apėmė išgastis. Piktadariai elgėsi, kaip norėjo. Paėmė 78,000 rublių, vaigiliai nuvažiavo savais keliais, pasiėmę laivo kapitoną. Privažiavęs kitas garlaivis padavė pasiažieriams reikalingą pagalbą.

Tuoju metėsi kazokų gaujos su atamanu, gen. Smirnovu, jieškoti piktadarių. Piktadariai surasti; atgauta atgal 65,000 r.

P. N. MILIUKOVAS SALONIKUOSE.

Jau pereitame „V. L.“ numeryje buvo paminėta, kad pasiūstas nuo Rusijos tarptautiškos komisijos ištyrimui apsiereikusių laikė paskutinio Balkanų karo baisesnybių garsaus mokslo vyras P. N. Miliukovas liko priverstas apileisti Serbijos sostinę, Bielgradą. Jis su kitais komisijos sąnariais išvažiavo į Salonikus (Graikija). Tas staciai nežmoniškas serbų pasielgimas su P. N. Miliukovu sujudo Rusijos spaudą. Pasigirdo balsai, kad serbai įžeidami P. N. M. įžeidė visą pirmieiviskąją Rusijos visuomenę.

Bet panaši istorija, kaip praneša iš Peterburgo, atsikartojo ir Salonikuose. Graikai irgi pareikalavo pašalinti iš komisijos P. N. Miliukovą ir Bresfordą. Salonikų laikraštis „Svoboda“ skelbia, kad šiame atvejuje graikai eina serbų pėdomis; graikų gi valdžia niekad nebuvo priešingam, idant būtų iširtos visos baisesnybės, tik kad tie ištyrimai būtų vedami tinkamai. Tie du vyrai yra bulgarų šalininkai, delei ko ir graikai ant jų žiuri nepriekiausiai. Galop, graikai sako, kad dabar jau tyrinėti tą dalyką pervelu, nes kunai nužudytųjų palaidoti, žaizdos užgijo, kankinimų ženklai pranyko, tie kurie matė tas visas baisesnybes, išbėgiojo.

Išdalies taip: Lavonai palaidoti, bet juk liko žmonės, kurie juos matė; žudymų ženklai dingo, bet jų liudytojai gyvi; tie, kurie viską matė, išbėgiojo, bet juk juos norint, galima surasti. Graikų valdžia galėtų viską padaryti, bet, matyt, ji to visai negeidžia. Kodel? — kiekvienam aiški.

RAŠTAI APIE L. TOLSTOJŲ.

Iš Maskvos pranešama, kad kiek laiko atgal Amerikon išvažiavo gr. I. L. Tolstojus, idant pasitarti su Amerikos leidėjais kaslink pardavimojo atsiminimų apie gyvenimą ir veikimą L. N. Tolstojaus. Tuos atsiminimus jis mano perstatyti taipgi Francijos, Vokietijos ir Japonijos leidėjams.

NENORI GARBĖS.

Tulas geradaris Maskvoje paaukavo Šaniavsko liaudies universitetui 10,000 rublių įtaisyimui universiteto namuose arbatinės ir bufeto studentams, bet pa norėjo likti niekam nežinomam.

FRANCUZAS APIE PETERBURGĄ.

Neseniai Peterburge atsilankė kariška francuzų deputacija. Vienas iš dalyvavusių šitoje deputacijoje, butent gen. La-Tour, taip išsireiškė sądarbininkui francuzų laikraščiui „Liberte“ apie savo apsilankymą Rusijoje:

„Tas, kas aprašyta laikraščiuose apie širdingą priėmimą mūsų kariškos deputacijos Rusijoje, ne pasako nei šimtosios dalies to, kas ištikrųjų buvo. Papasakoti apie tai plačiai — reiška niekad nepabaigti. Mus priėmė, kaip brolius; nuo mūsų nie-nieko neslėpė, nedarė jokių paslapčių; mes pilnai galėjome pasipažinti su rusų mobilizacijos sistema. Tvirtinu jums, kad rusų galingoji armija gali būti dastatyta parubežin taip greit, kaip niekas negali sau daleisti. Caras Nikolajus patraukia prie savęs visus, nes jis labai geras, mandagus ir ištikimas. Rusų oficialiai sutei-

kė mums įvairias dovanas, kurių skaitliuje yra buteliukas degtinės, kurią aš šiandien išgėriau linkėdamas geros kloties broliškai rusų armijai“.

Ant kiek teisingai nupiešta rusų armija bei caras Nikolajus ir kodel taip darė Francijos generalas, manau, nesunku dasiprotėti.

BLJOSI ŽYDELIIŲ.

Iš Feodosijos koresp. laikraščio „Dien“, paduoda garsaus skulptoriaus I. J. Gineburgio pranešimą kaslink jo apsilankymo Italijoje. I. J. Gineburg yra dabar Feodosijoje. Jalton, kaip žinoma nepraleidžia „ypatų“, kurios savo išvaizda panašios žydams. Miesto sargas priėmė ir I. J. G. už žydą ir kaip tokį nenorėjo išleisti iš laivo miestan. Čia dailininkas paaikšino, kad jam, kaip akademikui, leista visur gyventi. Vienok sargas-policistas to nepaklausė.

Tada p. Gineburg parodė dailės akademijos palidijimą, po kuriuom buvo hofmeisterio Loboiko's parašas ir kur buvo pranešama, kad akad. Gineburg siunčiamas Jalton nuo akademijos; kartu ten buvo pranešama, kad jam niekas netrukdytu. Policistas perskaitė palidijimą, apžiūrėjo „iš visų pusių“ dailininką ir galop jam pasakė:

„Šitas popierėlis nieko nereiškia: mums ir ministeriai rašo, o mes visviena neleidžiame“. Ir tik tai „poniškas“ pasielgimas pagelbėjo.

BAISŲ POLICIJOS DARBELIAI.

Ant vieno Maskvos pleciaus, vietoje sustojimo tramvajaus, laukia ateinančio vagono tris studentai ir keturios merginos. Tik žvilgsniais distrikto policijos perdėtini su keliais paprastais policistais, kuriems prisako suareštuoti merginas ir vesti jas policijos stotin, kaip prostitutės. Vienas iš studentų pranešė, kad tos merginos — jo giminaitės. „Žinome mes tas giminaites“, — atsakė policistas. Studentai ir keli šiaip žmonės pasakė, kad jie kartu su merginomis eis pol. stotin. Tada jau policistas liepa paleisti baisesniais persigandusias merginas. Galop jis priduria: „Aš pasitraukiu“. Policistai pasakė savo perdėtinio pavardę; apie tai tuoj pranešė miesto viršininkui.

SUAREŠTUOTA 2,000 ŽMONIŲ.

V. Dumos atstovas kunigaikštis Gelovani gavo pranešimą iš Kuntaiso, kad sulig žemietijos viršininko ir pav. perdėtinio paliepiamo laikoma po areštu 2,000 žmonių. Priežastis ta, kad žemsargis užmušė žemsargį. Valdininkai reikalauja išduoti užmušėją ir dar kokius ten piktadarius. Kun. Gelovani kreipėsi kaslink to dalyko pas vidurinių dalykų ministrį N. A. Maklakovą, kuris pažadėjo paliept paliusuot suareštuosius.

ATSTOVO PURISKEVICIAUS KNINGA.

Kijevo mokslo apskričio globėjais išsintinėjo vidurinių mokslainių direktoriams ir pradinių mokyklų perdėtiniais cirkuliara, kuriame rekomenduojama išrašyti į mokslainių bibliotekas neseniai išėjusią B. M. Puriskeviciaus kningą „Mokslainių prirėgimas prie antros Rusijos revoliucijos“.

PERDAUG ASTRIAI ELGIASI.

Štai kas pranešama iš Maskvos. Garsus rašytojas S. Juškevičius

neseniai norėjo atsilankyti Maskvoje delei savo literatiškų dalykų, bet miesto viršininkas jam nedaleido ten pributi, kaip žydai.

ŽYDŲ GIMNAZIJOS.

Apšvietos ministerija nori, idant ten, kur žydai atidaro privates gimnazijas, į valdžios bei privates krikščionių gimnazijas žydų visai nebeprimtų. Žydų gimnazijos turi būti tiktai žydams.

NUĖMIMAS APSAUGOS.

Galop liko pagarsintas ministerių tarybos nutarimus nuimti įvairiose Rusijos vietose sustiprintą apsaugą. Vietinė administracija delei to nustojta nekurių tiesų, t. y. negalės jau visad elgties saivališkai.

Korespondencijos.

ROCHESTER, N. Y.

Malonu pranešti gerb. „V. L.“ skaitytojams, kad ir pas mus apsilankė svečiai iš Lietuvos, d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas. Gerbiami svečiai pas mus laikė prakalbas rugsėjo 16 d. — sulig maršruto prakalbos turėjo atsibuti rugsėjo 18 d., bet paskiau liko atmainyta.

Prakalbos prasidėjo apie 9 v. vakare ir traukėsi iki 12 v. nakties. Vietinis klebonas, kun. J. Kasakaitis perstatė susirinkusiems svečius, trumpai paaikšindamas apie tikslą jų atsilankymo Amerikoje.

Pirmas kalbėjo d-ras J. Basanavičius, o paskiau p. M. Yčas. Susirinkusieji kalbų klausėsi rimtai ir ramiai. Tarpe kalbų buvo dainos ir deklamacijos; dalyvavo du chorai: „Aidas“ ir šv. Cicilijos dr. choras.

Svetainės estrada buvo sekančiai padabinta: dešinėje pusėje plečė savo didelę lietuvišką veliava, o kairėje — amerikoniška; vidury estrados ant kabančios veliavos spalvos juostos buvo parašyta: (kairioje pusėje) „Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žemė“, o dešinėje — „Te pražišta Tautos Namai Vilniaus mieste.“

Publikos nebuvo per daug, bet ir nemažai — apie kokius 400 yp.; daug tam užkėnkė lietus.

Labai malonu buvo pamatyti savo tautos vadovus bei veikėjus, ypač d-rą J. Basanavičių, kuris delei mūsų labo dirbo su pasišventimu, Amžiną garbės vainiką užsitarnaus tiu prakilnus lietuvių gaivintojai.

Rochesteryje aukų surinko 850 dolarių; jei paimt čia gyvenančių lietuvių skaitliū ir sulykint su kitų miestų lietuviams, tai rochesteriečiai „subytino“ visas pervažiutas iki rugsėjo 16 d. lietuvių kolonijas...

Lietuvos Kareivis.

PITTSTON, PA.

Artinantes Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijų pasiuntinių atsilankymui kietųjų anglių apie linkėje ir mūsų miesto lietuviams emėsi už darbo. Rugsėjo 21 d. d. jos šv. Juozapo, šv. Antano ir S. L. A. 7-ta kuopa išrinko po du nariu svečių priėmimui. Jie atsilankys draugysčių susirinkimuose, ragindami prisidėti su aukomis.

Rugsėjo 28 d., atsilankius A. Galinskui ir J. Kozakevičiui šv. Petro ir Povilo Dr. susirinkime

Sturmerville, Pa., draugystė nutarė paaukoti \$10.50 žemės sieksniui. Pinigai bus priduoti pributus Mokslo ir Dailės Draugijų pasiuntiniams. Reikia tikėtis, jog šį šv. Petro ir Povilo Dr-stės pavyzdį seks ir kitos mūsų miesto draugijos. Girdėtis kalbant, jog ir keletas pavieniū lietuvių žada aukauti sieksnius žemės.

Vietinis klebonas, kun. J. Kasakaitis, per du paskutiniu nedėldieniu iš sakyklos aiškino Lietuvių Mokslo Draugijos siekius ir karštai ragino lietuvius prisidėti su aukomis.

Iš visko galima spręsti, jog mūsų miesto lietuvių rengiasi pasitikti svečius iš Lietuvos širdingai ir gražiai.

Rugsėjo 28 d. lietuvių knygyno draugija turėjo pavelijimą rodyti krutančius paveikslus. Atsilankė didelis burys įvairių tautų žmonių. Pelno liko virš 50 dolarių.

SHENANDOAH, PA.

Rugsėjo 21 d. buvo statyti O'Hara teatre du Miko Petrausko veikalai — „Birutė“ ir „Kaminakrėtis“. Abu veikalai nusisekė visais atžvilgiais kuopuikniausiai. Užmest nieko tiesiog nėra galima. Artistai labai tinkamai parinkti savoms rolėms, ir jie visi atliko savas užduotis pilnai užganėdinčiai.

Rugsėjo 25 d. tie du veikalai buvo atkartoti Kaier'o teatre Mahanoy City su pilniausiu pasisekimu iš pusės dailės, bet čia medžiagiškai nepasidarė pilnas užganėdinimas. Garsinta buvo gana gerai, bet visgi publikos buvo neganėtinai. Bet „Sietynas“, Shenandoah'rio draugija, tokiu atsitikimu nenuliusta, nes ji žino, kad Shenandoah'ris yra Shenandoah'riu ir viskas bus gerai pavaduota, — taigi uoliai rengiasi prie operos „Faustas“ — muzika Gaunod ir operetės „Užburtas kunigaikštis“ — muzika M. Petrausko, kurie abu veikalai bus statomi vienu vakaru, laike apsilankymo atstovu Dr. Basanavičiaus ir Yčo ir drauge tame laike bus laikraštinių susivažiavimas — tai 9 d. spalio, O'Hara teatre, Shenandoah'ryje.

Tuose veikaluose, apart vietinių artistų, yra užkvietas ant gastrolių iš Brooklyno artistas, tai K. Strumskis, „Fausto“ rolei. Taigi shenandoah'riečiams idomu bus užgirsti ir iš kitur atvažiavusius jaunus artistas. Šį kartą Shenandoah'ryje bus įgalinti pergalė nekurių žmonių nerangumu, ir bus pilnutėlis O'Hara teatras ant paskutinio perstatymo apleidžiant Shenandoah'ri M. Petrauskui.

M. Petrauskas išvažiuos iš Shenandoah'rio 10—11 spalio Brooklynan prie savo darbo, prie Lietuviškos Konservatorijos, kur jis yra jos vedėju.

Maleitis.

DONORA, PA.

Pagaliaus kun. Mišius išvažiavo iš Donoro parapijos. Kaip girdėjau, jis gavo kitą parapiją Elsworth, Pa. Jo vieton atvažiavo neseniai išsventęs kun. Maganas Kazėnas. Dabar Donoroj tikimės daugiau ką nuveikti, nes dabartinis kunigas nekeikia per pamokslą pirmievių ir neskirto parapijonų į partijas, ką labai mėgdavo jo pirmtakunas. Retai pasitaikydavo nedėldienis, kada jis neišvardydavo savo avelių raundonkakliais, cicilikais ir kitokiais vardaais. Jau minėjau „V. L.“ N 37, kad daugiausiai nesutikimu tarp donoriečių kilą delei vargonininko. Buvo susauktas, ir susirinkimas, į kurį buvo kvietas ir kun. Mišius, bet jis

susirinkiman neatėjo ir nieko svarbaus nebuvo nutarta. Viskas likosi atiduota ant komiteto valios, kuris tur pasistengti pašalinti vargonininką ir tokiu būdu pabaigti ginčus tarp donoriečių.

Labai geistina, kad tas komitetas veiktų ateityje energiskiau, nes, priešingai parapijoj, negalima laukti tvarkos bei ramumo įvykdinimo. Žinoma, nesant sątaikos tarp vietinių lietuvių, sunku yra ką gero nuveikti, nes ir taip menkos mūsų spēkos, o skirs tantes į partijas visai negalima tikėtis gerovės. Bet laikas jau būtų mesti šalin tokius ginčus ir imties už darbo. Aš patarčiau jums brangus tautiečiai, neklausyti po brangus tautiečiai neklausyti poneliu su miškiais liežuviais, bet imties už darbo kultūrinio ant naudos tėvynės Lietuvos ir visos žmonijos. Praslinkus vasaros karščiams, dabar galima šį-tą nuveikti — ar teatrą sulošti, ar prakalbas parengti. Kaip dainius V. Kudirka savo dainoje sako: „Vardan tos Lietuvos vienybė težydi“. Taigi, vardan Lietuvos imkimės už darbo ir gyvenime vienybėje, nes šiandien ir maži vaikai žino, kad vienybėje yra galybė.

Ex populo.

BALTIMORE, MD.

Rugsėjo 21 d. buvo susauktas per vietinį kleboną kun. J. Lietuvninką, parapijos susirinkimas del pajudinimo per naują klausimo link padidimino bažnyčios ir budavojimo mokslainės. Mat, porą metų atgal buvo sumanyta klebono, keliems parapijonams pritariant, padidinti bažnyčią: pailginti į užpakalį ir iš priešakio pabudavoti bokštą (dabartinė bažnyčia, be bokšto). Po tam kunigas buvo pradėjęs tam tikslui rinkti aukas, ir pradžia pasirodė labai gera, nes vos keletą vakarų pavaikščiojo po stabas, o surinko suvirš tūkstantį dolarių. Kaip sykis tame tarpe turėjo atsibuti abiejų susivienijimų, SLRKA. ir SLA. seimai Baltimorėje. Katalikai ir tautiečiai subruzdavo seimų rengime, norėdami vieni už kitus puikiau surengti ir iškilmingiau pasirodyti; iš tos tai priežasties kilo ermidieriai ir nesuspriptomai tarp vietinių lietuvių. Taigi tuom tarpe, abejojant apie pasisekimą, kolektavime delei tų sumišimų, kolekta bažnyčios naudai likosi atidėta tolesniam laikui. Praėjus keletui mėnesių po tam, vėl buvo manyta pradėti kolektą iš naujo, bet irgi atsitiko periskada. Šiuom kartu sukėlė vaidus parapijoj vienas mokins-klierikas tame laike besimokinantis „St. Mary's Seminary“ Baltimorėje; kadangi pastarasis už kokį ten ne klierikišką pasielgimą tapo pašalintas iš seminarijos, jis emė prašyties pašalpinių katalikiškų draugijų, idant jos už aną užstotų paduodamos prašymą vyskupui, buk jis esąs nekaltas ir doro pasielgimo, tik likosi pavartytas per nepatikimą vietiniam kun. J. Lietuvninkui. Na ir suprantama — vieni stojo už pavartytį, kaltindami kunigą, kiti prieš jį, nurodinėdami, buk anas nedorai pasielgęs ir pats esąs kaltas. Tas sukėlė iš naujo parapijoj nesuspriptomą, o pertai ir vėl kolektuot nebuvo galima, ir taip viskas buvo užmesta iki dabartinio laiko.

Šiuosmet atsidarius mokslainėms, nekuriu parapijonai matė butiną reikalą pakelti tą klausimą iš naujo su tikslu pakeist pirmesnį užmanymą bažnyčios padidimino statymu namo, kuriame galėtų tilpti mokslainė ir atsakanti svetainė. Čion parapijinė

mokykla yra įkurta jau nuo ke-
liu metų, bet atsakomos vietos
neturima; tadgi dabar mokina-
ma po bažnyčia — besemente,
kame suprantama, truksta viso,
kas higienos reikalaujama: vie-
na — tamsu, antra — ankšta,
stoka tyro oro, nėra vietos vai-
kams pažaisiti, etc. O ant kiek
matyt, vietiniai lietuviai didesni
norą turi leisti vaikus lietuviškon
mokslainėn, negu viešojon, jei
tik būtų atsakanti vieta, kur vai-
kams sutilpti. Vienok tame bėda:
kad dabartinė mokslainė negana
kai netikus, bet ir vietos nėra.
Nestebėtina, kad paš žmones yra
noras turėti savo lietuvišką
mokslainę — juk taip ir privalo
buti: nei vienas doras, tikras
tautietis lietuvis nenorės, idant
jo vaikas žūtų savo tautai ir pa-
siliktų išgama. Užtat rupinasi
pirmiausiai išmokyti aną prigin-
tos lietuvių kalbos, stengiasi į-
kypti tautišką dvasią, dorai iš-
auklėti, kad jo vaikas užaugęs guo-
dotų savo tautą, iš kurios yra
kilęs ir tiktų būti naudingu na-
riui visuomenės draugijoj.

Šį kartą susirinkimam suėjo
apie pora šimtų parapijonų. At-
sirado visokių nuomonių. Vieni
norėjo, kad, kaip iš pradžių bu-
vo užmanyta perbudavoti bažny-
čią, tas darbas būtų varomas ir
toliaus, neatsižūrint į mokslai-
nės reikalingumą. Nekurie buvo
inėšę sumanymą, kad atmeti
bažnyčios ir mokslainės klau-
sima, o rupinties įgijimu nuosavių
kapinių. Bet dauguma, išskiriant
keletą, atkreipė dėmesį į butiną
reikalingumą atsakančios para-
pijinės lietuviškos mokslainės ir
podrag svietainės, taip kad pa-
galios, buvo nutarta pakeisti pir-
miau užmanytą klausimą bažny-
čios perstatymo budavojimu
mokyklos ir svietainės kartu. Na-
mas sulig aptarimo turės būti 3-
jų lubų — ant 2-jų pirmutinių
bus kambariai mokslainė, o ant
3-ųjų svietainė. Vieta planuoja-
mam namui jau yra. Arti bažny-

čios yra nupirkti 3 namai kaipo
parapijos nuosavybė jau senai
del to reikalo, ir skola jau išmo-
kėta; tuos namus nugriovus bus
pakaktinai gera vieta stoties mo-
kyklai su svietaine.

Ant pabaigos susirinkimo liko-
si išrinkti kolekoriai eiti per-
stabus rinkimui aukų ir nutarta
kolektavojimo darbą pradėti per-
važiavus svečiams, t. y. Lietuvių
Mokslo Draugijos atstovams.

Kolekoriai liko išrinkti šie:
**Kun. J. Lietuvninkas,
Juozas Pautienius,
Jonas Karalius,
Antanas Ramoska,
Jurgis Aleksa,
Jonas Rakus,
Alena Sakevičienė,
Ona Saukaitienė.**

Čia pat ant susirinkimo tam-
tikslui paaukėjo šios ypatos: —
Antanas Sakevičius \$25.00, Vero-
nika Puidokienė \$10.00, Jonas
Stankus \$5.00, Jonas Karalius
\$1.00 (pirmiau yra davęs \$20.00)
Magdė Krakauskiūtė \$10.00. Tai-
gi, kaip matome, žmonės tam da-
lykui pritaria, jeigu čia pat ant
susirinkimo keletas pasirodė su
aškomis. Reikia tikėtis, kad
ateinančių metų rudenyje pasi-
seks minėtą užmanymą įkūnyti,
ir, atsidarius mokslainėms po
ateinančių vakacijų, lietuvių vai-
kai turės progą lankyties lietu-
viškoj naujoj mokslainėj.

Lietuvius.

ATHOL, MASS.

Nors sykį ir mes, atholiečiai,
gavome pamatyti nenulstantį
musų tautos veikėją, daktarą Jo-
ną Basanavičių. Tas senelis pas
mus atsilankė rugsėjo 29 d. ir 8
val. vakare laikė savo prakalbą
lietuvių svietainėje ant Oak gat-
vės. Žmonių prisirinko pilna sve-
tainė, nes kiekvienam buvo žin-
mas sulig aptarimo turės būti 3-
jų lubų — ant 2-jų pirmutinių
bus kambariai mokslainė, o ant
3-ųjų svietainė. Vieta planuoja-
mam namui jau yra. Arti bažny-

Susirinkusieji nekantraudami
laukė, kad tik greičiau jį pama-
tyti. Štai į svietainę įeina tas gar-

bus senelis, ir mes visi nustemba-
me iš džiaugsmo, kad taip visu-
musų laukiamas svečias jau su
mumis... Nutilome ir atidžiai
žiūrėjome, kada tas lietuvių tau-
tos gavitojas pradės savo kal-
bą.

Galop jį, užsilipus ant estrados,
perstatė publikai p. J. A. Bra-
zinską. O štai jis pradėjo savo
kalbą. Visi susirinkusieji su ati-
džia klausėsi to garbaus senelio
kalbos, nes juk žėdnam buvo
malonu išgirsti žodelį iš musų
veikėjo lūpų — kaip ten, už van-
denyno, gyvena musų broliai-lietu-
viai!...

Čia gerbiamas d-ras J. Basa-
navičius plačiai mums papasako-
jo apie dabartinį Lietuvos ir jos
gyventojų padėjimą, nurodinėjo
jis mums apie lietuvių ekonomi-
jos kilimą, apie svarbias Lietu-
vos draugijas, apie mokslą —
mokyklas, apie lietuvių padėji-
mo persikeitimą bėgyje 20—30
metų ir apie lietuvių tautišką su-
sipratimą. Galop jis papasakojo
apie L. M. ir D. Draugijas, apie
steigiamus Tautos Namus Vilniu-
je ir apie tikslą, su kuriuom jie,
L. M. ir D. Draugijos delegatai
atsilankė pas mus, Amerikos lietu-
vius.

Pasibaigus prakalbai, prasidė-
jo rinkimas aukų Lietuvių Tau-
tos Namams Vilniuje. Leidosi
per salę rinkiti aukas patsai d-
ras Jonas Basanavičius ir p. J.
Brazinską. P-nas Brazinską
priiminėjo aukas, o d-ras J. Basa-
navičius užrašinėjo ankavusių-
jų vardus. Susirinkusieji lietu-
viai pasirodė gan dosniais, nes
buvo susirinkę apie du šimtu
žmonių, o aukų sumetė apie 150
dolarių.

Pasibaigus aukų rinkimui, d-
ras J. Basanavičius širdingai pa-
dėkavojo aukautojams už gau-
sias aukas ir vėl pradėjo mums
pasakoti — „ar verta grįžti
mums, Amerikos lietuviams,
brangion tėvynėn — Lietuvon...
Čia gerbiamas d-ras J. Basa-

navičius plačiai mums papasako-
jo, jog mums, Amerikos lietu-
viams, susitauptus kiek centų,
labai būtų naudinga grįžti Lie-
tuvon, nes, sulig paties d-ro J.
Basanavičiaus žodžių, Lietuva
šiandien jau turi daugelį naudin-
gų draugijų, kurios užsiima eko-
nomiško gyvenimo pakėlimu, ku-
rios, ant kiek tik jų spėkos pave-
lina, steigia įvairiuose Lietuvos
kampeliuose pramoninkystės ša-
kas. Lietuva šiandien turi daugelį
darbėjų vyrų, kurie darbuo-
jasi įvairiose Lietuvos pakėlimo
srityse. Tik viena nelaimė Lietu-
voje — trunksta dar kapitalo. Tu-
rint šiek tiek susitauptus kapita-
lo, galima grįžti Lietuvon ir ten
prisidėjus pajais prie kokios
nors dr-jos galima padaryti gerą
pragyvenimą ir tuomi pagelbėti
suvirtinti musų tėvynę ir atsi-
stoti ant augštesnio kultūros
laipsnio.

Baigdamas savo prakalbą d-
ras J. Basanavičius išreiškė savo
norą, idant mes, Amerikos lietu-
viai, gyventume tarp savęs di-
džiausioje meilėje, vienybėje, su-
tikime ir galop pasakė: „Lai gy-
vuoja Amerikos lietuviai!... Tais
žodžiais užsibaigė prakalba, ir
susirinkusieji lietuviai daug iš-
girdę apie Lietuvą, ėjo linkmsi
namon.

A. K. L.—s.

ATHOL, MASS.

Rugsėjo 29 d. čia kalbėjo mu-
sų tautos atgavitojas, gerbia-
mas d-ras Jonas Basanavičius.
Savo aiškioj kalboj jis nupiešė
paskutinių 30 metų ekonomišką
ir tautišką Lietuvos pažangą ir
dideles permainas, įvykusias vi-
same lietuvių gyvenime. Paskui
jis išreiškė padėką, kad vusur jį
ir jo pagelbininką p. M. Yčą
maloniai priėmė, ir visi kiek ga-
lėdami aukauja Tautos Namams
Vilniuje. Tarp kitų d-ras J.
Basanavičius maždaug taip iš-
sireiškė: „Aš nesitikejau, kad
taip greit tarp Amerikos lietu-
vių tiek daug galima bus surink-

ti aukų — dar tik antras mėnuo
kaip važinėju rinkdamas au-
kas, o jau turiu surinkęs pilnai
dešimtį tukstančių ir šešis šim-
tus dolarių ir manau, kad su-
rinksiu dar dvi tokias sumas...“
D-ras J. Basanavičius pranešė,
kad L. M. ir D. Draugijų namai
kainuosią apie 150,000 rublių,
bet juos pradėsią statyti nors ir
su mažesne pinigų suma.

Baigdamas savo kalbą garbin-
gas svečias šitaip išreiškė: „Aš
trokštu, kad visi Amerikos lietu-
viai gyventų vienybėje, nežiu-
rint ant politikinių bei kitų pa-
viejų — ir persitikrinimui, nes vi-
nybėje yra tautos išganymas...“
Visai atsiveikindamas labai
jausmingai bent du kartu at-
kartojo: „Lai gyvuoja Amerikos
lietuviai!“

Čia gerbiamas d-ras J. Basa-
navičius padarė į susirinkusius
neapsakomai gilų įspūdį ir labai
pakėlė ir sudrutino tėvynės mei-
lės ir doros jausmus.

Atholyje ant trijų šimtų lie-
tuvių gyventojų surinkta aukų
virš 100 dolarių. M. Stakėnas.

MONTELLO, MASS.

Rugsėjo 23 d. atsilankė pas
mus gerbiamieji svečiai iš Lietu-
vos, d-ras J. Basanavičius ir p.
M. Yčas. Susirinkimam pribuvo
stebėtinai daug žmonių — sve-
tainėje ne tik kad nebuvo vietos
sėdėti, bet ir stovėti. Visi su di-
džiu nekantrumu laukė gerbia-
mu svečių pribuvimo. Jiems pa-
sirodžius, D. L. K. Vytauto be-
nės užgriežė maršą. Paskiau,
dejo 7:30 v. vak. ir traukėsi iki
9:30 v.

Vietinis klebonas kun. Urbo-
nas, pasakė trumpą prakalbą ir
perstatė susirinkusiems garbin-
gas svečius. Rinkimo choras, p.
Juškos vedamas puikiai sudaina-
vo vieną kitą tautišką dainą.

D-ro J. Basanavičiaus prakal-
ba padarė neapsakomai didelį
įspūdį ant klausytojų, ką liudi-
ja gausus delnų plojimas ir ap-
starvastymas tos kalbos paskiau.

Paskiau kalbėjo p. M. Yčas,
Rusijos V. Dumos atstovas; tada
d-ras J. Basanavičius rinko au-
kas; aukų surinkta 197 dol. 56c.

Apart to, paskiau paaukavo \$5
p. P. Gold (anglis), Y. M. C. A.
viršinininkas iš Brocktono. P-nas
Ambrāzinskis pirkto sieksnį žemės
už \$10.50 ir padovanojo
Tautos Namams Vilniuje; p. Ya-
kavonis paaukavo 15 dolarių.

Ižanga buvo 10c.; už bilietus
surinkta \$63.10. Iš tų pinigų bus
padengtos visos išlaidos, o Ųku-
siejį pinigai bus perduoti d-rui
J. Basanavičiui. Paskui dar liko
suaukauta apie 50 dol., o „Š. K.
Dr.“ buvo paspyrusi \$100, bet
tas dar bus apstarvysta paskiau,
o pinigai prisiųsti d-rui J. Basa-
navičiui.

Monteliečiai paliko labai link-
mi ir užganėdinti garbingų sve-
čių atsilankymu. Jaunimas vis
dabar prisimena apie tą puikų
vakarą.

Reikia išreikšti padėką lietu-
viškam būni ir jo vadovui, p.
Dambrauskui. P. Kazlauskas.

CAMBRIDGE, MASS.

Rugsėjo 22 d. pas mus atsilan-
kė gerbiamieji svečiai iš Lietu-
vos, d-ras J. Basanavičius ir p.
M. Yčas. Susirinkimam pribuvo
stebėtinai daug žmonių — sve-
tainėje ne tik kad nebuvo vietos
sėdėti, bet ir stovėti. Visi su di-
džiu nekantrumu laukė gerbia-
mu svečių pribuvimo. Jiems pa-
sirodžius, D. L. K. Vytauto be-
nės užgriežė maršą. Paskiau,
sustojo publikai, „Šv. Cielijos
choras pritariant būni, sugiedo-
jo Lietuvos himną.

Vienok delei kilusio nesuprati-
mo tarpe publikos ir vakaro ve-
dėjo, kun. Krasnieko, kaslink
Laisvės choro prakalbos neįvy-
ko, ir garbingi svečiai greit ape-
leido svietainę.

Rugsėjo 26 d. buvo parengtos
prakalbos antrą kartą tada jau
kun. Krasnieko nebuvo. Publi-
kos prisirinko pilna svietainė.
Susirinkimam atvyko tik p. M.
Yčas. Pirmiausiai kalbėjo Y. M.
C. A. sąnarys, H. M. Gerry (an-
gliškai), kurio kalba padarė gi-

FELJETONAS

„Nešvarus gyvulus“.

Anandien prieš vakarienę užė-
jau į lietuvišką karčiamą. Už ba-
ro stamalinėja didelis vyras, juo-
dais susidraikiusiais plaukais,
sutroti išsipešė iš kelinių marški-
niai, paniuręs ir subriuzgęs. Galė-
tum jį priimt už ką kitą, bet jei-
gu jis tik vienas už baro, tai pri-
ėmiau už salinininką. Ir neap-
sirikau.

— Duok, sakau, stiklėlį raudono-
jo vyno.

— Sudrikė plaukai atsisukė į ma-
nė, prisilenkė ir ne tai išsišiepė,
ne tai susiraukė.

— Ką?

— Sfiklėlį raudonojo vyno.

— Vyno! Ką užsimanė. Gerklau-
alus ar šnapso.

— Kad aš noriu vyno.

— Tu kurčias! Sakiau, kad
nėra vyno, ir pasakyk savo bobai,
kad iškrapštytų tau ausis.

Apie barą buvo čia eilė tai
stovinių, tai ant trikojų ožiukų
pasisėdusių „kostumerių“. Su-
linininko pamokymas jiems
taip patiko, kad visi pasileido
juokais.

— Ho, ho, ho! — kvatojo vie-
nas su atmakta kakta, mėlyna
nosimi ir su kyšančia karpa ant
žando. — Ho, ho, ho! Jurgi, ar
tu niekad nepadarai su pačia ra-
salinio vyno! Duog žmogui.

Prie manęs pribėgo atlapa kru-
tine mažukas „kostumeriukas“
ir draugiškai ėmė tampti mane
už skverno.

— Tu neklausyk Jurgio! Jis
turi vyno. Čielas lovyš už baro.
Jurgi! (čia jis linksmam mirkte-
lėjo salinininkui). Aš tau sa-
kau, duok mano draugui vyno!

Jo biskį žvairoso akutes rodos
verkė, rodos juokėsi. Tokias
akutes tik pas alkoholikus maty-
si. „Jurgi, duok mano draugui
vyno!“ Jis komiškai trepsėjo,
tampė mane už skverno ir visai
moterišku balseliu spiege.

Visa ta marga karčiamos kom-
panija įpasigavo didelį džiaug-
smą. Vieni kvatojo: „Tai vyras
iš Mucuko! Ho, ho, ho! O ką
tu, Jurgi, įsk už baro! Štai du
galinčiai! Mucukas tikras „Ke-
leivio“ Maikė! Bravo!“ Kiti
kažinką niurnėjo.

Bet nelemta buvo taip užsi-
baigti. Kažin-kas vėl užkabino
Mucuką ir vėl jį įvardino „Ke-
leivio“ Maikė. Jeigu Mucukas
butų nutylėjęs, tai butų „politiš-
kos“ diskusijos tuo ir užibaigė.

— Ką tu čia mane mėgdžioji:
Maikė, Maik-e-e! Maikė vi-
siems spangiamas akis atidaro. Jis
ir kunigams pilvus pakrato, ir
Dievą kaip su virpėju iš dangaus

gandavo laiko perskaityti laik-
raščius! Bet jis visus perska-
davo ir gana sveikai apie juos
protadavo. Ginčus jis karčia-
mose vienas užbaigė — arba
su gerais argumentais, arba
(kaip kada) pridėjęs ir savo
stambia leteną kam-nors į kubrį.
Užtai jį visi vadindavo „minist-
ru“.

Ir štai atsitiko scenos permai-
na. „Ministeris“ paėmė mane už
priepečių, apsupo varu nuo du-
rų ir, pristūmus prie baro, suriko
į salinininką:

— Tu esi prasčiausias kiauė —
duok šitam žmogui vyno!

Išdidraikė plaukai suniurnėjo,
susilenkė prie musų „nutūkno-
tos šėpos ir ištraukė bonką, ku-
rijoje buvo kokia tai raudona sun-
ka ir saujukė vyšnių apie dugno
gunklą.

Man geriant stiklėlį karčiamo-
je buvo tyku, tik kitame gale ba-
ro kam tai išspruko garsi pakū-
da: Tėvas su Maikė nusudijo
Jurgi!... Vienas kitas buvo pra-
dėję juoktis, bet „ministeris“ taip
aiškiai pažiūrėjo į tą galą su savo
vienintelė akimi, kad visas tas
incidentas kažin-kur ten po ba-
ru ir prapulė.

Bet nelemta buvo taip užsi-
baigti. Kažin-kas vėl užkabino
Mucuką ir vėl jį įvardino „Ke-
leivio“ Maikė. Jeigu Mucukas
butų nutylėjęs, tai butų „politiš-
kos“ diskusijos tuo ir užibaigė.

— Ką tu čia mane mėgdžioji:
Maikė, Maik-e-e! Maikė vi-
siems spangiamas akis atidaro. Jis
ir kunigams pilvus pakrato, ir
Dievą kaip su virpėju iš dangaus

padabo, ir kapitalistų šunybes
išverčia, ir tautiečių renegetams
padus svilina, ir... ir... ir...

— Sarap, ju kreizi Maik! —
paerzino atmaktakaktis karpa.

— E ką gi čia, — spiege Muc-
ukas. — Vis Maikė, Maik-e-e...
Aš nieko daugiau nesakaitau, kaip
Maikė. Nuo jo dažinojau, kad
nėra Dievo, nėra dušios, kad ma-
no protėviai buvo beždžionės,
kad kunigams ir kapitalistams
reikia perskrostiti pilvus, išvarvin-
ti taukus ir iš jų nuliuti jų pa-
grabui žvakes; kad ne-Maikė, e-
bučiau ir po šiai dienai nežinojės,
kad tautiečiai yra išgamos, rene-
gatai, vagis, judošiai, gaudagra-
siai, — žodžiu, kvailiai per visą
pilvą! O jis vis Maikė, Mai-
kė-e-e...

Mucukas apsisukė, pažiūravo
dešiniu padu į grindis ir piktai
nuspjojė, — bet nepataikęs
spjūtu vėn užkabino tiesiai ant
kelinių šlaunės atmaktakaktėi.

Tas spyrė atpakaliu Mucuką —
ir laimė buvo šito, kad laiku pa-
sitraukė.

Prie baro svečiai užė-klegėjo.
Vienas rėkė: Bravo, Mucuk! Ki-
tiemet tavę aprinksime šventa-
kuprių kunigu...
Tuomi pakužentas mažas žvai-
relis da drąsian rėkė:

— Aš kol gyvas... Aš Maikė
skaičiau ir skaitysiu. Spjaut man
ant visų kitų laikražių!... E-e-e-
— tie visi išgamos, klerikalų iš-
matos, renegetai, šnipai, caro pa-
taikunai, siurbėlės, nieksai, rū-
— Sarap, pluriziau! — visus
žvirblius nuo atšalajos nubaidy-
si, — sukriokė iš už baro šion pu-

sėn persilošęs salinininkas.

— Tu man burnos neužkimš! —
rėkė Mucukas. — Čia tau ne Ru-
sija. Aš gyvenu Linkolno ir Wa-
shingtono krašte! Aš gyvenu
liuosybės šalyje, — kaip tas Maikė
sako. Jūs visi kvailiai, klerika-
liško fanatizmo manija ekstazo
užhyponotizuoti parazitiski gize-
liai...
— U-u-u! — ausis su delnais
užspaudęs ėmė kukseti atmakta-
kaktis.

— Kad ir dabar, atsivilko iš
Lietuvos klerikalų agentai, Ro-
mos krokodilų pasiuntiniai —
Basanavičius ir Yčas. Musų ki-
šenes nori ištuštinti! E — nei-
kas mus nuo tų visų siurbėlių
perspėjo: ar ne Maikė? Kas per-
nai mus apsaugojo nuo žandarų
berno „otca Konstantina“, to
juodojo jezuito kun. Olsėvskio:
ar ne Maikė? Ne taip greit prie
musų prišis visokie sukčiai ir
plunksnos razbaininkai, pakol
mūsų kišenę apsaugos proletarų
vadovas Maikė. Šiukštul Vely
aš savo dolari pragarsiu, negu duo-
siu statymui kokio tenai klerika-
liško Tautos Namo, kaip sakė
draugas Šukys, kur kunigai su-
dės savo garsųjų gaudinių si-
jonus, kaip sakė draugas Smel-
storičius; tegul dedą tas aukas žio-
liai, kaip sakė draugas Perku-
noms; pašnypat jiems, tiems iš-
gamos! Tegul sau tautiečiai savo
tuos svečius ir iš numirusių iška-
sa, išsikępa ir suvalgo, kaip rašė
draugas Smelstoričius! Tegul...
Staigu jo kalbą pertraukė tas
pėtas baisyolis, vienakis Kaušpa-
das, kuris buvo kampe atsėdėjęs

ir iš pypkės suspėjo padaryti ap-
link save visą debesį dumų, kaip
apie Liverpoolio navy-yard. Jis
nieko nesakydamas priejo prie
Mucuko, paėmė jį viena ranka už
abiejų atlagų, pakėlė kaip vaiką,
pakratė ir vėl pastatė prieš save.
Ilgai žiūrėjo į nustebusį Mucuką,
vėl pakratė, vėl pažiūrėjo, pas-
kui pastumė šalin ir nuėjęs atsi-
sėdo. Visų buvus buvo apmirę,
kada „ministeris“ paėmė į savo
letenas Mucuką; bet kada milži-
nas vėl ramiai atsėdėjo, visi atsi-
peikėjo ir nutarė, jog audros ne-
bus.

Visi tečiau žiūrėjo į Kaušpa-
dą, nes matėsi, kad jis ką-nors pasa-
kyt. Kaušpadas savo vienintelę
baisią akį laikė įspirines į priti-
lusį Mucuką.

— Tu esi nešvarus gyvulus!

Tai viskas ką tas keistas žmo-
gas pasakė.

Tas buvo dvi savaitės atgal.

Ir kada tik aš paimu dabar vie-
ną bei kitą iš musų „smarkijų“
laikraščių, vis matau, kad ne ant
vienos, tai kitos spalotos straipsni-
su naujai išmilytais koliojimais
ypatų, lietuviškų institucijų, lie-
tuviškų reikalų. Ir norėtusi iš-
skusti po straipsniu rašytojo var-
dą, o padėti: „Tu esi nešvarus
gyvulus“...
E.

Už ką vilkų mėsą.

Vilkas suėdė avį. Žmonės sngavo vil-
ką ir inko jį mėsai.
— Už ką jūs mane mušate? — kla-
sė vilkas: — Aš tam nekaltas, kad esu
pilkas, tokia mane Dievas sutvėrė.
O žmonės jam sako:
— Mes tave mušam ne už tai, jog
tu pilkas, bet už tai, kad avį suėdė.

liausią išpuj ant klausytojų. Jis labai nuosekliai prirodė reikalingumą lietuviams turėti Tautišką Namą Vilniuje.

Antras kalbėjo gerb. svečias, p. M. Yčas. Kalbėjo iš dviejų atvejų — apie Tautišką Namą, apie lietuvių kultūrą bei dabartinių jų atgijimą ir apie šiais metais išleistą Rusijoje manifestą. Jo kalba buvo labai aiški ir maloni klausyti.

Trečias kalbėjo p. Gegužis iš So. Bostono, Mass.

Galop D. L. K. Vytauto benas pagriežė, o Laisvės choras padainavo „Atsimeskim nuo senojo svieto“.

Aukų Tautiškam Namui buvo surinkta \$165.77. Pirkto žemės sklypus šios ypatos: K. Laikaneckas (du sklypai), J. Danielius, P. Bartkevičė, P. Luzeckis ir Bieleckas. K. Galinauckas.

LAWRENCE, MASS.

Senai jau mes laukėme L. M. ir Dailės Draugijų pasiuntinių, d-ro J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo. Galop jiedu pas mus atsilankė rugsėjo 24 d. Žmonių susirinkimam pribuvo virš 500 ypatų. Pirmiausiai kalbėjo d-ras J. Basanavičius, bet čia jo kalbos neminėsim, nes visiems yra žinoma, kad d-ras J. Basanavičius savo malonia išžiūra ir turininga kalba greit sugriaudina lietuvių širdis; jis kalbėjo apie valandą laiko.

Paskiau kalbėjo p. M. Yčas, nušviesdamas lietuvių tautos garsią praeitį, jos vargus ir dabartinių atbūdamų. P-nas M. Yčas kalbėjo apie pusantros valandos laiko. Jam kalbant, gerb. d-ras J. Basanavičius su viet. kun. Jusaičiu rinko aukas. Pabaigus p. M. Yčui kalbėti, jauna mergina, p-lė Zablockiūtė, padavė jam gyvųjų gėlių bukietą, kurį suteikė „Birutės“ klubas, už ką gerbiama svečias išreiškė „Birutės“ klubui padėką bei širdingus linkėjimus. „Ir jūs, „Birutės“ klubo sąnarės, žydekite kvėpėk, kaip šitos gėlės“ — malonių balsu užbaigė padėkavonės žodžius p. M. Yčas.

Bažnytinis choras, vadovaujant varg. M. Paulukaitiui, padainavo keletą tautiškų dainų. Apart to, p. M. Paulukaitis buvo sutaisęs orkestrą. Jam už pasisveitinimą ir visiems muzikantams reikia išreikšti širdingą padėką...

Susirinkusieji, suprasdami dalyko svarbumą, gausiai dėjo aukas. Tik gaila, kad mūsų „biznierių“ bei saliuininkai, kurie iš lietuvių centų sudėjo sau turtus, stengėsi kuogreičiausiai išdumt per duris.

Kiek iš viso iš mūsų lietuvių surinkta gūkų, tikrai negaliu pasakyti, bet manau, kad apie 3—400 dolarių. Garbė aukavusiems lietuviams bei lietuviams! Jūsų širdyse dar liepsnoja tėvynės Lietuvos meilė...

Gailiųjų Jonas.

WORCESTER, MASS.

Rugs. 20 d. (1 R.) pas mus atsilankė gerb. svečias iš Lietuvos, d-ras J. Basanavičius. Ačiu kun. J. J. Jakaičiui ir tulų parapijų pasidarbavimui, svečias buvo priimtas labai prielankiai ir meiliai.

Susirinkimas — prakalbos buvo parengta didelio teatro svetainėje (Plaza Front gatvė). Čia dalyvavo bažnytinis choras ir muzikantai, kas pridavė vakarui didesnį iškilumą. Žmonių buvo susirinkę apie tukstantį ypatų, ir visi užsilakė ramiai ir pavyzdinai.

D-ras J. Basanavičius savo turiningoje kalboje paaikino apie

kultūros pakėlimą Lietuvoje, apie lietuvių pirmynę ir apie Tautos Namą reikalingumą. Kalbos pabaigoje prisiminė apie pabėgimą nuo kariuomenės ir apie manifestą, o taipgi apie grįžimą Lietuvon. Pabaigus kalbėti, jam buvo įteiktas gražus gėlių vainikas — bukietas.

Aukų surinkta apie 500 dolarių be draugysčių.

Choras, vadovaujant p. A. P. Kvederui, padainavo pora dainelių, o paskiau p. A. Kvederas vienas padainavo dar pora, kas labai užganėdino publiką; išties, labai švelnus ir malonus p. A. P. K. balsas. Taipgi padainavo solo p-lė M. Jablonkiūtė ir p-lė O. Karpavičiūtė, o vienas ugštosios mokyklos mokinyš padeklamavo eiles, pritaikintas augšto svečio priėmimui. Kaimynas.

HAVERTHILL, MASS.

Rugsėjo 25 d. pas mus atsilankė gerb. d-ras J. Basanavičius, kurio jau senai laukė vietiniai lietuviai. Mat, kiekvienam buvo malonu pamatyti tą pirmutinį, gal sakyti, lietuvių budintoją, tą seną Lietuvos kareivį, tą lietuvių tautos tėvą.

Susirinkimas atsidarė 7:30 v. vakare. Pirmutinis į susirinkimus prabilo kun. A. Jusaitis iš Lawrence, Mass., kuris trumpai nurodė tikslą, delei kurio atvažiuavo gerb. svečiai iš Lietuvos; jis apsakė apie L. M. ir D. Draugijų veikimą ir apie Tautos Namus Vilniuje. Kartu jis ragino visus prisidėti aukomis pagal išgalėjimo.

Paskui kalbėjo d-ras J. Basanavičius, kuris labai aiškiai apsakė apie Lietuvos praeitį — nuo pat senovės laikų iki šių dienų; jis taipgi paaikino, delei ko lietuvių tauta atsiliko civilizacijoj nuo kitų tautų. Kalbėjo taipgi apie netikusį lenkų veikimą Lietuvoje, o ypač Vilniaus gub. Galop kalbėtojas kvietė lietuvius grįžti tėvynėn ir prisidėti savo turtu prie lietuviškų draugijų, pramonės bei įsteigti naujas įstai-gas.

Trečias kalbėjo Valparaiso, Ind. studentas Z. Jankauskas, kuris išrodinėjo, kokią svarbą turi tautiškas susipratimas ir kiek galėdamas ragino susirinkusius prie gausaus aukavimo Tautos Namams Vilniuje.

Aukų liko surinkta virš \$100. Haverhillietis.

WORCESTER, MASS.

Rugsėjo 20 d. „Birutės“ Dramatiška Dr-ja parengė koncertą ir balių. Visas pelnas buvo skiriamas Tautiškiems Namams Vilniuje. Buvo taipgi lakiojanti krasa bei dovanos skiriamos.

Choras, vadovaujant p. A. P. Kvederui, sudainavo keturias tautiškas daineles, kurios žmonių širdis žavėto žavėjo; tik gaila, kad laike dainavimo nekurię kelė truksmą ir tuom, žinoma, trukdė, kaip dainotojams, taip ir klausytojams. Nereikia abejoti, kad trukmadariai panašiai elgėsi dikčiai išitraukę alkoholiaus nuodų.

Čia negaliu užlyti apie mūsų miesto jaunomėnė — vyrus ir merginas, kuriems galima pridurti „sportų“ vardą. Taigi, tie „sportai“ dar angliškai neišmokino, o jau lietuviškai užmiršo — sarmata jums, lietuviai ir lietuviams! Pažvelkite ant kitų susipratusių tautų, o tuoj pamatysite, kad jos gerbia ir brangina savo kalbą, savo žmones, savo tėvynę. Žinoma yra ir čia prakilnių lietuvių bei lietuvių, bet mažus jų skaitlius. Reik vilnieties, kad laikui bėgant visi

„sportai“ įgaus protą.

Pasitaikė man matyti gerai išauklėto bei tautiška susipratimo jaunimo kituose miestuose — malonu žiūrėti! Jie supranta savo tautos pareigas.... Kodel gi mes, Worcesterio jaunomėnė, negalime elgties pavyzdinai ir gražiai!... Kaimynas.

CHICAGO, ILL.

Pasibaigus vasarai su jos gamtiškais gražumais — malonumais, žmonnės vėl turi kraustyties vidun, į svetaines-teatrus, kur gali pasilinksminti tarp savųjų, parengdami šiokius ar kitokius vakarelius-balius.

„Birutės“ L. M. Dr-ja pirmoji turėjo sezoną pradžioje perengusi vakarą rugsėjo 14 d. — su lošė vieno veiksmo komedijėlę „Concilium Facultatis“. Rugsėjo 21 d. buvo sulosta „Birutės“ Žemkalnio melodrama, muzika Petrausko. Muzikos vedėju buvo A. Pocius, žinomas Chicago artistas-pianistas. Vakaras atsibuvo šv. Jurgio parap. svetainėje. Dainavimas nusisekė vidutiniškai, tik nuo orkestro reikia pagėdauti didesnį sutarimą — gaila, kad lietuviai negali sugaudyti muzikoj savo melodijų. Žmonių buvo pilna svetainė; mat šis vakaras buvo kaip ir „Birutės“ Dr-jos jubilėjus 5-kių metų gyvavymu.

Tą patį vakarą kitoje miesto dalyje, „West Side Auditorium“ svetainėje, Dramatiškas Ratelis LSS. lošė Br. Vargšo naują veiklą „Ant Kryžkelio“, 4 veiksmų dramą, režisieriaujant pačiam autoriui. Truso, kaip iš viso buvo matyti, padėjo rateličiai, gana daug berengiant ši vakarą ir perstatymą iš rankraščio besimokiant, bet, gaila, kad mažai vakaran atsilankė publikos. Nieko nesakysim apie veiklą turinį; reikia tik paminėti, kad aktų tarpuose perigos buvo pertraukos, kas ir nualsino publiką besėdint nuo 6-tos iki 9-tos val. Potam tęsėsi šokiai.

Taip ir pilasi paeiliiu visa eilė įvairių vakarų, kurių perengimui daug jaunimas pasidarbuoja, bet ir ne be naudos — medžiagiška nauda, žinoma, ne koki, bet dvasiška — labai didelė. Jauni žmonės betrusdami-berengdami susitinka su visokiomis nuomonėmis ir viens nuo antro šlipuoja, švelnijas. M. Pasielis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Rugsėjo 25 d. atsibuvo apvaikščiojimas su paroda atidarymo naujo tilto ant Leonard upės ir balių. Visas pelnas buvo skiriamas Tautiškiems Namams Vilniuje. Buvo taipgi lakiojanti krasa bei dovanos skiriamos.

Choras, vadovaujant p. A. P. Kvederui, sudainavo keturias tautiškas daineles, kurios žmonių širdis žavėto žavėjo; tik gaila, kad laike dainavimo nekurię kelė truksmą ir tuom, žinoma, trukdė, kaip dainotojams, taip ir klausytojams. Nereikia abejoti, kad trukmadariai panašiai elgėsi dikčiai išitraukę alkoholiaus nuodų.

Čia negaliu užlyti apie mūsų miesto jaunomėnė — vyrus ir merginas, kuriems galima pridurti „sportų“ vardą. Taigi, tie „sportai“ dar angliškai neišmokino, o jau lietuviškai užmiršo — sarmata jums, lietuviai ir lietuviams! Pažvelkite ant kitų susipratusių tautų, o tuoj pamatysite, kad jos gerbia ir brangina savo kalbą, savo žmones, savo tėvynę. Žinoma yra ir čia prakilnių lietuvių bei lietuvių, bet mažus jų skaitlius. Reik vilnieties, kad laikui bėgant visi

krautuvėlę ant Turner gatvės; dabar jam ta krautuvėlė sudegė. Apdraudimo kompanija gavo prirodymus, kad jis patsai sudegines savo krautuvę, norėdamas gauti apdraudos pinigų. J. Sluckis, matydamas, kad jam prisieis riestai, pabėgo iš miesto.

Po sausos ir karštos vasaros dabar prasidėjo lietai.

Simano Daukanto Dr-ja atsisakė aukauti L. M. ir D. Draugijų namams Vilniuje; gaila, kad tautiška draugija taip netikusiai pasielgė. Mat, ant mitingo, kada buvo apie tai tariama, daug buvo „Kovos“ ir „Laisvės“ šalininkų. Garnupis.

Kelionės išpužiai.

(Po Lietuvą ir Europą.)

Lietuvą apleidau dar jaunas budamas ir pragyvenau šiame, svetimame, krašte 27 metus. Taigi sugrįžus į savo tėvynę jos vaizdai bei jos žmonių gyvenimas įmane labai didelį išpuj padarė. Aplenkus geršias ir blogšias mano kelionės puses — džiaugiuosi ir esu užganėdintas, kad aplankiau Lietuvą. Todėl pasiryžau pabrėžti apie savo kelionės išpužius ir pasidalinti jais su amerikiečiais.

Birželio 25 dieną sėdau ant milžino laivo „Imperator“, kuris pirmą kartą važiuo-plaukė iš New Yorko į Hamburgą. Liepos 3 d. jau buvome Hamburgėje; o 4 dieną apsilankiau pas Amerikos konsulį, p. Skinner, idant dalyvauti Amerikos Nepriugulmybės šventėje, kuri švenčiama liepos 4 dieną (Fourth of July). — Hamburgėje prabuvau tris dienas ir tris dienas Berline, kur budamas aplankiau svarbiausias vietas ir pasigėriau augšta vokiečių kultūra. Po tam traukiau linkon Lietuvos. Iš Berlino iki Virbalio važiuo-me apie 12 val.

Virbaliuje, ant kardonio, susitikome daugybę Rusijos urėdininkų, oficerių, žandarų ir kitų. Išvydus tokią daugybę valdininkų, išpradžii ir baisu pasidare. Bet tie žmonės nebuvo tokie baisūs, kaip jie yra piešiami. Apžiūrėjo mūsų bagažą ir mūsų Rusijos konsulo palidytus pasportus. Turinčius nuo konsulo pasportus lengvai perleido, o bagažo revizija gal buvo daroma tik dėl formos, nes nieko nedarė ir nieko neatėmė. Viena lietuvaite (ponia Viskoškienė) neturėjo nuo konsulo pasporto, tačiau jos neareštavo, tik sugrąžino atgal į Prusus ir liepė važiuoti ligi artimiausios kanceliarijos, pas Rusijos konsulį, kur galės išsiimti užrubežinį pasportą, kurį Prusose labai lengvai galima gauti.

Turiu pasakyti, jog fusai nėra taip blogi žmonės (nekalbu čia apie valdžią), kaip tuli apie juos kalba. Kur tik teko su jais susitikti, visur mačiau jų mandagumą bei širdingumą. Pragyvenus Lietuvoj 6 savaites neteko man patirti jokio nesmagumo.

Virbaliuje gyvenant buvo galima ir angliškai susikalbėti greičiau, negu Vokietijoje, nes Vokietija keliaujant nemokančiam vokiečių kalbos prisieina daugel nesmagumų patirti. Vokiečiai, mat, nenori kitaip kalbėti, kaip vien tik vokiškai ir svetimtaučii neapkenčia.

Pavažiavęs iš Virbaliaus iki Šelmių stoties (Vilkaviškio), sėdau į automobilį ir važiuavau į Maiampolę. Automobiliai važiuo-laikė mažmožių bei saldinių

stoties į Mariampolę, Kalvariją, Suvalkus ir Kauną.

Važiuojant Prusijos žeme matėsi puikus ukiai, geri keliai, jautai, trobos ir gyvuliai. Lietuvoje nors vidurinė tvarka buvo menkesnė, bet jautai išrodė taip pat gerai, kaip ir Prusose. Ir pamaniau sau: čia jautai delto taip gerai išrodo, kad netoli Prusus; žmonės prisiziūri ir vieni nuo kitų šio to pasimokina. Tačiau važinėjant po Suvalkų gub. — nuo Naumiesčio iki Liepalin-gio parapijos; po Naumiesčio, Vilkaviškio, Senapilės, Kalvarijos ir Seinų pavietus, ir visur jautai gerai išrodė — tokie-pat kaip ir Prusose arba parubežyje. Supratu, kad čia mokslo bei apšvietos vaisiai veikia. Dabar matoma aiški bei žymi atmaina ukių vedime. Suvalkų gub. tiek žieminių javų užderėjo, kad duonos keturiems metams užtektų. Nors vasara buvo lietinga, bet buvo ir giedrių dienų, tai javus gerai suėmė. Tik gaila, kad nėra kam dirbti ir valgyti, nes jau daugybė žmonių išbėgo į Ameriką, o dalis jų dar ketina bėgti. Darbus prie ukių iš dalies atlieka vaikai ir seniai. Darbo metu samdininkams moka po 1 rublį ir 25 kap. dienai, ir valgis ukininko. Valgis sulyginamai neblogas — duoda po tris kartus į dieną lašinių. Bet kai-kam ir to neužtenka — tuli važiuoja į Prusus geresniū uždarbiū jieskoti.

Nuo Senapilės į Prienus dirba dabar plentą, pinigus duoda gubernija. Akmens plento taisymui yra grudami žmonių spēka — su pagalba geležinių kųjų. Iš lietuvių prie plento dirba tik keletas senelių, didesnioji darbininkų dalis — tai burlokai iš Rusijos. Taipgi dvarai ir didesnieji ukininkai laukų darbams dirbti traukia darbininkus iš Rusijos ir Lenkijos. Iš Pramezio dvaro atėję tokie darbininkai (kacapai) ir Krakalaukio bažnytkiemį vieną nedėdienį, pasigėrė ir pradėję kelti riaušes. Susėdo į lietuvių ukininkų vežimus ir pareikalavo, kad „ponus“ kacapus vežtų namo. Ir butų jau bevežą, bet viena moteriškė patarė savo vyrams, kad išpėrtų tiems „ponams“ kailį už tokią jų drąsą bei tokį jų reikalavimą. Išmetė juos iš vežimo ir patįs susėdė nuvažiuo. Gaila, kad mūsų žmonės negyvena savo tėvynėje, kad palikę savo žemę, kurią pats Dievas taip gausiomis dovanomis apdovanojo, bėga į svetimus kraštus, o savo vietą palieka svetimiems gavalams — valkatoms-kacapams, amžiniems girtuokliams.

Tas pats ir su amatninkais. Truksta Lietuvoje visokių amatninkų. Kaip rubsiuvių, taip jau ir kurpių (šiaučių) nei už pinigų negalima prisieikauti. Truksta Lietuvoje taipgi kalvių ir dailidžių. Labiausiai turbūt už viską lietuviams truksta apšvietos, o delei to ir jų gyvenimas nepagirtinas. Kaip minėjau, Lietuvos jautai labai puikiai išrodo, bet duoną valgo, kiek man teko matyti, juo valgo, kiek ma nteko matyti, juo daž-juodžiausią. Metasi į akis taipgi ir jų apsileidimas: trobos apleistos, namuose nešvarumas pilname žydejime. Tulos tradicijos ir apsileidimai viešaptauja dar iš baudžiavos laikų, nuo šimto metų. Man teko buti Vokietijoje vieno dvaro kerdžiaus pirvelėje, kur pastebėjau geresnę tvarką, negu Liškavos klebonijoje. Rodos, kad pas Lietuvos ukininkus musės ir blusos butų surinktos iš viso pasaulio. Šitas apsileidimas Lietuvos žmonių yra tiems patiems žmonėms blėdin-

gas, ir anksčiau ar vėliau turės buti prašalintas. Pasigerinus Lietuvos gyv. nimo sąlygoms ir darbininkai nebekeliaus į užsienį jieskoti geresnio gyvenimo. Reikia duoti darbininkams švaresnius kambraius, švaresnes lovas, tą patį valgį pagaminti švaresniu ir pagaliaus — nelaikyti namuose gyvulių ir pulkų musių. Tada tai ir darbininkai nekelsius į užrubežį „pyragų“ jieskoti. Reikia pridurti, kad užrubežyje tvartai švaresni, negu tulų lietuvių grėčios. —

Strategiškas Suvalkų gubernijos padėjimas visai apleistas, nes Prusijos parubežėje paliktas tik vienas „uzarų“ pulkas, kuris stovi Vilkaviškyje. Senapilėje jau ir kazarmės murus išgriovė, o to muro akmenis dabar plentui su-naudoja. Kauno drutvietės ir Nemunas, tai pirmas atsipyrimas Rusijos prieš Vokietiją. Visai kitaip rodo Vilniaus gub. Važiuojant nuo Alytaus iki Varėnos išrodo, jog lyg kad butų tikras kariškas apgulimas: pilna kareivių, kazarmų, cerkvių, lagerių, ir tt. Visur randasi kareivių iki paties Vilniaus miesto.

Vilniaus gub. ukiai daug prastesni, negu Suvalkų gub. Čia dažnai matytis smiltynai, todėl ir jautai daug menkesni. Suvalkų gub. matai javus pjaujant ne tik dalgėmis, bet ir mašinomis, kurias veža šešetas arkliau, tuo tarpu gi Vilniaus lietuvių ukininkai skabo savo javus pjautuvais. Abelnai imant, Vilniaus gub. ukininkai išrodo, kaip Suvalkų gub. daržininkai. Suvalkų gub. ukių reikalai kaimuose dvigubai pagerinti, negu buvo 25 metai atgal. Parceliavimas į daugelį „palietkų“, žemdirbystės įrankiai, dirbtinės trąšos, naujos veislės gyvuliai ir kiti įvairūs mokslieškai pagerinimai ukininkams šimteriopai apsimoka. Mačiau pats savo akimis, kaip ukininkas pirkdamas vienos savaitės veršuką (geros veislės) moka po 10 ir 11 rub. Už geresnę karvę moka po 100 rub. Arklį už 200 rub. ne kaž-kokį gausi. Už tuos įvykusius ukeje pagerinimus reikia pasidėkavoti labiausia „Lietuvos Ukininkui“ ir abelnai lietuvių spaudai. Net ir kunigų leidžiami laikraščiai noroms-noroms šį-tą ukininkui naudingo išmeta.

Senapilė — tai tikras lietuvių Suvalkijos žibintuvas. Čia yra 8 klasių vyrų gimnazija ir 2 moteriškos, lietuviškos krautuvės, viešbučiai (hoteliai), dirbtuvės. Čia yra „Žagrės“ žemdirbystės įrankių krautuvė, „Taupymo ir skolinimo“ draugija, p. Penčylos name, kur parduodama ir žemdirbystės įrankiai. Čia yra „Blai-vybės“ draugijos arbatnamis. Pagaliaus čia prakilnesni lietuvių rengia fabriką linų ir vilnų verpimui bei audimui. Be to, čia visi lietuviškai kalba ir retai kur kokį išgirsi lenkiškai kalbant. Žinoma, Senapilė nepasilieka užpakalyje kitų Lietuvos vietų su savo davatkomis, kurių daugumą mačiau darbo metu bažnyčioje pasiturinusias ir perinėias blusas.

Pavieto daktaras K. Pautienius savo statistikoje parodo, jog Senapilės paviete per vienus metus atsitiko net 34 žmogžudystės ir saužudystės tarp mergvaikių ir kitų. Tai ne mažas nuosimtis! Girtuoklystė Lietuvoje dar gyvuoja po senovę, o su ja seka ir kitos nedorybės. Tėvas Kazimieras pradėjo ją su šaknimis rauti, bet Rusijos valdžia uždarė jam burną, nes girtuoklystė — tai tikras valdžios įplaukų šaltinis. Valdžia į žmonių demoralizaciją pro

J. ŠEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

pietuosiva. Kuo turėsiu, tuo ir pavaišinsiu. Juk tu pas mane geras svečias. Lauktas — nesulauktas.

Tikrai norėjau valgyti. Nuo pakvietimo nei nepananiau atsisakyti. Motina, tiesa, buvo šio-to indavusi, bet aš neėmiau: „Kur tenai, sakau, eisiu malunan su tokiu ryšuliu. Gal namon paleis“. Apsirikau.

Kuprelis kambarėlis, atidalintas dviem sienelėm nuo viso maluno, išduoda labai puikiai. Nei trikampė išvaizda nieko negadina. Sienos abėcėmis išklijuotos. Paveikslais-paveikslėliais nukabinėtos. Daugiausia vis jo paties darbo. Reginiai, portretai visokie. Puikus skobnelis, šale toki-pat dvi kedė. Lova, gražiai apdengta. Visur švaru, malonu, niekur jokios dulkelės. Bet gražiausias papuošalas tai buvo spinta, pilna knygų. Matėsi ten Kantas, Leibnias, Fejerbachas vokiškoje kalboje; Flamarijonas, Mejeris, rusiškai; net Žiul-Vernas su Uėlsu ir Konan-Doiliu. Ir taip daugybė visokių.

— Vis tai, mano perskaityta, — pasergsti jis man.

— Kur jų Tamsta tiek ir ėmei?

— Gi prisipirkau. Nemažai gavau nuo dvaro ponaičių, paties pono. Aš kningoms pinigų negailiu.

Viename kampe matau labai keistą daiktą. Ne tai paukštis, ne tai kas. Dasi-protėjau, kad tai modelis kokiam nors monoplanui.

— Ko tu taip žiuri į jį, akis ištrėškęs?

— Klausia jis pasididžiudamas.

— Matau, jog čia Tamstos išradimas.

— O kaip-gi. Matysi, kad aš skraidžiosiu, tai nei vanagas nepagaus. Mano bus geresnis už visus, ligšiolie išgalvotus. Jis bus begalo lengvas ir valdysis ne kokiais ten prietaisais, bet paties žmogaus judėjimu. Reikės tikrai truputį pasilenkti ir jau žemyn skrisi, atsilosi — augštyt kelsies, pasikreipsi — šonan važiuosi. Vis tai be jokio regulatoriaus... Stebėtina, kaip tai žmonės ligšiolie negalėjo da sau oro pavergti. Juk tai lengviausias ir maloniausias kelias. O-o! kad skraidysiu, — trepterėjo Kuprelis koja.

Seniau, da prieš keletą metų, nieko aš nežinojau apie jo išgalvojimus. Nesigirdavo jis. Tik tai šiandien viskas pasirodė. Nebuvau taip-pat niekad nei šitam jo kambarėlyje. Jis nieko jan neįsileidžia. Pats vienas teineina.

Tuoju išėmė iš mažutės spintelės sviesto bliudelį, didelį, kaip kelmą, suri, dešrą ir duonos pusbakanėlį. Iš mažo krepšuko išdėjo du peiliu ir dvejas šakutes.

— Buk toksai geras, ragauk mano valgytelių, — maloniai kviečia rodydamas į skobnelį.

— Ačiū, ragausiu, — atsakau artindamasi.

— Tai gerai. Kuo turiu, tuo ir vaišinu. Gal Dievas duos kada geriau pavaišinsiu. Jei tik tai norėsi užsukti į Kuprelį.

— Kodel-gi ne?

— Mat esi mokytas, o aš kas?

— Niekus Tamsta šneki!

— Na, nieko. Ir aš kada-nors pasikelsiu augšiau. Pinigus dabar kraunu, skatiką į skatiką dedu. Niekur dykai neišleidžiu. Jeigu kninga tik pavilioja kokia...

— Gardžios Tamstos dešros, — pagyriau, norėdamas jį nukreipti kiton pusėn, kad greičiau priėjus prie pertraukto apsakymėlio.

— Nieko sau, gardžios, — atkando, pažiūrėjo ir padėjęs sako: — Mat kaip pasaulis surėdytas, kad vienas gyvis kitą ėda. Tuomi vien ir gyvena... Uhu... Štai kiaušė bėginėjo, kriukė, ėdė žolę, javus, o dabar mudu ją ėdava. Jeigu visa gamta nesipjautų pati tarp savęs keletą dienų, tai numirtų, tuoju viskam galas būtų. Kad ir žmogus — valgo visokių gyvulių-gyvulėlių mėšą visokius augalus, vaisius; jį gi iš savo pusės kamuoja vargai, priespaudos, po myriniū kirmėlės užbaigio; be to ir kita kitą, pristigę maisto, suėda-surija. Net baisu pagalvoti; žmogų šiurpuliai sukrato!... Ir visa tat ne-

lengvai kiekvienam duodasi, per kovą, per kraują, per prakaitą. Kas mielą valandą reikia sau gyvenimą pirkti. O kokia brangi kaina! Visa juk žmonija, nuo-pat pradžių savo sąmoningiesnio gyvenimo, stengiasi ta kaina sumažinti, papiginti. Bet ką-gi matome: vieniems gyvenimas paliko visai pigus beveik dovanai, kitiems begalo brangus, kad nei įsipirkti negalima. Ir vėlgi kadaikščiau jau kas, kaip stengiamasi tą nelygybę pralinti! Ir pralinta taip mažai, kad net išduoda, jog pabranginta. Rodosi jokių pajėgų nėra visa tai sulyginti. Ir ar atsiras tokių, nesitikima. Bet tosios pajėgos yra, yra, tiktai paslėptos, kelias į jas geležiniai vartais užrakintas, ir raktas niekam nežinomas. Daugelis jas mato vien pro rakto skylutę. Kas neturi akių gerų, neintėmija. Tasai ir tų pačių vartų nemato... Bet ateis genijus ir ras tą raktą ir tuos vartus atidarys. Ir išsiverš pro juos viesula pajėgos negirdėtos ir nūgiaus-nuvers-suardys jos tasienas, tas pilis, kurias žmonės patį sau per tukstančių-tukstančius metų lipdė-krovė ir dabar da tebelipdo. Nuplaus-nunėš jų griuvėsius į giliausias marias, kur juos banguodamos vilnys sudaužys-pavers į smulkiausių smėlių. Ir nušvis gyvenimas kitoks... Jau yra apatūly to genijaus, yra pasiuntinių, kurie skubiai skina-ruošia jam taką. Neuzilgo ateis...

Nutilo Kuprelis. Rankomis užsidengė akis. Giliai susimąstė. Paskum atkėlė galvą ir klausia manęs, klausia retai tardamas, tarytum jo žodžiai, kaip vandens lašai, kristų juodon bedugnėn:

— Ar lauki tu genijaus to?

— Laukiu... laukiu... — iš gelmių sielos jam atsiliepiu.

— Ir tikėjimas tada bus kitoks, ir žmonės Dievą supras ir mylės jį ne taip... Ir žmonės kam gyvena žinos ir savo sielą matys ir į kitą pasaulį aukso kopėčioms lips... Ir meilė nevylinga bus, vien skaisčiai širdi prie širdies riš ir vaisius saulės atakaitoje augins...

Vėl nutilo. Vėl paskendo savo mintyse.

Mane lyg šaltis suspaudė ir kausto kaulus, šaldė kraują. Noriu išnykti, dingti. Užmiršti viską... Nematyti nieko...

Ir štai, rodos, kelius, kelius. Kelius į bekrasčius, išmirusius plotus. Visur lygu, tuščia, dyka, tamsu, šalta. Bet gera, gera... Nematau, nei žinau, kas ten apačioje yra, kaip ten grumias, kraujuos plauko, putoja, verda... Gera, gera...

Bet štai balta juosta svyterėjo. Ji tešias, auga, plečias. Viską uždengė. Viskas jau balta. Balti, platus tyrynai. Staigu daiktai žalia pasirodo. Plačiau, plačiau. Žalia visur. Žalumoje rudi, palši taškai sumirgėjo. Kitas į kitą artinas, lekia-lekia. Daugiau ir daugiau. Sukibo, susitvėrė. Užmarguliavo. Raudonos dėmės paplito. Vien jau raudona-raudona...

Užsiukė galvoje.

Nusigandęs pravėriau akis.

Kuprelis jau nėra. Išėjo kur.

Prieinu į langą. Kojos nutirpę, vos pajudinti galima.

Žiuriu pro jį.

Dangus iš visų pusių niukiasi. Juodi debesėliai kyla, voliojasi augštyt. Vėjas didinas ir didinas. Smarkiai svyrą linguoja. Juodalksnvo viršūnės. Rugių laukai, lyg marios siubuoja.

Ir linksma, malonu man, kad aš matau mišką, rugius, pievas ir sodžius aplinkui. Taip, regis, jie brangūs, tai pbrangūs.

Da linksmau pasidaro, kaip pamatau keliu važiuojantį žmogų, dvi kažin kur einanti moteriški...

Sugrįžo Kuprelis. Nurimęs, pralinks-mėjęs truputį

— Visur apžiūrėjau. Klausyk dabar, pasakosiu...

XXII.

Praėjo mėnuo, du, bet šnekos apie mudu nepakilo augščiau. Šmeizė po truputį, senoviškai. Manėva, jog taip viskas ir nu-eis-sudils, tarnaitė neišduos. Džiaugėvos, kaip ir pirmai. Matydavos bažnyčioje ir pas mane.

Tėvai ją, tiesa, nesiliovė barę, bet barė taip sau, neperpiktai, tikėdamiesi, kad jų dukrytė susipras, mes mane mylėjusi. Ji gi galvojo, kad jiems atgris taip nuolatos barti, nusiramins išpalengvo, nutilis ir leis ją tėviškai palaiminę, už manęs.

Bet per pačias Velykas, nei iš šen, nei iš ten, paplito po visą miestelį ir sodžių,

kaip kokie pilki rukai, bjauriausios šnekos. Šnekėjo, buk tai mudu tarnaitė vieną naktį rudusi lovoje gulinėu, buk jau Kazė neužilgo pagindysianti vaiką, buk mudu kiekvieną vakarą vienas pas kitą pro langus landova ir taip be galo, be krašto.

Kada aš apie tat užgirdau, mane tarytum kas šaltu vandeniu apipylė, tarytum krutinę replės suspaudė. Niekados nesitikėjau, kad žmonės gali taip pramanyti, taip šmeizti, taip begėdiškai vardą dergti, visų akyse niekinti. Įsitikinau tada, kad žmonės, tai visviena, kaip šunys, kurie jeigu mato kieno laimę, tai stengiasi ją išplėsti, pikčiausiu budu išvogti, lyg Rudis nuo Margio išmestą kaulą.

Sugedo man visų Velykų šventė. Vieton džiaugties, sunkiausias akmuo prislėgė... Ir kažin kodel, kaip tiktai Velykos, tai su manimi kokia nors nelaimė, koks nors priepuolis, kad ir menkas. Ir ligšiolie taip. Gal aš užsihypnotizavau save, ar ką. Kōlei buvau jaunesnis, nepasitaikydavo taip, tik-tai nuo Velykų pas aną senį kunigą ir pas-kum Skrudynuose. Matyti jog įsikalbėjau.

Tuoju pradėjau kaltininko jieskoti. Prispyriau tarnaitę. Ji gynėsi, kryžiauo-josi, jog nič-niekam nepasakiusi, nei vienu žodeliu neprasitarusi. Prigrašiau nuo tarnystės pavartyti, ir tai neprisipažino. Man da labiau pagrašius pasisakė galų-gale.

Mat ji neiškentėjusi ir pasigyrusi savo geriausiai draugei, Rožei. Gavo nuo jos žodį, kad ji toliau nepaleisianti. Bet ir Rožė nebuvo tokia kieta, išstruko ir iš jos.

Kaip neverkė, kaip neraudojo mane tarnaitę, atstaciau ją ir gana. Sugrįžo, žiu-riu, ant rytojaus. Ėmė vėl ašaroti, kojospa puplti, maldauti visai. Priėmiau atgalion. Neišturėjo mano širdis.

Pravaduose Kazytė nebeatėjo ant viskų. Nebegiedojo, kaip lakštingalė, šale manęs, nebedžiugino savo žydrėmis akelėmis. Laukiau bažnyčion ateinant.

— Gal nors tarp žmonių pamatysiu, — sakiau.

Neatėjo. Nepamačiau.

Tuoju supratau, kad nelabai kas gero ir su ja atsitiko. Kad ir ją kas kankina-vargina.

— Tėvai užpykė galėjo primušti, pridaužyti.

— Ją primušti, ją pridaužyti? Dieve, Dievulėli mano!

Gal jie išvežė ją kur-nors į gimines, pažįstamus, kad ir nematyti manęs? Gal laiko uždare-uzrakinę?...

Kiek ją reikės be jokios, menkiausios kaltės išskentėti? Kiek paniekinimų, piktą-žodžiavimų nuo tėvų išgirsti! Nabagėlė ji, nabagėlė!...

Kad imanęs, rodosi, bučiau, tai kažin-ką su tais žmonėmis padaręs, uždeges juos su miesteliu, su sodžiumi ir su visakuo. Tegul iškeptų ugnyje jį liežuviai, tegul jie patįs dumais neuitų!...

— Bet ne čia vien šneka, o tur-but ir visoj jau parapijoj, — maniau sau.

Ištisą savaitę bijojau iš namų nosies iškišti. Bažnyčion ėjau slapydamasi. Nema-lonu buvo net koki žmogų sutikti.

Bet paskum pradėjau galvoti:

— Kas man, esu nekaltas! Ką man tie nenaudėliai gali piktą padaryti? Kām aš turiu jų bijoti, jų lenkties? Tai tiktai blogiau.

Vienok pamatęs ištole koki miestelėną ar miestelėnę, tuoju sukų šonan.

— Da pažūrės kaip, ar pasakys ką.

Nebeatėjo Kazytė bažnyčion nei kitą šventadienį.

Visai nupuoliau. Da baisesnis nerimas pradėjo imti.

— Kas bus, kas nebus, eisiu jos pažiū-rėti! Apginsiu ją! — nusprendžiau.

Neišdrįsau tečiau.

Tiktai naktį nuėjau nors palangėn paklausyti.

Apėjau iš kitos pusės, nuo lauko. Persikoriau per tvorelę. Ant kojų pirštų prisitinau prie grinėos. Tylu. Visi miega. Nuslinkau pasieniu į seklyčios langą, ties kuriuo jos lova stovi ir kur ji su sese miega. Užėmiau kvapą. Klausau... Staigu Margis iš kažin kur sulėjo. Puolė ant manęs, bet pažinęs liovėsi ir ėmė jau linksmai urgti, ant krutinės šokinėti. Vos atsikračiau nuo jo. Užpykęs paliko ir nuėjo sau.

Klausiau arti valandos.

— Gal užgirsiu koki balsą, ar ką? Gal ji suvaitos, ar sudejuos? Neišgirdau nieko.

Pabarbenau į stiklą. Kartą, kitą, trečią. Galop kumsčia rėmuosna pabeldžiau. Smarkiai-nekantriai.

Girdžiu sužėžėjo kas lovoje. Persiver-tė, atsikėlė.

— Kas čia? — klausia plonas Jultytės balselis.

Persigandau. Nuo lango, kaip kulka, atšokau. Pervirtęs per tvorą, kiek tik siekt, drožiau namon. Atsigriždavau kartkartėmis:

— Gal vejasi senis?!

Namie atsiduriau visas šlapias, kaip linų marka.

Vos trečią šventadienį pamačiau ją. Klupėjo prie pilioriaus, kaip ir kada. Niekur nesidairė, į nieką nežiūrėjo. Vienok jos stovykla tarytum sakte-sakė:

— Aš jusų nepaisėju. Lokyt nors plyš-kit. Nieko negausit.

Kunigas išėjo mišų laikyti. Užgiedojo „Padniny na twarz.“ Aš užgrojau, smarkiai paleidęs vargonus. Net užė bažny-čia. Žmonės taip-pat tarė vargonams, kiek kas išgalėdamas. Ji atsigrįžo, žvilgterėjo į mane, nusišypsojo meiliai ir užgiedojo, jau į altorių nusikreipusi. Jos skambus, švel-nus balselis išsiskyrė iš visų, pakilo augš-čiau ir tarytum bangavo-siautė ant jų.

Man iškarto akyse prasiblaivo ir širdyje pasidarė lengva-malonu, lyg iš tenai kas urkštus, žiaurus paliko išvytas-išgin-tas.

— Mano tvirtovės sienos da nesuardy-tos. Visa audra atgalion prslugo, — džiaug-giaus.

Ji retai atsigriždavo į mane. Retai sumegzdavo su manimi savo žvilgsnį. Bet man ir to užtekavo, ir tuomi aš buvau linksmas. Žmonės išvieno ją bažnyčioje se-kė. Beveik visos moteris turėjo į ją akis indelbusios. Ir visų jų veidai reišė aštrią panieką.

XXIII.

Šnekos apie mudu kilo vis augščiau. Ir vis tamsesniais dažais. Vis juodesnės, piktesnės darėsi. Pagaliau net klebono ausių pasiekė.

Pašaukė jis mane į save. Ėmė barti, pamokslą sakyti:

— Ar girdejai, ką apie tave žmonės šneka?! Ar žinai, ką tu esi geresnio pada-res?! Ar tat pritinka bažnyčios tarnui?! Sakyk, ar pritinka?! — prišoko į mane su iškėstomis rankomis.

Aš tarytum žadą užkandau. Nei žodžio negaliu ištarti.

— Kaip tu man drįsti dabar mišias giedoti, kaip drįsti Dievą suteptomis lupomis garbinti?! — trepterėjo koja. — Tokie palaidunai negali būti vargonininkais, negali nei vieno žingsnio į vargonus nukelti. Jiems vieta ne bažnyčioje, tiktai už žydo skobnio, smuklėje... Aš tave skaičiau da žmogumi, maniau, esi ko vertas; bet kaip pasirodėi, tai pagalam matau, jog pirmas šelmis... Atmint, kad tu sugadinai, sugriovei gyvenimą geriausiai mergaitėi, kuri, kaip krikštalas, buvo tyra, nesutepta; mergaitėi tokių tėvų! Taip vien gali pasielgti paskutinis ištvirkėlis. Kaip tave šventa žemė nešioja!... Ir kaip ji galėjo tokiam raguočiu pasiduoti! Jau gal jai protas susi-sukė!...

Stovėjau užstingęs ir laukiau, rodosi, kad tiktai žemė greičiau prisiskirtų, kad greičiau mane paslėptų. Ausis ugnimi degė. Krutinę peiliais raižė. Galvoje lac šimtas kulijų kalė.

Jam sustojus rėkti, trepsėti, rankomis maskatuoti, aš atsigaveleju kiek. Pamatęs kad prakaitą nuo kaktos braukia ir da gal-voja daugiau ko pasakyti, aš su ašaromis akyse, pridusiu balsu, ėmiau teisinties:

— Dvasiškasai Tėve, leisk man žodį pasiteisinti!... Aš Dvasiškasai Tėve, visai esu nekaltas, mane vien piktai žmonių liežu-viai apšmeizė, mano vardą suteršė... Labai gerai suprantu, jog tat, kame mane inta-riama, būtų man didžiausė nuodėmė ir apie tokius dalykus aš dagi pagalvoti nedrįstu... Aš, tiesa, ją myliu, negaliu be jos gyventi, myli ir ji mane, atidavė savo širdį, bet tarp mudviejų neatsitiko nič-nieko blogo...

— Tylėk ir tik eik iš mano akių! Man tokių nereikia. Budamas kaltas da teisin-ties pradėsi. Aišku, koksai esi!... Laukan! — pravėrė duris.

(T. b.)

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintys.

(Kritikos bruožai.)

XLV.

V. K. Račkauskas. Girkas-Pašakarnis. Begėdis. Jonas. — Pasakojimai. Išleido Br. Bačkauskienė. Spausdino B. M. Bujanauskas. 1401 M. Main Ave. Scranton, Pa. 1911 m. 42 psl.

Račkauskas žinomas labiau skaitančiai visuomenei kaip Karolis Vairas. Jo raštai išsidriakę po įvairius laikraščius ir sunku šiandien susitverti bykokia nuomonė apie tą talentą, kurs visgi ateityje žada sutverti ką nors.

Patekę mano rankon pasakojimai maloniai nudžiugino mane, juo maloniau, kad tarp daugybės amerikiečių leidžiamoj šlamšto, pasirodė tikro talento tvariniai.

Ypač įdomus ir charakteristinis yra „Girkas-Pašakarnis“, kurio neįskendžia neišvertęs lenkų kalbon, kuomet rengiau lėpkų visuomenei jaunųjų lietuvių rašytojų almanachą, kurs šį rudenį bus atspausdintas po antgalviu („Červony kogut“), „Raudonas Gaidys“. (Tikiuosi, p. Račkauskas nepyks ant manęs, jog jo nesiklauses — išverčiau jo veikalą). — Viršūnėje apysakoje daug tyro lietuvių sielos, jo būdo — jo iškilnios ambicijos, tradicijos šeimyninės ar kitos kokios — atremtos.

„Begėdyje“ gražiai paduotas mūsų klebonių vaizdėlis. Klebono savitiškoji etika, senų tradicijų atsimėjimas, gryna sąžine apgaudinėja Dudauską. Ir net kito kunigo kurstomas, Dudauskas nesutinka savo uždario reikalauti, taip užguita, užbauginta jame laisvės nuovoka, asmenio apsigynimo instinktas iš pašaknų išrauta — viskas klebono geradari rankose. Taip tradicija liepia — taip Dudauskas — baimės konservatorių padarytas — jos seka, jai net kurstomas nesipriešina.

Pilkas tai mūsų Dudauskų buitės vaizdėlis. Charakteristinis jis tik mūsų senosios kartos kunigijos etikai bei jų įtakai ir artimiausius bažnyčios tarnus; o nuo jų — į parapijonis.

„Jonas“ — amžinoji lietuvių išievių buitės tragedija. Tema niekuomet neišsemtinama, niekuomet neužbaigiama. Ir kaip įvairios gyvenimas su savo prajovais — tokios įvairios bus temos iš mūsų daugienų išievių gyvenimo.

Vaidelis skaitosi labai lengvai, gražiai ir labai malonų, pagalvoti liepiantį įspūdį palieka.

XLVI.

Kun. J. Tilvyčio eilės. Palaimintas triusas. Vilnius. Juozapo Zavadsčio spaustuvė. 1912 m. 24 psl.

Skardžiai suskambėkit sodžiaus kanklininko, žinai, sumezgiotos, nekažkosios stygos... Iš skurstančios nuolat širdies dainininko Nelaukt mokslinėj Homero eia knygos Visuomenė taip gi turės mažai naudoti; (3).

Tokiais tai žodžiais pradeda kun. Tilvytis savo kningutę. Savaimė iškilna klausimas: — kokiu tikslu dirbamas darbas, jei jis neatneša naudos visuomenei? — Pats autorius papaiškina, jog jis tik savo parapijonams dainuoja. — Už ką? — Už naujos bažnyčios pastatymą.

Labai gražu. Bet pažvelgus kiek giliau ir neprikisiant kun. Tilvyčiui jokių blogų norų — jo aršinsys visiškai mūsų literaturoj nepageidaujamas. Ir štai kodel.

Visų-pirmiausia jo kningelė turi grynai agitacijinę prasmę. Lietuvis kaimietis, ypač dar klebonijos slenkščius dažnai žingsniojys, labai godus garbės. Toksai savo parapijonų išgyrimas, koki kun. Tilvytis parašė, yra stačiai kenksmingas iš etinio atžvilgio. Kiekvienas parapijonas ilgainiui pareikalas, kad ir jo dvylekis, kurį jis bažnyčiai paaukojo, būtų paskelbtas visuomenei, kuomet tai visuomenei visiškai nesvarbu žinoti kas kiek bažnyčiai aukoja. Vėsti aukų sąskaitos savo parapijoje — tai kas kita, tai jo teisė ir pareiga. Bet negana to, be tokio plataus skelbimo už naujos bažnyčios pastatymą, kurį juk savo reikalams pastatyta, — prasi-muša dar ir kas kito: Paskatinimas kitiems uoliai naujų bažnyčių statyti, nes, esą ir jus taip gražiai klebonas aprašys, „išdrukavos“ ir visi apie tą „nepaprastą“ žygį žinos!

Visa tai yra kutenimas tamsių žmonių įstinktu, gerbimas tos tuščiagarbės, su kuria-kunigams pirmoje eilėje kovoti reikėtų.

Vargšė mūsų poezija! Kokių tik temų jai nesurandama, kokiais tikslais jos nepasigaunama!

Ilgai ji dar kamuosis — atsikvėps, kuomet lietuviams pamils kninga, kuomet dailioje raštijoje jieskosis atilsio bei pasimėgimo. Tuomet tokie kun. Tilvyčio rašiniai, užkampio bei specifinės agitacijos, pagaminti, bus nepastebimi, kai pgražiamie sodne nepastebimas nususes krumokšnis.

XLVII.

St. Przybyševskis. Svečiai. Vieno veiksmo dramos epilogas. Vertė Liudas Gira. Jono Rinkevičiaus leidinys. Vilnius 1913 m. 16 psl.

Tai jau antras vertinys iš turtingų bei turiningų Przybyševskio veikalų. Ir šis kiek geriau nusisekęs už „Sniegą“, nors ir Girai nepavyko sugriebti Przybyševskio stilistikos paslapčių. Prie to dar reikia pastebėti, jog Gira gana dažnai vartoja žodžius netinkamoje prasmėje:

„...Nelaimingi prietikiai taip lengvai gal-atsiktikti“ (13).

Žodis „prietikiai“ pavartota visai neatsakomai. Prietikiai — stosonki, o ne — wypadki, zdarzenia. Lietuvių kalboje turime žodį „prieupolis“ tokiems supratimams išreikšti, tik nežinia kodel tas žodis ligšiol neįgija raštijoje pilietinių teisių. Gira šiame ateityje stengėsi taftotafijos išvengti ir pavartojo visiškai savo prasme netinkamą žodį. Bet ir toliau savo klaidos natitaiso. Ir tokių netinkamų bei rašinio prasmę užtemdančių žodžių šiame vertinyje gana dikčiai.

Przybyševskio „Svečiai“ kitados padarė Giron gilų įspūdį, kur vaizdžiai atsispindėjo jo pačio veikale „Svečiai“ Nepažįstamo rolėje. Įspūdžio toki gilaus buta, kad net originalė pjesa pavadinata tuo pačiu vardu ir Nepažįstamas Przybyševskio Giros „Svečiuose“ visai skolintas su visais savo veikimais bei reikšme.

Nepažįstamas — anoji nenuvoktinoji vidujinė imperativė jiega, randamas ir kituose Przybyševskio veikaluose. Pamatiniai Przybyševskio tverijos motyvai iš jaunesniųjų veikalų raudona gija tęsiasi per visus jo net vėlesniojo periodo rašinius ir todėl askiri jo veikalai sunkiai suprantami.

Netaisyklingi vertimai, vietomis iškreipta originalė prasmė, nesugriebtinai stiliaus upas, su kuriuc Przybyševskis ankštai jungia rašinio prasmę — visa tai tik apunkina tokių dalykų skaitymą ir sumazina vertę paties veikalo skaitančiųjų akyse. Nes ne užtenka mokėti by kuri kalbų, bet anot prof. A. A. Potebnia, reikia įjieskoti kiekvieno žodžio vidujinės prasmės — reikia atrasti vidujinė sątaika tarp žodžių grupavimo ir sugriebti tikroji vidujinė sakinio prasmė, o ne toji, kurią sakiny savo „fizine“ išvaizda reiskia. Tik tuomet vertinys nebus „vertiniu“, bet literatūros tvariniu.

O tokių vertimų dar ilgai reikės laukti.

ZENO.

Kiekvienas žmogus, kuris tik, skaitė kultūros istoriją, šį bei tą žino apie stoikų mokyklą, kuri buvo augštai pakilusi pas senovės graikus, o paskui ir pas romėnus. Stoikų platinimos idėjos taip galop sutvirtėjo, kad romėnų imperatoriai su šarvuotais kareiviais pirmame šimtmetyje po Kristaus gimimo vargiai išdraskė jų mokyklą ir mokytojus sukisė į kalėjimus.

Stoikų mokslo bei mokyklos uždėjėju buvo Zeno, delto, manau kiekvienam apšvestam žmogui naudinga bus žinoti nors trumpą Zeno biografiją bei jo gyvenimo aprašymą.

Zeno gimė 355 m. prieš Kristaus gimimą Graikijoje, Citium paviete, Cyprų kaime. Zeno tėvas buvo pirklys ir turėjo nuosavį laivą. Jis gyveno gan gerai ir savo sunų lavino pirklystės profesijoje. Zeno, baigęs pradinę mokyklą, varė su tėvu pirklystės amatą ir bepirkliaudamas tankiai atiankė Atenus ir pasipažino su graikų galvočiais, Sakratu, Aristoteliu, Platonu ir kitais; net galop jis vaikščiojo klausyti jų lekcijų.

Tame laike graikų mislinėms Aristotelis laikė mokyklą Aleksandrijoje ir išguldinėjo pedagogiją, tai yra mokslą apie mokinių jaunuomenės. Zeno tulą laiką klausė pas Aristotelį pedagogijos lekcijas ir paskiau jis labai užsiintereso mokymu mokslu.

Vieną sykį jo tėvas vežė Zenoną iš mokyklos namo per jures: jų laivas užėjo ant jurių uolų ir sudužo; jo tėvas nuskendo, o jį pasiekė vienas graikų žuvininkų laivelis, išgelbėjo nuo mirties ir nuvežė į Atenus. Zeno, netekęs tėvo, o podraug ir darbo, buvo priverstas įjieskoti naujo užsiėmimo. Tame laike Graikijoje augštai stovėjo jaunuomenės mokymas; tai Zeno greit ir užėmė vaikų mokytojaus vietą. Mokyti vaikus jam labai sekėsi, ir jis greitai uždėjo savo mokyklą ir pavadinė ją Stoikų (Stoa — graik. portikas.) mokykla.

Stoikų mokykla Graikijoje ant tiek turėjo gerą pasisekimą, kad bėgyje 70 metų ji turėjo šintus tukstančių pasekėjų, kurie platinė stoikų mokyklos mokslą ir drūtino jos įtekmię tarpe žmonių. Bėgyje 150 metų stoikų mokykla taip sudrutėjo, kad graikų imperatoriai turėjo išdavinėti tokius įstatymus, kokių gėidė stoikų mokyklos mokslinėjai. Pirmesniuose laikuose mokslo dalykais Graikijoje buvo besirūpinas randas, tai yra valdžia stengėsi paimti vaikų mokymą į savo rankas, bet laike stoikų mokyklos perijodo vieną kartą stoikai nutarė ir nusituntė Graikijos valdžiai prašymą, kad ji perkeistų įstatymus ir atskirtų vaikų mokymą bei auklėjimą nuo valstijos. Nors valdžia iškart nenorėjo stoikų mokslinėj klansyti, tačiau atminsi jų

įtekmię tarpe visų pavaldinių, nutarė galop atskirti vaikų mokymą nuo valstijos.

Sulig stoikų nuomonės vaikų auklėjimas ir mokymas yra geriausias tik tuomet, kada tėvai priverstinai rupinasi privatišku būdu auklėti ir mokinti savo vaikus. Taigi, nuo stoikų mokyklos įtekmiės Graikijoje tėvai įstatymu buvo priversti privatišku būdu mokinti savo vaikus amato ir doros. Toki sistema vaikų auklėjimo Graikijoje gyvavo laike dviejų šimtų metų, iki Atenai pateko į Romos imperatoriaus Andriano rankas.

Romos imperatoriai, paėmę Atenus, kartu paėmė ir stoikų mokyklą. Čia susidūrė dvi priešingos srovės: sulig Romos imperatorių noro reikia vaikai iš pat jaunų dienų pradėt lavinti kareivystės, o sulig stoikų noro pirmiausiai vaikai tur but mokinami doros, filosofijos, literatūros, poezijos. Žiurint iš kitos pusės, imperatoriai nori, kad vaikai skaitytusi valstijos savastimi, o stoikai — idant vaikai, kaip ir pirmiau buvo, butų tėvų savastimi. Stoikai, nežinfrint naujų valdonų įstatymų, varė tolyn savo darbą — steigė privatiškas mokyklas ir skelbė savo mintis. Panašiu jū vaikimu labai pasipiktino Romos valdonai ir pradėjo su šarvuotų kareivių pagalba naikinti stoikų mokslo sistemą bei jų mokyklas; pradėjo persekioti mokytojus ir kišti juos į kalėjimus.

Garsus danų historikas Jonckbloet Willem Jozef Andreas, gyvenęs nuo 1817 m. iki 1885 m. šitaip išsireiškė apie stoikų mokyklą: „Historija rodo, kad 50 metuose po Kristaus gimimo Romos cazaris Germanikas, pamatęs, kad jis mažiau gali veikti šalies politikoje, negu stoikų mokyklų mokslinėjai, pasiryžo vesti smarkų karą prieš stoikus. Jis tuoj pradėjo tų mokyklų mokytojus bei filosofus kišti į kalėjimus ir naikinti pačias mokyklas; garsus stoikų mokslo skelbėjas, filosofas Epiktetas, su kitais savo draugais tapo išvytas iš Romos imperijos“.

Zeno, stoikų mokslo ir mokyklų pionierius, mirė 280 m. pirm Kristaus gimimo. Sakoma, kad Zeno buvo parašęs 75 knygas, bet jo raštų šiandien yra mažai — mat, nekurius iš jų sunaikino Romos valdonai kartu, kada buvo naikinamos stoikų mokyklos. Mirus Zenonui, jo mokslą rėmė romėnų filosofas Seneka. Pažįstantieji romėnų literaturą kalba, kad Senekos žymesnieji veikalai yra parašyti sulig Zenono minties. Zeno vardas yra žinomas ne vien graikų historijoje, bet ir romėnų. Galima drąsiai sakyti, kad Zeno tame laike buvo civilizacijos platintojas tarp rytinių tautų. M. Stakėnas.

ŠVEICARIJA.

Nėra šalies be ypatybių. Šalis padalytos viešpatijų ribomis. Kiekviena viešpatija skiriasi nuo visų kitų kokiomis nors ypatybėmis. Priegtam kiekvienos valstijos gyventojai turi irgi savo ypatybes — būdo, kalbos, tikybės ir abelnai kultūros. Rašytojai pavargsta apie tai berasydami, o skaitytojai beskaitydami.

Daug smagiau rašyti bei skaityti apie gamtos įvairības. Man rodosi, kad žingėdžiausiu iš visų kraštų sulig savo gamtos gražumų bei jos ypatybių yra Šveicarija.

Šveicarija garsi savo milžiniškais ir išdalies keistais kalnais. Nors ji yra maža viešpatija, bet daug apie ją kalbama, daug rašoma...

Šveicarija randasi vidurinėj Europos dalyj: rytus ji susiduria su Austrija, į vakarus su Francija, į šiaurę su Vokietija, o į pietus su Italija.

Šveicarija užima vidurinę Alpų kalnų dalį; nuo Mont Blanc'o iki Ortles'o, rytinį šoną Juros kalnų, Šveicarišką iškilimą tarpe Juros ir Alpų kalnų. Visos Šveicarijos paviršis siekia 15,976 ketvirtainias angliškas mylias; taipgi, ji tik truputį didesnė už Maryland'o valstiją arba arti septiūniolikos sykių mežesnė už Texas'o valstiją.

Tris pentadalius viso sausžemio ploto užima kalnai. St. Gotardo kalnas yra žinomas visam pasauliui; jis turi 6,600 pėdų augščiau jurių paviršiaus; aplinkui jis lyg ir kokiomis sienomis aptvertas augštais kalnais. Tie kalnai išvagogi upėmis, butent: Rona, Reinu, Reuss, Ticino ir daug kitų. Šitie kalnai turi nepaprastai gražų vandens puolimą. Garsus jė savo stebėtinai augštomis viršūnėmis — pavyzdyn: Mont Blanc, turis 4,800 metrų augšėio, Mutterhorn, turis 4,500 metrų arba 14,850 pėdų, Monte Rosa — 4,600 metrų arba su viršum 15,000 pėdų; žodžiu, ten randasi daugiau, negu 20 tokių viršūnių, kurios yra iškilusios virš 12,000 pėdų jurių paviršiaus. Yra jų su kristolinėmis viršūnėmis, bet yra ir su šurkščiomis uolomis išsišakoje, kurias dengia amžinas sniegas ir ledai (glaciers), kurie užima suvirš 800 ketvirtainių angliškų mylių arba vieną dvidešimtą Šveicarijos paviršiaus dalį.

Nuo Brigne į Iselle (Italijoj) yra pravestas geležinkelis pro viršūnėtus kalnus, t. y. St. Gotardo kalno apačia; šis geležinkelis vienas iš ypatingiausių ir žinomas visame civiliznotame pasaulyje.

Tunelio prakasimas lėšavo \$14,000,000 ir septynia metus darbo: ilgio turis 12 angliškų mylių. Abelnai Šveicarijos geležinkeliai siekia 2,352 angliškas myl.

Šveicarija neturi marių pakraščio, bet skaitosi turtinga vandenimis. Turį daugelį didelių ir sraunių upių, o taipgi kan daug ežerų. Iš penkiolikos svarbesnių ežerų dviejų, t. y. Genevos ir Constanco (pastarasis daugiau priklauso Vokietijai), paviršius siekia virš 200 ketvirtainių angliškų mylių su 1,000 pėdų didumo. Daugybę ežerų pagimdo tirpstantieji ant kalnų ledai.

Agrikultura. — Žemės yra visokios: 28% nedirbamos, 36% panaudojama pievoms ir ganykloms, 18,4% — miškams. Yra skaitome 3,300 ketvirtainių mylių miško, kurie didesnė dalis priklauso valdžiai, kuri jais ir rupinasi. 1901 m. buvo pasodinta 23,731,376 medžiai.

Nors ant kalnų amžinas sniegas viešpatuoja, tačiau pakalnės gausiai derlingos. Čia visur pastebama visokių javų, kurie gan puikiai uždera, ypač kviečiai. Bet daugiausiai čia auginama vynuogių. Statistika parodo, kad vynuogių auginimui panaudoja 78,930 akrų žemės. Į metus mažiau-daugiau išdirba 35,800,000 galionų vyno. Šveicarijos vynos — gardus gėrymėlis Europos aristokratijai.

Nors, žemė vietomis labai derlinga, bet dirbama permažai. Vidutiniškas uderėjimas — tai šapie 3,500,000 bušelių grūdų. Kartais daugiau, 10,000,000 bušelių grūdų pargabena iš kitų šalių, daugiausia iš Rusijos ir Vengrijos.

Klimatas. — Klimatas nevienodas; ant mažo ploto yra visokio klimato; įvairumo priežastis — amžini kalnų ledai. Kalnų viršūnės — sniego ir ledo užklotos, apačioje gi yra apdirbami laukai, puikūs daržai ir vynyčios.

Išdirbystė. — Stoka dirbamos žemės priverčia gyventojus prie amatninkystės ir pramonijos.

Šveicarijos išdirbystė puikiai žydi. 40% gyventojų užsiima išdirbyste, o 34% išdirbyste bei amatninkyste. Išdirbą iš medvilnės audimas, šilkinius kaspinus ir kitokius papuošalus. Daugiausiai išdirba laikrodėlių, ypač miestas Neuchatel ir Geneva. Kitokios išdirbystės randasi kiekvienoj stuboj. Svarbiausia — pienininkystė. Pieno produktai kasmet suteikia kraštui pusėtinai turto; padaroma apie 500,000,000 svarų. Juk Šveicarijos suriai randasi visuose pasviečiuose.

Gyventojai. — Daugiausiai Šveicarijoj randasi vokiečių, paskui seka francuzai, italai ir kiti. Vieni — apsišvietę. Visų gyventojų skaitoma į 3,400,000.

Tikyba. — Ankstyvesnių amžių to krašto gyventojų religija nėra žinoma. Po Kristaus gimimo išsiplatino ten krikščionybė, ir visi pasiliko katalikais. Atsiradus protestonų tikybai, katalikystė pradėjo laipsniškai pult žemyn. Po daugelio karų ir peštynių didelis reformatorius Cvingli 1531 m. sutraukė ryšius su Roma. Tais pačiais metais dievoti katalikai delei Dievo garbės ir artimo meilės užpuolė protestonų kantoną (apgygardą) ir viską jame sunaikino, o patį Cvinglį nužudė.

Panešus daug vargų ir užpuolimų šalis tapo paliausota iš po vokiečių letenos 1648 m., ir apšaukta jame pilna neprigulmybė. Tai pirmutinė laisvės žvaigždė Europos padangėje. Nuo tų metų tikyba paliko privatišku kiekvieno žmogaus klausimu. Dabar Šveicarijoje yra 0,6 protestonų, o kiti visi — katalikai.

Valdžia. Šveicarijos valdžia daug panaši į Svienytų Valstiją, tiktai daug praktiškesnė. Šalis susideda iš 22 mažų viešpatysėjų, kurios paprastai kantonais vadinama. Kiekvienas kantonas turi savotišką naminę tvarką — jis yra neprigulmingas. Kiekvienas kantonas renka sau urėdus ir steigia mokyklas pagal didžiunos piliečių norą.

Šalis turi gerai apdirbtą konstituciją, viršiausį įstatimdavystės institutą ir pildomąją valdžią. Įrašimui federališkų reikalų yra du rumai. Šalies prezidentas renkamas iš išstatytų 147 narių (1 nuo 20,000 gyventojų) trims metams. Rinkimai parlamentas tiesiogini ir slapti. Kiekvienas atstovas gauna 24.00 už dieną ir 5 centus už kilometrą kelionės išlaidų. Visi svarbiausi šalį paliečiantieji dalykai esti perleidžiami piliečių slaptu balsavimu. Balsuot turi tiesią kiekvienas 20 metų senumo pilietis, vyras ar moteris.

Kultura. — Apie kultūros laipsnį gerai galima spręsti pagal nuoseklus ir praktiško šalies tvarkymo. Čia randasi virš 6,400 mokyklų su įvairiais mokslo skyriais; jose randasi virš 14,000 mokytojų. Minėtas mokyklas lanko apie 600,000 mokinių; taipgi yra 5 universitetai su 600 profesorių. Universitetus lanko 26,000 studentų. Mokyklas priverstinai turi lankyti vaikai ir mergaitės nuo 5 — 7 metų. Pradinėje mokykloje turi butinai išbūti 7—9 metus.

Prie upės Reino ir ežero Zuerich randasi miestas Zuirich, kuriame yra įsteigta federališka politechnikos mokykla, kuri visos Europos mokslievis vilote vilioja. Nemažai jų ten ir esti. Tai kuom Šveicarija garsi. O juk už Kauno guberniją mažai ką didesnė. Pr. S. Zuraviki.

pirštus žiuri.

Lietuvos keliai tai tikrai blogi. Vaziuojant tokiais keliais, kokie yra Lietuvoje, manai sau, kad ne tarp civilizuočių žmonių randiesi, bet tarp laukinių. Čia tai aiškiai matomas žmonių apsilaidimas ir net pavydumas; niekas netaiso savo kelių, rodos, tik todėl, kad kaimynas nepasinaudotų. Lietuviai, mat, dar iš seno nenuolaidūs ir labai pavydūs, myli be reikalo po teismus taisyti ir jei gali prigriebti, tai ir savo tikro brolio nesigaili.

Tėčiau lietuviai pradeda, nors ir pamažu, susiprasti. Lenkai matydami tą lietuvių kilimą net iš kailio neriasi, o ypač sulenkėję lietuviai arba lietuviai išgamos. Tulas lenkų savaitinis laikraštis „Tygodnik Ilustrowany“ pila keršto tulžies nuodus ant lietuvių ir visai juos šmeižia, o labiausia inteligentiją ir kunigus. Apgailėstai, kad lenkiškuose (?) miestuose, kaip tai: Kalvarijoje, Seinuose ir Suvalkuose ima viršyti fivomanizmas ir esą, lenkas, kuris lietuviškai nekaltai, neturįs čia ką veikti. Priveda, kad Suvalkuose įsikūrusi lenkų vaizbos draugija, kuri turėjo gauti nuo valdžios leidimą. Valdžia davusi leidimą, ta išlyga, kad visi reikalai bus vedami rusų ir lietuvių (kaip vietine) kalbomis.

Lenkai šaukte pradėjo šaukti, kad girdi, gal ir saulė pradės iš šitoms pusės tekėti, jeigu jau lenkams reikia tokia barbariška kalba kalbėti, arba reikalus vesti. Rašytojas savo straipsnyje nurodo, kad už lietuvių kėlimą kalbės puolanti ant lietuvių kunigų, apsilvikiusių taukuotais abitais su „Saltiniu“ Seinuose. Tiesą sakant „Saltinis“ ne mažą rolę šio seminarijoje, skiepydamas lietuvišką dvasią į jaunus kunigus.

Emigracija Lietuvai daro neapaukiamą skriaudą. Delei emigracijos ne tik kad mažina jos darbininkų skaitlius, bet ir jos rubežiai nesiplatina. Ukiniški žemė iki šiol jau būtų išrėžta į šešis margus, dvarai jau būtų išparceluoti ir būtų lietuvių rankose. Neturintieji žemės trauktų tolyn į rytus ir pietus ir stumtų lenkiški kalbančius iš Lietuvos ribų bei paktintų jos rubežius. Dabargi atbulai dedasi: lenkai ir rusai perka Lietuvoje laukus ir ją štautina. Sulig mano nuomone, reikėtų Lietuvoje pavyrti didelę agitaciją ir pasistengti sustabdyti emigraciją Amerikon. Tokiu būdu būtų galima trumpu laiku padaryti Lietuvai daug naudos, būtų galima pagerinti jos ekonominį padėjimą.

Tiesa ir iš Lenkijos ne mažai emigruoja, bet reikia žinoti, kad Lenkijoje daugel žmonių yra mažiausiai arba bežemiais, o ypač Galicijoje. Ten ir laukai daug menkesni. Pas mus kitaip yra. Ukiniškas, turintis 35–40 margų lauko, daug geresnio lauko ir prie geresnių sąlygų, palieka savo ukį, patėį ir vaikus, nemo-kidamas jokios kitos kalbos nei žemato, keliauja į Baltimorę ar kokį kitą didesnę miestą mokyties žvarkų prosyti. Išmokęs šiek tiek prosyti, pagyvenęs porą metų Amerikoje, traukia ir savo šeimyną. Toks lietuvių pasielgimas, tai tikra saužidystė. Pavesk 35 margus gero lauko vokiečiui, ar belgui, ar holandui, tai pamatysi kaip jie mokės iš to lauko pasinaudoti ir jausis esą viešpačiais.

Kad atmokėti Lietuvai už pagarytą ar daromą skriaudą, amerikiečiai lietuviai turi pasi- stengti grįžti atgal į Lietuvą, pirkti parceluojamus dvarus kol jų svetimtaučiai dar neapipirko. Lietuvoje taipgi yra gera proga

uždėjimui įvairių dirbtuvių, fabrikų ir fabrikėlių, kol dar jų žydai neuždėjo. Mašinas, kurios reikalingos įvairiose dirbtuvėse, galima gauti ant lengvų išmokėčių. Taipgi reikalingi Lietuvoje įvairūs amatninkai, mechanikai bei mašinistai. Ypač dabar, išleidus Rusijos valdžiai manifestą, daugelis gali drąsiai, be jokios baimės grįžti į Lietuvą.

Augsčiau minėjau, jog emigracija labai Lietuvą skriaudžia. Bet be to dar reikia paminėti ir kitas dalykas, butent — kad Lietuvą skriaudžia ne vien tik prastoliai, bet ir šviesuoliai. Daugelis lietuvių jaunuomenės, baigusiujų augštuosius mokslus, traukia iš Lietuvos, ir užrubežį, geresnių vietų jieskodami. Tuli nei neatsimokėję Lietuvai nei už duoną bei išauklėjimą, išvažiuoja ir visai juos šmeižia, o labiausia inteligentiją ir kunigus. Apgailėstai, kad lenkiškuose (?) miestuose, kaip tai: Kalvarijoje, Seinuose ir Suvalkuose ima viršyti fivomanizmas ir esą, lenkas, kuris lietuviškai nekaltai, neturįs čia ką veikti. Priveda, kad Suvalkuose įsikūrusi lenkų vaizbos draugija, kuri turėjo gauti nuo valdžios leidimą. Valdžia davusi leidimą, ta išlyga, kad visi reikalai bus vedami rusų ir lietuvių (kaip vietine) kalbomis.

Elgėtų skaitlius Lietuvoje žymiai sumažėjęs, o tas reiškia, kad žmonės labiau apsišvietę.

Rusijos valdžia pasiryžs išleisti įstatymą, pagal kurio vaikams priverstinai iki 14 metų turės lankyti mokyklą. Ukiniškai skundžiasi, kad girdi, nei piemenų neteksią ir prisidėsiant dar vienas „križis“ prie darbininkų stokos.

Dievotumas ir pasninkai Lietuvoje taipgi žymiai sumažėjo. Kad ir eina žmonės neva į bažnyčią, bet nebe taip daro, kaip pirmiau — vasaros metu pavėsiauja ant šventoriaus ir kalbasi apie įvairius reikalus. Tuli nei iki šventoriaus nedaėina. Pamokslą labai maža dalis ištisai teklauso. Ar tas neš žmonėms naudą, ar ne, atsisakau apie tai kalbėti. Paminiu tik patį faktą, kurį kiekvienas gali pastebėti. Bažnytkiemiuose, kur nėra karčiamų, ne taip skaitlingai renkasi žmonės, dauguma traukia į tokias bažnyčias, kurios arčiau prie karčiamų.

Dumą išleidus naujus įstatymus, sulig kurlų, vagių nekis į vietinius kalėjimus, bet tiesiog varys į Siberiją prie sunkių darbų. Ukiniškai tais įstatymais labai džiaugiasi.

Viena dėdienė man pasakojo, kad jau ir Lietuvos moteris atsisako kudukius krutimis penėti, esą: per daug vargo. Suprask, kad ir jos jau į ponias virsta. — (Užbaiga bus.)

Vincas Ambrozevičius.

Kin. p. A. T. Račiūnas grįžta Amerikon.

Pirmiausiai turiu pranešti gerb. „Vien. Liet.“ skaitytojams, kad mūsų tautietis, plačiai lietuvių visuomenėje žinomas kinematografistas p. A. T. Račiūnas pri-bus Amerikon spalio 14–15 dd.

Žemiau noriu suteikti keletą žinučių apie p. A. T. Račiūno atsilankymą įvairiose Kauno ir Vilniaus gubernijų vietose.

Rugpjūčio mėn. pradžioje p. A. T. Račiūnas pradėjo savo kelionę po Kauno gub. Pradėjo nuo miesto Jurburgo, kuris guli ant Nemuno upės kranto ir, traukdamas paveikslus, važiavo Nemuno pakraščiais Kauno link. Li-

ko nuimta daug istoriškų vietų, gulinčių vienoj ir antroj Nemuno upės pusėj, kaip Kauno, taip ir Suvalkų gub.; dar daugiau, žinoma, liko nuimta šiaip labai gražių vaizdų.

Kaune p. A. T. Račiūnas tikėjosi, kad pasiseks suorganizuoti tenai esančius lietuvius ir surengti kur-nors už miesto šventadieniję kokią-nors „gužynę“, laike kurios žaidžiant vienoj vietoj jaunuomenei galima but nuimti kinematografių paveikslų. Bet tas jam nepavyko. Štai ką jis pats apie tai rašo:

„Kauno lietuviai neparodė jokio gyvesnio priėjimo mano darbui, ir iš ten esančių lietuvių gyvenimo nepasisekė nuimti nieko žymesnio. Labai gaila...“

Iš Kauno p. A. T. Račiūnas nuvyko į Vilnių, tą senovinę ir dabartinę lietuvių sostinę. Pirmiausiai jis atsilankė „Lietuvos Ukiniško“ redakcijoje, kur jį priėmė labai maloniai. Vilniaus inteligentija bei „L. U.“ redakcija išreiškė didį pageidavimą suorganizuoti visas Vilniuje esančias lietuvių spēkas į vieną galin-gią spēką, neatsižvelgiant į atskirų žmonių persitikrinimus, pažiūras bei partijas, idant tinkamiau būtų prirengti pageidaujama p. A. T. Račiūnui žaislų bei įvairių grupių iš vilniečių lietuvių gyvenimo.

Pas A. T. Račiūnas atsilankė taipgi ir „Vilties“ redakcijoje, kur buvo sutiktas irgi labai meiliai.

Trijų dienų bėgyje susidarė tam tikras suorganizavimo komitetas, kad surengus „visuotinę“ lietuvių išvažiavimą. Visi pasižadėjo uoliai dirbti; chorai ir šiaip jaunimas pasiryžo pasimokinti įvairių žaislų ir kitų „pramogų“, kas pageidaujama delei krutomųjų paveikslų. Išvažiavimas turėjo įvykti 21 d. rugsėjo, giraitėje už Gedimino kalno.

Neužbaigęs darbo Vilniuje ir jį apielinkėse, vėl leidosi į Kauno gub. Vilniun pasizadėjo jis su grįžti kiek paskiau. Apsilankė Vilkiijoje ir apielinkėse, kur gan daug tapo nuimta paveikslų. Galop atkeliavo jis į Seredžius, kur į Nemuną įteka labai pragarsėjusi Lietuvoje upė Dubisa. Čia irgi p. A. T. Račiūnas nuėmė daug gražių paveikslų. Bet čia jis pirmą kartą susidurė su labai nesmagiu atsitikimu — paliepus vietiniai policijai, tuojau, tapo jis suareštuotas už paveikslų ėmimą. Vienok greit pasisekė jam išsiluosuoti.

Apkeliaudamas įvairias vietas vėl jis atvyko į Jurburgą ant šv. Roko atlaidų. Padėkavojant p. Čelkui čia tapo nuimtas „ubagų jomarkas“. Pas A. T. Račiūnas rašo, kad jam labai žingeidū būvę girdėt žemaitišką ubagų giedojimą...

Čia vienok negaliu nieka galutino apie tai pranešti, kaip daug vietų jis apkeliauvo Kauno bei Vilniaus gubernijose, nes kelionės nei vienu, nei kitu nebuvo užbaigtos, kada jis rašė man savo pranešimus bei išpužius. Rugsėjo mėn. jis turėjo lankyties Kauno ir Vilniaus gubernijose. Jis rašo, kad nuolatinis lietus Lietuvoje daug trukdo jo darbui — kartais net po penkias dienas lija be perstojimo.

Vilniuje gi p. A. T. Račiūnas susipažinęs su visais pažangesniais mūsų vntautiečiais. Apart ko kito jis praneša, kad Vilniaus inteligentija norinti, idant jis apsigyventų jų tarpe. Gyvenantis Vilniuje fotografistas p. Jarušai-tis pasižadėjo p. Račiūnui visame kame padegėti, kaip laike išvažiavimo, taip ir paskiau.

Žingeidumo delei žemiau paminėsiu, kiek jau p. Račiūnas bekliaudamas yra nuėmęs paveikslų baigiant pirmomis rugsėjo mėn. dienomis (dar mėnesį jis dirbs). Stovinčių paveikslų, istoriškų ir šiaip gražių vaizdų — 335; krutomųjų — iš gyvenimo darbų ir šiaip įvairių „pramogų“ — 5,000 pėdų. Tuos augsčiau minėtus paveikslus žingeidaujantieji Amerikos lietuviai turės progą at-einančią žiemą pamatyti.

Ponas Račiūnas — tai pirmas tarpe lietuvių kinematografistas, kuris pradėjo žadinti lietuvius su pagalba naujosios gadinės moky-mo įmonės, butent — su krutomųjų paveikslų pagalba. Pasišventęs šitą vasarą apkelti Lietuvą jis, be abejo, parsivės iš ten daug žingeidams, akvyo ir pamokinančio — viską, žinoma, su-naudos Amerikos lietuvių gero-vei. Bet štai ką dar mano įvyk-dinti p. Račiūnas ateityje — jis nori, kad nuolat but prisiučiami Amerikos lietuviams krutomieji paveikslai iš lietuvių gyvenimo Lietuvoje, o iš Amerikos lietuvių gyvenimo — tėvynės lietuviams. Tokiu būdu pasidarytų tvirtesnis sąryšis tarpe Amerikos ir Lietu-vos lietuvių, o tuomi, žinoma, žymiai pakiltų tautiški jausmai bei tėvynės meilė.

Pas Račiūnas nori vieną kinematografistą palikti Mažojoje Lietuvoje, o antrą — Didžiojoje; jis pasitiki, kad tas jam pasiseks padaryti. Štai ką jis rašo apie tą sumanymą:

„Noriu suorganizuoti daugiau kinematografistų, idant paskem-ingiau galima but išplatinti lie-tuviškus paveikslus. Tą dalyką esu plačiai apvarstęs su vienu fotografistu Mažojoje Lietuvoje, ir su vienu Didžiojoje Lietuvoje, Vilniuje, butent — su p. Jarušaičiu. Jiedu mano tam užma-nymui pritarė labai karštai. Kol išsirengsiu keliauti atgal į Ame-riką, tikrai žinosiu, ar pasiseks užmegsti tarpe lietuvių tamps-nius ryšius, kaip augsčiau minė-jau, ar ne. Budami arčiau vieni prie kitų, ty. gyvendami nuolati-niame sąryšyje, mes nuimtuome vi-sur ir visad nuimti ant krutomųjų paveikslų — tada, taip sakant, sumažėtų tolimas tarp Lietuvos ir Amerikos, nes tų dviejų vietų lietuviai nuolat matytų vieni kitų gyvenimą ir veikimą. Žinant krutomųjų paveikslų svarbą žmo-nijos gyvenime, labai geistina, kad ir mes lietuviai galėtume juos panaudoti pakėlimui savųjų tarpe dailės, apšvietos ir tautiško susipratimo. Aš tvirtai ti-kioju, kad tą sumanymą galima bus įvykinti. Juk esant daugiau kinematografistų tas nebus sunku atsiekti...“

Ponas Račiūnas paskutinėse rugsėjo mėn. dienose apleido Lietuvą. Spalio 1 d., sėdo jis laivan („Kroonland“) Roterdamė; New Yorkan pribus spalio 14–15 dd.

V—lis.

„Prie Protesto“.

Kingston, Pa. Mes, draugai ir draugės TMD 84 kuopos, igaliojame žemiau pasirašiusius draugus bei mūsų kuopos viršininkus išreikšti papeikimą socialistų laikraščiams, Laisvei, Keleivini ir Koval, kurie nešvariai ir nežmo-niškai šmeižia mūsų gerbiamus svečius iš Lietuvos, L. M. ir D. Dr. pasiuntinius, d-rą J. Basana-vičių ir adv. bei V. Dumos atsto-tinų (kalvio Gennaro ir kamoristo Rafaelę) į vieną merginą (Maliella), kuri buvo augintinė pas Gennaro motiną Carmelą. Pirmasis aktas parodo atlaidų

Kartu pranešame, kad mes la-bai laukiame tos dienos, kada ir pas mus apsilankys gerb. svečiai d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas. Pas mus nėra tokio lietu-vio, apart kelių tamsių ciciliku, kurie, žinodami d-ro J. Basana-vičiaus praeitį ir tikslą atsilan-kymo jo su p. M. Yču Amerikoje, negerbtų ir nešelpėtų tų Lietuvos pasiuntinių.

Lai gyvuoja d-ras Jonas Basa-navičius, p. M. Yčas ir Lietu-vių Mokslo Draugija! — Juk kur mokslas, ten yra susiprati-mas, meilė, dora ir teisybė...

Pijušas J. Žiuris --
(Virš. 84 kuopos TMD.),
Adomas J. Kadžiūsis
(Rašt. 84 kuopos TMD.)
Elzbieta K. Gildgiūtė
(Iždin. 84 kuopos TMD.).

Laiškai Redakcijai

Gerbiamoji „V. L.“ Redakcija: Meldžiame „V. L.“ skiltyse patalpinti visuotino susirinkimo nutarimą kaslink neteisingos ko-respondencijos iš Montello, Mass. tilpusios „V. L.“ num 38.

Rugsėjo 28 d. visuotiname su-sirinkime liko perskaitytos netei-singos korespondencijos, tilpu-sios keliuose lietuviškuose laik-raščiuose, taipgi ir „V. L.“ Ten aprašoma, kad draugas L. Grišk-tas per prakalbas niekinęs socia-lizmą ir tautiečius... Ne tiktai to viso nebuvo, bet, priešingai, rug-sėjo 7 d. laike prakalbų tuli so-cialistai išpludo draugą L. Grišk-tą ir pakėlė muštynes. Publika išreiškė papeikimą tiems kores-pondentams, kurie, prisidengę slapivardžiais, paduoda visai ne-teisingas ir gerą žmogų įžeidžian-čias žinias.

Pranešimui apie tai į laikra-čius liko išrinktas komitetas iš trijų ypatų (susirinkime dalyva-vo 150 žmonių).

Išrinktieji komitetas nariai:
M. Maskvitis,
K. H. Gedvilio,
S. Sleinis.

Gerbiamoji Redakcija: —

Meldžiame pataisyti atspaus-dintoje mūsų korespondencijos, tilpusioje „V. L.“ N40, apie strei-ko užbaigimą Montello įsikver-busias klaidas. Pradžioje 3-čios eilutės, atspausdinta „15 rugsėjo, o turi buti 7 d. rugsėjo; 1, 12 eilutėse atspausdinta „mūsų orga-nizavo vietiniai socialistai“, o turi buti: mus organizavo nekurie vietiniai socialistai. Abelnai, be rašydami neturėjome mintyje vi-sų vietinių socialistų, o tiktai ne-kurius.

Montello, Mass. Lokolo sekr.,
S. Sleinis.

Nariai:
Juozas Lukošonis,
Joseph Žemaitaitis,
Augustin Budris.

Teatras ir Muzika.

MADONOS DEIMANTAI
(I Giojelli Della Madonna.)

Kompozitorius Wolf-Ferrari operoje „Madonos Deimantai“ gražiai atvaizdina šių dienų gyve-nimą Neapolyje. Operos suže-tas — įsimylėjimas dviejų vaikų (kalvio Gennaro ir kamoristo Rafaelę) į vieną merginą (Maliella), kuri buvo augintinė pas Gennaro motiną Carmelą. Pirmasis aktas parodo atlaidų

dieną Neapolyje. Susirinkusi mi-nia laukia procesijos, kurioje ne-šiojama po miestą Šventiausios P-lės stovylą, vadinamą itališkai Madonna. Toji stovyla papuošta brangiais deimantais. Iš namų išbėga susivėlusį Maliella, perse-kiojama savo augintojos Carme-lės. Minioje ji pradeda šokti, dainuoti ir bučiuotis su vaikais. Tuoj prikimba prie jos jau-nikis Rafaelė ir prašo bučkio. Maliella ginasi nuo jo ir įduria spilką jam į ranką. Matydama žaidžą ji pasigaili Rafaelio ir tampa prielankesnė. Čia ateina procesija nešdama Madonną ir vi-si meldžiasi. Rafaelė pasižada, priparodymui savo meilės link Maliellės, pavogti nuo Madonos visus deimantus ir atiduoti savo mylimajai. Vienok Gennaro pa-varo šalin Rafaelė ir pats greti-nasi prie Maliellės.

Antramjame akte Carmella kalbasi su Maliella ir Gennaru savo sodnė, tų atlaidų vakare. Carmelai nuėjus, Gennaro gretinasi prie Maliellos su savo meile. Maliella pasisako, jog ji mylinti Rafaelį, kuris dėl jos nesigaili ned savo išganyką prarasti, jog žada pavogti nuo Madonos deiman-tus. Gennaro pasiryžta pats pa-vogti tuos deimantus ir išėina. Ateina Rafaelis su draugais ir dainuoja pas Malielles vartus, bet tuo tarpu sugrįžta Gennaras ir parneša Maliellai pavogtus nuo Madonos deimantus. Maliella puošiasi deimantais, vienok sva-joja vien tik apie Rafaelį. Gen-naras sakosi, jog už šią šventva-gystę Šventiausioji Panelė nerustausianti ant jo, nes jis tą pa-daręs iš meilės del Maliellės.

Trečiasis aktas parodo kamo-ristų buveinę tų pat atlaidų nak-tį. Religiškos apeigos maišoma su šokiais, dainomis ir sauvaijoj-mais su mergomis. Įbėga Maliella slėpdama ant savęs Madonos deimantus ir šaukiasi Rafaelio apginti ją nuo Gennaro, kurs ją gaudo. Rafaelis pamislėja, jog Maliella meilinosi su Gennaru, stumia nuo savęs Maliellą ir lie-pia atvesti Gennarą gyvą, ar mi-rusį. Maliellai parpuolus pasiro-do ant jos Madonos deimantai ir kamoristai, pamatę tokią šventenybę, baisiai nusigasta. Tuotarpu Gennaras, kamoristų vejamas, įbėga — nudžiuga pa-matęs Maliellą, bet ji papasakoja, jog tai jis pavogė Madonos dei-mantus. Maliella meta deiman-tus Gennarui po kojų ir išbėga skandyties. Pakilusi viesula už-gesina žvakes, o kamoristai išsi-gandę išbėgioja. Gennaras išsi-puola į desperaciją, sudeda dei-mantus prieš Dievo Motinos pa-minimą ir pasipjauja. Atbėgusi minia, įjieskodama vagies, randa Gennarą jau negyvą.

Ši opera bus vaidinama Centru-ry Opera House New Yorke visą savaitę, pradėdant nuo spalio 14 dienos.

P. Buknaitis.

Vietinės Žinios

— „Iš meilės“. Spalio 11 d., su-batoje, Brooklyno Lietuvičių Klubas stato ant scenos plačiai pragarėsėjusią penkių veiksmų dramą „Iš meilės“. Veikalas at-kartojamas antru kartu—lošiant veikalą pirmą kartą, Brooklyno publika sutiko jį su entuziazmu, nes buvo jis atliktas stebėtinai gerai. Galima pilnai pasitikėti, kad šį kartą viskas bus atlikta da-geriau.

Nors dar jaunas Brooklyno Lietuvičių Klubas, bet savo

veiklumu ir praklūnumu gerai jau žinomas ne tik Brooklyno, bet ir apielinkės lietuviškajai visuomenėi — visi atkreipia savo dėmesį ant klubo sąnarių energiško veiklumo ir jų gerų tikslų bei norų.

Šį kartą augščiau paminėtas veikalas lošiamas naudai Lietuvos Tautos Namų Vilniuje.

Matant tą visą, Brooklyno, New Yorko ir apielinkės lietuviai turi būtinai pasistengti atsikvėpinti McCaddin Memorial Hall (Berry str., tarpe So. 2-ros ir 3-čios gat.), idant pasigėrėti lošimų dramos „Iš meilės“. Kiekvienas turės iš to ketveriopą naudą: 1) linksmai ir smagiai praleis vakarą (laikė lošimo Ct. Brooklyno choras atliks keletą dainų); 2) pamatys labai naudingą ir pamokančią veikalą; 3) priduos daugiau drąsos bei energijos klubo sąnariams veikti ateityje, nes jos matys, kad visuomenė atjaunėja joms ir jų veikimui; 4) (svarbiausia) prisidės prie pastatymo Tautos Namų Vilniuje, nes likusių vakarų pelną gerbiama klubo sąnarių aukauja tai augštai ir naudingai lietuvių tautos įstaičiai.

Priegtam, šitas lošimas — tai pradžia žieminio teatro sezono, užtai tą pradžia reikia pasistengti atlikti kuogeriausiai.

Lietuviai, turėkite atmintyje, kad spalio 11 d. (vakare) lošiamas „Iš meilės“.

— Visi laukia svečių iš Lietuvos. Kada, atvažiavus gerbiams svečiams iš Lietuvos, d-rui J. Basanavičiui ir p. M. Yėui, Ct. Brooklyno lietuviai dažnojo, kad svečiai prieš išvažiuojant atgal Lietuvai atlankys ir juos, tai jie labai apsidžiaugė ir pradėjo tarties, idant tuos brangius svečius sutikti kuogeriausiai ir idant jiems suteikti kiek galint daugiau aukų. Net ir moteriškos tuos užsiintereso — jos tankiai apie tai kalbėjo ir klausinėjo krautuvninkų, kaip daugiau žinančių žmonių — kada ir kokioje dienoje atsilankys brangūs svečiai ar abu kalbės laike susirinkimo ir tt.

Labai but geistina, kad ir šios apielinkės lietuviai neatsilikę nuo kitų lietuvių apgyventų kolonijų ir pasistengtų tinkamai priimti svečius ir nepasigailėtų pagal išgalės paaukuoti.

Esant tokiam svarbiam reikalui, labai but gerai, kad vietinis klebonas, kun. Kuodis, paragintų per pamokslą savo parapijonus nesigailėti aukų Tautos Namams Vilniuje ir užleistų vietą, kur dabar yra laikomos pamaldos, nes kitur nėra tinkamos susirinkimui bei prakalboms vietos.

Gerbiame svečiai aplankys Ct. Brooklyną spalio mėn. 27 d., pamedžio vakare.

Pilnai pasitikiu, kad Ct. Brooklyne gyvenantieji lietuviai parodys, kad jie supranta dalyko svarbą, t. y. Tautos Namų naudą visai lietuvių tautai. Aš užtikrintas, kad jie pasirodys esą karštais lietuviams, tikrais Lietuvos sunais ir dukterimis — jie maloniai priims svečius ir aukaus tiek, kiek tik jie išgalės.

Zinoma, tarpe mūsų atsiranda keletas niekšų, kurie ne tik žodžiu stengiasi užkenti praklūnum kultūros bei tautos darbui, bet talpina savo tuščias, niekam netikusias mintis į socialistų laikrašius — „Kovą“ ir „Laisvę“, bet lietuvių visuomenės su panieka pažvelgė į tokį jų pasielgimą ir galutinai jį pasmerkė. Mes visi, neatsižvelgdami ant panašinių niekšų pastangų, privalome varyti praklūnum darbą pirmyn.

J. Skudutis.

— M. Petrauskas, kaip girdėjome, grįžta iš Shenandoah'io tuojau po paskutiniam vakarui, ty spalio 9 d., kuriame statomi „Fautas“ — muzika Gounod ir „Užburtas Kunigaikštis“ — muzika M. Petrausko. Šis pastarasis tai tik pirmą kartą dar scenoje statomas abelnai kaipo muzikalūs veikalas.

Spalio 12 d. M. Petrauskas bus jau Brooklyne ir kas mano pradėt Lietuvos Konservatorijoj lavinties muzikos, tai tegul apsilanko tą dieną ir užsirašo, kad pradėjus pilnai iš pradžių semestro darbuoties, idant ką nors prirengus iki Naujų Metų viešam pasirodymui. Patariame nepraleisti progos. Reguliariškas mokslas Liet. Konservatorijoj prasidės nuo spalio 15 d.

— Mikas Petrauskas mums rašo, kad jis ketina tvirt lietuvišką operą. Jis sako, kad jeigu surinkt dainininkus (tik mažas dailis) Chicagos, Brooklyno, Shenandoah'io, Waterburio ir Philadelphiajos ir kitų vietų, o Brooklyno padaryti muzikaliu Metropolitui, tai galima būtų turēt puikią lietuvišką operą ir tai greitai laiku. Gal but, kad jis tą gerai apgalvojo, nes daug net negalimų dalykų jau galimais tapo, jam, M. Petrauskui, pasidarbus dailės srityje. Linkime viso geriausio.

— Rugsėjo 27 d. apsidėdė daugelini brooklyniečių žinomas lietuvis Izidorius Stanevičius su Vince Lovinikaitiute. Šliubą ėmė court'e.

— Spalio 5 d. Brooklyne savais reikalais atsilankė Kl. Jurgeliunas, žinomas Bostono biznierių ir darbštus lietuvis.

Pavyzdingas mokinys.

Pasibaigus mokslo metams, parvažiavo namon, į pirklių šeimyną, gimnazistas.

— A nu-ka, Jurgut, parodyk savo „pašportą“, kaip tau sekasi moksle? — sako tėvas sunui. — O ką tas reiškia: aritmetika — vienas, istorija — vienas, gražraša — du.

— Tai, tėveli, štai kaip tą viską reikia skaityti: iš aritmetikos aš pirmas mokinys visoj klasėj, iš istorijos taipgi, o iš gražrašos lygiai gerai mokinamės du.

KEASOS DEŽUTE.

Girdėjusiam. Nors Tamstos korespondencija apie gerb. svečius parašyta gan puikiai, bet apie tą patį jau tilpo žinia „V. L.“ N 40; nedėsimė.

Lauksime nuo Tamstos žinių tankiau.

Gailiųjų Jonai. Tamstos korespondenciją turėjome sutrumpinti, nes joje per daug pašalinii dalykų.

Pranai Misiunui. Galima likti ant laivo darbininku — kaslink to kreipkitės į „V. L.“ agentūrą, o ji viską parups. Turint paliudijimą nuo konsulio Tamstos netrukdy joki Rusijos policistas, ir Tamsta pilnai ramiai parvažiuos į savo namus. Su savimi galima vežties tik tuos drabužius, kurie pačiam reikalingi; daug vežties negalima, nes skaitosi, kad jie vežami pardavimui.

V. K. Puodžiūnui. Tamstos paskiausiai prisijustas straipsnis netilps, nes vis tai bereikalingi ginčai ir prirodymai; priegtam, Tamstos straipsnis per daug jau neapdirbtas.

A. Linkui. Ačiū už paskiausiai prisijustą straipsnelį — jis tilps viename iš sekančių „V. L.“ numerių.

J. J. Niesini. Tamstos rašinėlius gavome — ačiū. Snaudostime.

A. K. L. — „Tylos gilumoje“ gavome — peržiūrėsime. Rašykite tankiau žinutes bei trumpučius straipsnelius.

Zemaičių Antanui. Tamstos straipsnelį gavome — ačiū. Peržiūrėsime.

Kaz. J. Valni, TMD. 113 kuop. rašt. Jusų „TMD. C. V. reikalavimas“ tilps sekančiame „V. L.“ num.

S. Dagiliniui. Tamstos raštelį gavome — labai ačiū. Malonėkit tankiau priduoti žinių iš Lietuvos; mėginkite rašyti ir straipsnelius.

ĮVAIRŪS ŽMONES.

Tarpu žmonių yra didelis įvairumas. Kiekvienas turi ką nors, kas skiria jį nuo kitų. Kai kurie žmonės gali pernešti visas oro permainas, jie nelengvai suseraga, tuom tarpu kaip kiti yra dideli kankiniai. Tokie paprastai pirmiausiai netenka apetito bei jėgų, ir kiekviename tokiam atsitikime mes norime jiems patarti Trinerio Kartaus Vyno Elixirą, kad tą viską prašalinus ir save sustiprinus. Ilgiau vartojant šį vaistą, virinimo organai tampa stipresni ir gali atsispirti prieš ligos užpuolimus. Vartokite šį vaistą, kaip tiktai patėmsite bykokį silpnumą, apetito nustoimą, užkietėjimą, galvosopį arba skaudėjimą sunariuose, nervinumą, — žodžiu, kuomet tiktai jaučiatės sirguliojanti. Aptieko-se. Jos. Triner, Importer and Exporter, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Reumatikuose skaudėjimuose, nikstelėjimuose, išsisukimuose Trinerio Linimentas suteiks greitą pagalbą.

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslo Columbijos Kolegijoj. Geriausiai prižiūriū moteris palage ir visokiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W.
31—12—13

ANT PARDAVIMO

Restoranas ir Lunch Room persiduoda, labai geroj vietoj, apielinkėje dang fabrikų, priežastis pardavimo nesutikimas su pusininku. Biznis eina labai gerai. Kas norite pirkti, lai pribuna laike pietų, tai pamatys kiek žmonių lankosi: Kreipkitės sekančiu adresu: William Urbschus, 724—11 Ave. New York, N. Y. Tarpe 51 ir 52 Str. (42)

Ar esate nusideveję?

Ar jaučiate pailsimą! Neturite noro prie nieko? Stoka jums apetito? Siekite tuojuos prie šių kančių šaltinio. Sustiprinkit visą organizmą, imdami

SEVEROS BALSAMA GYVASTIES
(SEVERA'S BALSAM OG LIFE)

patartina ir vartojama prie chroniško užkietėjimo, prie geltonligės, tulžies ir įvairių kitų jakininių nesveikimų.

Kaina 75 centai.

Pasiklauskite pas savo aptiekorių Severos gyduoliu. Jis turi jas pardavimui. Jeigu negalėtumet jų gauti savo apielinkėj, parsitraukit tiesiog nuo mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Skatykite „TARKA“

Juokų, pašaipos, kritikos, ir muzikos „su paveikalais“ mėnesinis laikraštis. Išėina 24 pusl. ir dangiaus. Kaina metams 1 dol.

Kas nori pamatyti vieną num. prisijuskite 10c. markėmis. Adresuok:

TARKA Pub. CO.
Box 103, LAWRENCE, MASS.

Kas prisijus \$2.50, tas gaus per metus „Tarką“ tr „Vienybę Lietuvosninkų“.

Parsiduoda buferne su visais rakandais. Biznis eina gerai. Apygyventa vieta tarpe lietuvių ir lenkų. Laikau tą biznį jau 5 metai. Priežastis pardavimo keliausiu į Lietuvą. Kreipkitės sekančiu adresu: A. M. Martus, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (43)

Reikalingi du geri buferiai, mokanti atsakančiai darbą. Nuolatinis darbas visados. Mokestis gera. Kreipkitės sekančiu adresu: New Brighton Meat Market, 105 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA RESTAURACIJA.

Vieta apgyventa lietuviams, biznis eina gerai. Pardavimo priežastis — savininkas turi važiuoti į kitą miestą. Platesnių žinių sužinojimui kreipkitės šiuo adresu: 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda — trečias ir ketvirtas lotas nuo kampo — Jamaica, Long Island, N. Y. Tikta vienas blokas nuo bažnyčios. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Daugelis Brooklyno lietuvių turi savo namus tenai, kaip F. Akrantavičius, M. Švirnickas, Balazentis, Pauza, Jadauskas ir kiti. — Lietuviai noranti pirkti tuos du lotu kreipkitės pas savininką ant šio adreso: V. P. Mockus, 1635 North ave., Chicago, Ill. (42)

ANT PARDAVIMO

Buferne ir Groserstoris. Labai geras biznis eina, priežastis pardavimo — išvažiavimas Lietuvon. Dažnot pas: John Kovach, 36 Grand St., Brooklyn, N. Y. (42)

Parsiduoda saliuonas geroj vietoj. Biznis eina gerai; apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo — manau užsiimti kitu bizniu. Kreipkitės sekančiu adresu: V. Struogis, 442 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau P. Pilėno, buvusio „V. L.“ agento. Paskutiniu kartu važinėjo po Pittsburgo apielinkės Malonėkite atsišaukti patį ar kas žinantie jie praneškite, nes turiu reikalą. J. J. Nienuis, 9 Harkins Lane, Wilkes Barre, Pa.

ISRANDAVOJIMUI
Namas su 15 kambarių, elektros apšvietimu, su visoms įtaisoms (toilet, maudyklė). Randa tik \$55.00. Pažiūrėti ir pasiklausti ateikite prieš pietus Mrs. M. Schwartz, 281 Berry St., Brooklyn, N. Y.

KRAUTUVNINKŲ IR AGENTŲ ATYDAL

Mes esame importeriai ir wholesaleriai istosios eilės dalykų, kurie yra ypatingai įdomūs lietuviams, kaip tai: Gražūs laišukai su lietuviškoms eilėmis.

Atvirlaiškiai su lietuviškais tekstais. Kortelės gimimo ir varduvių dienai lietuvių kalboje. Lietuviškos maldaknygės. Paveikslai ir jiems rėmai. Ražančiai. Skaplieriai. Medalikai. Mukos. Bažnytinės lempelės (prie švenčiausiojo ir t. t.) Saldiniai šventintam vandeniui. Sventųjų stovylos. Apskėlimų kalendoriai tikėjimisko turinio. Brangakmenis. Vaškiniai vestuvėms vainikai. Vaškiniai laidotuvėms vainikai su lietuviškais tekstais. Lietuviškos kortelės Kalėdoms. Lopsiai Kalėdoms. Nosinės skepetaitės su lietuviška ir Amerikoniska vėliavomis ir daugelis kitų dalykų, įdomių lietuvių vertelgi-jai.

PAREIKALAVUS BY KOKIAM
KRAUTUVNINKUI ARBA AGENTUI, PILNAS KATALIOGAS PRIŠIUNCIAMAMA UŽDYKĄ.

Mes varome tiktai wholesalinį biznį ir katalogu privatiems žmonėms visai nesunūčiame.

THE LIPMAN SUPPLY HOUSE,
527 S. Fifth ave., Chicago, Ill. Dept. 7.

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuvių farmoriai. Aš esmiu patėms parduoti toje apielinkėje šis angliškų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didume. Kaina nuog \$20 akras ir brangiaus. Angliškai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe. Toje patioje apielinkėje turin pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog \$8 iki \$20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant dangelio metų. Galite pasirinkti žemės, kokios tik norėsite. Turin palei upes ir žvingus ežerus. Atvažiuokite tu, kol tebėra ant laukų jėgai; tai matyti, kokia yra žemė ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinanti pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turin pardavimui farmų su gyvuliais ir apšetais laukais. Kerie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ant parandavoti; galite gauti geras randa. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite praleisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės mūsų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite mūsų kaimynų, aš aurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apveičiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

Nuolatinis darbas del 50 vyru

Mes turime darbą delei 50 lietuvių mūsų medinių išdarbių dirbtuvėje, So. Shaftsbury, Vermont. — Mokestis po \$1.50 ant dienos ir daugiau, pagal gabumą ir spartumą. Nuolatinis ir sveikas darbas patyrimo nereikia. So. Shaftsbury stovi gražiausioje ir sveikiausioje Vermonto apielinkėje. Namai yra gaunami už \$8.00 mėnesinės

randos su 5 kambariais, pigia pragyvenimui; arti mokyklos ir bažnyčios. Dau vietų yra del nevedusių vyrų. Kelionė geležinkelio nuo Bostono arba New Yorko kaštroja apie 4 dolarius. Cionai yra proga dirbti gražioje apregėje, linknami pragyventi ir pėsčią keliais dolarius iškelti. Atk-liaukite dirbti ir kreipkitės pas:

JAMES B. WILBUR, J., GENERAL MANAGER. South Shaftsbury Vermont.

Brooklyno Lietuvačių Kliubas dar kartą perstato Garsingą ir visų išgirtą penkių veiksmų dramą „IŠ MEILĖS“

„IŠMEILĖS“ BUS LOŠTA

11 d. SPALIO-OCTOBER 1913 m.

MCGADDIN MEMORIAL HALL,
BERRY ST., tarpe So. 2-os ir 3-čios gat.,
BROOKLYNE, N. Y.

Pradžia, kaip ir reguliariškų teatrų — nuo 8-15 vak. Salė bus atdara 7-30.

Lošimui „Iš Meilės“ yra sukviesti vieni iš geriausių Brooklyno aktorijų, kurinos publika jau nuo seniai yra mačiusi visuose geriausiose lietuvių teatrose ir juos pamylėjusi. Todėl seni ir jauni nepraleiskite šios progos pamatyti vieną iš geriausių teatrų, ir maloniai vakarą praleisti. Tokių teatrų retai buna surengiama.

Muzikos ir dainų mylėtojai galės da pasigrožėti ir gražiomis dainomis, kurias lošimo laike dainuos **CENTRAL BROOKLYNO CHORAS** vedamas visiems gerai žinomam chormeisterio K. STRUMSKIO.

Visas pelnas skiriamas Lietuvos Tautos NAMAMS Vilniuje.

Įžanga arba bilietų kaina: Box \$1.00, pirmosios sėdynės — orkestra 50c., užpakalinės — po 25c. Ant balkono ir taip pat.

Tiketius galima gauti pas lošėjū, „Vienybės Lietuvosninkų“ redaktorių: p. V. Daunoro aptiekoje, 229 Bedford Ave.; pas A. Milauskį, 667 3-rd ave. So. Brooklyn; pas P. Draugelį, 73 Grand St.; pas Grochovskį, kampas Bedford Ave. Grand St., ir pas K. Liutų 131 Grand St.

BĖKIM; GREIČIAU!

Nes dabar yr progos užsisteliuoti Rude- naises ir Žiemines drapanas ant orde- rio pos Lietuvių kriaučių už labai sumažintą prekę. Moteriškų siu- tus suvamužė \$12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir, pritaikymą tai nér ko klaust, nes jau senai yra visems žino- mas kriaučius, kurio darbu visi geri- si. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant'ordero atsakančiai di- džiausiam pasifinkime, nuo \$18.00 ir aukščiau. Mūsų dirbtuvė atdara kas diena ir nedideliais orderius prii- mam. Kreipkitės po adresu: PETRAS SHERTVITĖS 370 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. Pagal Williamsburg Tiltą.

Turiu už garbę pranešti draugy- stėms, kitiubams, ir kuopoms kad iš- dirbam visokių ženklus, „badges“, „saloloido“, „botonus“. Visokių „em- blems“, su antrašais ar paveikslais išdarom ant aukštinų, pauksuotų, ar juodo metalo žuizikų už labai pigę prekę. Ant kožno pareikalavimo išsiunčia- me prabas „sompelius“ ir jų prekes. PAJIEŠKAU AGENTŲ. REIKALAKIT KATALOŲ. A. STRUPAS, NOVELTY CO. 123 Ferry St., Newark, N. J.

KELIAUJANTIEMS EUROPOJ. BUGSEJO—SEPTEMBER MEN. Dienos išplaukimo ir laivų vardai.

RED STAR LINE iš ANTVERPEN. Laivakortės prekė \$35.00. 27. Finland. Oct. 1 Finland. 8 Lapland. 15 Zealand. 22 Kronoland. 29 Vaderland.

HOLLAND-AMERICAN LINE iš ROTTERDAM. Laivakortės prekė \$37.00. 30. New Amsterdam. Oct. 7 Noordam. 14 Byndam. 21 Rotterdam. 28 Postdam.

NORTH GERMAN LLOYD iš BREMEN. Laivakortės prekė \$37 ir \$40. 25. Friedrich der Grosse. 30. Kronprinz Wilhelm. Oct. 2 Bremen. 4 George Washington. 7 Kronprinzessin Cecilie. 14 Kaiser Wm. der Grosse. 16 Prinz Friedrich Wilhelm. 21 Kaiser Wilhelm II. 23 Grossead Kurfterst. 28 Kronprinz Wilhelm. 30 Friedrich der Grosse.

RUSSIAN AMERICAN LINE iš LIEPOJŲ—LIBAVĄ. Laivakortės prekė \$33.00. Antra klasa \$50.00. 20. Rusia. Oct. 5. Czar. 18. Kursk.

CUNARD LINE iš LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL į BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVĄ. Laivakortė prekė: \$ Liverpool \$35.00 ir \$37.50; \$ Bremen, Hamburg ir Rotterdam \$37 ir \$40; \$ Libava—Liepojų \$39 ir \$42.

CUNARD LINE iš BOSTON į LIVERPOOL. Laivakortės prekė \$ Liverpool, Bre- men, Hamburg, Rotterdam \$35.00; \$ Libava \$37.00. 30. Franconia. Oct. 14 Laconia. 28 Alania.

CUNARD LINE iš MONTREAL į SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL į LIBAVĄ — \$35.00; \$ Bremen, Rotterdam — \$33.00. 27. Ansonia. Oct. 11 Andania. 18 Ascania.

WHITE STAR LINE iš LIVERPOOL — \$35.00; \$ Libava \$37.00. 27. Oceanic. Oct. 2 Baltic. 9 Adriatic. 16 Celtic. 26 Cedric. 30 Baltic.

AMERICAN LINE iš SOUTHAMPTON — \$33.75; \$ Libava per Hull \$37.00. 28. St. Louis. Oct. 3 Philadelphia. 11 New York. 17 St. Paul. 24 St. Louis. 31 Philadelphia.

NORTH GERMAN LLOYD iš BALTIMORE į BREMEN — \$33.00; trečia klasa \$36.00. Oct. 1 Main. 15 Rhein. 22 Seydlitz.

RED STAR LINE iš PHILADEL- PHIA, PA. į ANTVERPEN — \$33.00. 26. Menominee. Oct. 10 Manitor. 24 Marquette.

ANCHOR LINE į GLASGOW. Laivakortės prekė \$32.50. 27. California. Oct. 4 Caledonia. 11 Columbia. 18 Cameronia. 15 California.

HAMBURG-AMERICAN LINE į HAMBURGĄ. Laivakortės prekė \$35.00 ir \$37.00. Oct. 2 Kaiserin Auguste Victoria. 4 Pretoria. 8 President Grant. 11 Imperator. 23 Amerika. 25 Pennsylvania.

Mes pardudome laivakortės tarp Bremen—Baltimore, tarp Brene—Philadelphia, tarp Antverpen—Boston, tarp Antverpen—Philadelphia, tarp Libavos—Halifax, tarp Liverpool—Boston, tarp Libavos—Boston, tarp Libavos—Montreal, tarp London—Montreal, tarp Buenos Aires—New York, tarp Trieste—New York, tarp Bremen—New York, tarp Hamburg—New York, tarp Rotterdam—New York, tarp Antverpen—New York, tarp Liverpool—New York, tarp Libava—New York, tarp Southampton—New York.

Apie laivakortę prekę į visas šalis paklauskite per laisvą pridėdami už 2 c. marke atsakymui. Pas mus keliaujantieji teiksias pirma parašyti laisvą bent 10 dienų pirma iš kelionimo, idant būtų galima sužinoti laika, kada ir kur pasitikti. Pirkusius pas mus laivakortės, mes pasitinkame ant dypo, aprupiname ba- gažus, nuvedame ant laivo ir parupi- name nuo konsulo popieras parėjimui rubežias. Išmainome pinigus — rub- lius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes pardudome tiketus ant Bay State Line į šiuos miestus: Boston'ą \$2.40, Worcester'į, \$2.40, Fall River \$1.75, Providence \$1.50. Ateikite arba rašykite ant šio ad- resu: J. J. Paukstis & Co., 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVŲNINKŲ“ ISLEISTOS KNINGOS. Adomas Miekevičius 15 Ar socialistas gali būti kato- liku? 10 Augis darbininkų judėjimo Lie- tuvoje 15 Apuoko sapnai 15 Anatemos kningelė 10 Apie kuno išlavimą 15 Albumas lietuviškos parodos Pryžinje 1900 m. 40 Apie Dievų pavydumą 15 Baltrus Turazeris (Drama tri- juose veiksmuose) 20 Dangus ir žvaigždės. Populiariš- ka lekeija iš astronomijos 10 Davatkių gadininkas 10 Dangaus augštumas ir žmogaus senukas. Anykščių šilelis 20 Darbininkų Kalendorius 1904. 15 Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-ase apreiškimuose) 15 Emigracija. Apsaka iš emi- grantų gyvenimo 20 Gyvenimas Genevaitės 50 Gudri Našė. (Juokazaisė dve- juose veiksmuose) 15 Gegutė. (Eilės) 10 Girtuoklių Adynos 10 Graudys Verksmal 10 Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos 15 Istorija Septynių Mokytojų 10 Idėja ant mėlyno. Apsaka mu- su dienu 10 Istorija apie gražią Katrinką 10 Iš po budelio kalavijo ir Kaiji- mas (Dvi apsakos) 30 Išgirovimas Kauno pilies. (Tra- gedija 4-se apreiškimuose) 20 Iš bažnyčios istorijos 10 Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10 Itekė sociališkų sanlygu ant visų kultūros šakų 15 Itekė dantų ant žmogaus gy- venimo 10 Juozas Arch. Sodietis—deputa- tas Anglijoje 10 Jonas Krikštytojas (Penkiavei- kemė tragedija su prologu) 30 Joninės. 4-rių veiksmų drama 45 Jaunieji Skrauja. Medžioklės pabėgimas 75 Kalabas 10 Kėkštų Stimas. (Apsaka iš uk- nininkų gyvenimo) 10 Kainas. (Misterija trijuose ak- tuose) 25 Kunigija ir svietiška valdžia 15 Kaip Sicilijos kaimiečiai kovo- jo už savo tiesas 10 Kur musis išganymas? 25 Keletas minčių apie mirties baumę 10 Kaip valstietčiai kovojo už žemę ir laisvę 15 Kaip apsviesti ir laimingai gy- venti 15

Kaip darbo žmonėms išsiluo- suoti 10 Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai 15 Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10 Laima ir planetos 25 Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I 1.50 Apdaryta 2.00 Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II 1.50 Apdaryta 2.00 Abi drutai apdarytos į vieną tomą 4.00 Lietuvių tauta. Tomas I \$1.50 Apdaryta \$2.00 Lietuvių tauta. Tomas II \$1.75 Apdaryta \$2.25 Abu tom. apdaryti į vieną \$4.25 Longvas budas patiam per save pamokti rašyti 10 Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50 Musų Dieles. (Per ką Lietuva kenčia) 10 Mokslineis Tvardauskas 50 Miškas vis smarkiau degė 15 Našlaitė (Apsaka eilėmis) 10 Pasikabėjimas apie dangų ir žemę 25 Parsidavimas ir pelnas 10 Paveikslai. (Dvi apsakos) 15 Palemonas ir Giržduta. (Apsa- saka eilėmis) 20 Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apsakos) 10 Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apsakos) 25 Pirmoje Gegužės Sappas 15 Ponas Bartkus. (Eilės) 10 Paveikslas atgal. (Sociališkās Romanas) \$1.00 Paečius ežero duguose. (Tri- jų veiksmų drama) 15 Pamokiniai aprašymai iš gy- venimo žmonių 20 Bytojui Bežiurint 65 Rutų Vainikas, Mirga ir Un- dinė. (Tris dramos) 30 Sausio devintą 15 Svedų liaudies švietimas 25 Senkaus Jurgis 15 Tamsybės Guolis 10 Užsistanavyk ant to gerai 15 Vargdieniai. (Apsaka iš bau- džiaivos laiku) 50 Vilius Tell. (Tragedija pen- kiuose aktuose) 30 Valkata 10 Vilki Lidzas. (Apsaka) 35 Kryžiūčių laiku 35 Visuotinioji istorija (satyroje 60 Vrtauto prisieka. Paveikslas, didumas 27½ x 21½ „Vienybės Lietuvninkų“ 25 metų sukaktuvių jubilėjinė kningelė, su 57 paveikslais 50 Zemių dulkės. (Labai akvva a- psaka) 50 Zenybos Paikių Miko 10 Zemės Giesmė (apsaka). Pir- moji dalis \$1.00 Zemės Giesmė (Apsaka). An- troji dalis 50 Žmogus. (Apsaka) 15

Rašykite J. J. PAUKSTIS & CO., 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Ar Skaitote Kada Laikraštį „LIETUVA“? Gal nežinai kur ją gauti? „LIETUVA“

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja me- tu tik \$2.00, pusei metų \$1.00. Rašyk adresu: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Ar matei kada-nors laikraštį „DRAUGA“? „DRAUGAS“ yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jamė geriausių raštininkų raštų ir vi- sokų žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. „DRAUGAS“ gvidena svarbiausius gyvenisius lietuvių reikalus. „DRAUGAS“ atsielna metams \$2, pusei m. \$1. Užsieniuose metams \$3, pusei metų \$1.50. Rašydami laisvą adresuokite DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

K. Labanas Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalinas ir civilnas angžliausiuose teismuose. Nė viena prova jiems neyra perdidelė nei permaža. Išdirbu visokius dokumentus. Inširunin formiis ir gy vastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduoodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose. Duodu patarimą (rodą) dykai viskuose reikaluose. Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pil- nai užganėdinti. NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. Valandos: nuo 9 ryte iki 5 vakare. BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-nų. Vakare nuo 6 iki 10-ai.

„Vienybės Lietuvninkų“ KELIAUJANTI AGENTAI! J. DIGRYS, S. SZAFRANAUCKAS.

Tarptautiškoji Akušerijų MOKYKLA. Moteris, noriančios išmokti akušerijai, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. Moksias pra- sidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mė- nesius. Pasibaigiant kursai, bus duotas diplo- mas, valdžios pripažintus visose šalies. Įstoti mokyklon gali moteris, turinčios nema- žiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursų mokais \$100.00. Mokyklon Lietuvos prima „The Internationa College of Midwifery“. DR. J. SZLUPAS, Prezidentas. 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426-J—Market. Daktaras JONAS J. KAŠKAUČIUS. VALANDOS: 8—11 ryte, 1—3 po pietų, 7—9 vak. Seredomis 8—11 ryte. 152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI naujos drukuoja- mos mašinos Typewriters. Rašy- kite šlandien, o gausite katalogų dykai. Knygos teipgi pariduoda ir yra reikalinga Agentų. Kreipkitės per laisvą a t šio antrašo: A. MALIAUSKAS, 687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y. P. S. Teipgi pariduoda naminiai rakan- dai (Furniture) at tšmokesio vietiniai kre- pitės pas mane.

J. TOPILIS 120 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Newarkiečiams. Vienatnai kur galima gauti čystų visokių, liekarstvy už pigiausę prekę. M. OLSHIN'O Aptiekoje, Kampas Congress & Lafayette Sts. Newark, N. J. Vienatinė rusiška aptieka New- arkie, kur jūs galite gauti visokių europiejiškų ir Amerikoniskų lie- karstvy.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI! Pirk dziegorelius, lencugelius, slubi- nus žiedus, šipkortes, daviernastis, siust pigius į Lietuvą, puikių popie- rių gromatomas rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpil- dau teisingai tai reikiška gerai. Visiem lietuviu eit pas Jurgi Jeszmanta, 6 So. Washington St., Cor. E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevicia) 272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint Specialistas širdies ir plaučiųligų. OFFICE HOURS: 8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI. Kostumieriai, rei- kalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprus!

DUONKEPIU ATYDAI! Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj Originali- nių Rozavų miltų iš čysčiausių, sviežiausių ir geriausių rugių grūdų, kuriuos tik už gerus pinigų galima gauti. Rozavus miltus turi vartoti tik geriausi duonke- piai šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja Rozavų miltų rugių duonai. Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišauksiam suteiksiu visokias informacijas, ypač duonkepiams ir visada užganėdinsiu atsišauksius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę. Tik tuo- jaus paimkit plunksną ir parašykite pas mane laisvą, reikalaudami platesnių žinių apie Rozavus ir kitokius Miltus. Morris Rosenfeld, G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

Illustration of a hand holding a box of LOXOL PAIN-EXPELLER. The box is labeled 'LOXOL PAIN-EXPELLER' and 'RHEUMATISM'. Below the illustration, text reads: 'Sergėkis nevertu pamėgdžiojimo ir reikalauk tikrojo Pain-Expellerio su Inkaro apsaugos ženklui, kaip viršui parodyta.'

Advertisement for Lithuanian Alliance. Text: 'TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA ĮSTEIGTA 1886 M. Moka pašalpą ligoje po \$6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtines apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00. Kiekvieno Lietuvio privalumu yra dėtis prie tos Organizacijos. Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našatėms pomirtinį pašalpą — \$72,469.33. Lietuvių apšvietos ir kultūros reikalams — \$8,651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52,517.97. Tuojaus prisirašyk prie gyvenančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Cen- tro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą. A. B. Strimaitis, Centr. Sekr. 307 W. 30-th St. New York, N. Y. VIENYBĖ

DAKTARAS A. BACEVYČE GYVENA ELIZABETPORT'E, N. J. 200 Marshall St., ir kampa. Second St. Lizonis prima: nuo 12—3 po piet, nuo 7—8 vakare. ir vakare nuo 6—8 Telephone 137 R. Elizabeth. Daktaras A. S. Jankauckienė Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie paigų. VALANDOS: nuo 12—3 po piet, nuo 7—8 vakare. 265 Berry St. prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

Telephonas 2320 Greenpoint. Lutkauskas ir Garšva. Graboriai ir Laidotuviu Direktorai. Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių. PARSAMDOME KARIETAS. 227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo IŠSIVERŽIMAS. Verikoselė arba netikrasis išsiveržimas. Puškai ir visokios Odos Ligos. Be jokios Operacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kasdieninio darbo. PRIEŽASTIS IŠGYDIMO. 1. DEL TO—Kad jojo neskaudanti metoda likos naudota per jį suviršom 25 metus, o josios naudingumas likos prisavinus per teio vadinamus Specialius tu Rupturos, kurie jaja ir naujoja. 2. DEL TO—Kad suvirim in 12,000 išgyde ligoniu, o nekuriu pribuvo is tolimu saliu gydymas, o kuris jis vienas pasekmingai tik gyvo. 3. DEL TO—Jok kožna savo žodj gali pinguškai ir profesionališkai užtikrint, kuri duoda ligoniu, o budamas tarp ja 25 metų yra gana palindantiu. Skaitykite ka sako šis išgyditas pacientas apie Dr. O'Malley, Unijos Docking bosas Rubs' kasykloje Luzerne. Pa. sako: Courtdale, Pa. Nov. 23, 1911

Garbus Daktare O'Malley: Rašau šita gramata idant duoti jums žinoti, kad likau išgyditas su jūsų pagelba. Paveilinu jums mano vardą garsinti idant kiti serganti taja liga žinotų pas ka turi kreiptis jieskodami pagelbos. Ant Kutterberg boks 131, Luzerne. Pa. Su taisais paliuymais delko turėdam dar vilkinti ir neareiti ant rodos pas Dr. O'Malley kuris tave PERZIURES UZDYKA ir pasakys kas tau kenkia ir geriausia roda kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok is 25 metines praktikos ir nebusi pavojuje. Pasikalbėjimas ypatisškai ar per Gremata. Atsiunsk adresu ir 2c. markę, o prisijusim knygetę apie išsiveržimą užpėtytitan koperte. Dr. Alex O'Malley 158 So. Washington st. Wilkes-Barre, Pa. Kur lietuviskai susikalbama ir susirašoma.

ZIRA 10 CIGARETTES 5c FOR. CZYSTUMA GERUMAS EKONOMIJA Viskas suvienyta ZYROJE. Laimi už nuopelną. ZIRA CIGARETTES

Tautietes ir Tautiečiai! Jau praslinko apie trejatą metų ir iki šio laiko galėjo persitikrinti, kad mieste Philadelphia randasi tiktai vienas tikras lietuvis daktaras Ignatas Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa. Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šviežias ir užsienėjusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, katrie gydėsi pas daktarą Ignatą Stankų, likosi užganėdinti ir platina juo vardą tarpe savo pažįstamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peikikas yra neišmintingas žmogus, arba koksaai žydbernishumbugieris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydbernių gydymo. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, lietuvių — dykaduoniai-vaikatos su New Yorko žydberniais įkvailino vieną bėdną, nemokytą žmogeli, ir net daktarą Ignatą Stankų neteisėgai ir teisma patraukė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi nuo jo operacijos. Už toki melagingai ir neteisėga skunda, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė i dydyj teismą. Padėkavonės Daktarui Stankui. Už išgydyma nuo visokių ligų. Čion antlapiav visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavellijima pačių pacientų. Kitos visos padėkavonės yra už kelios didžioi slystybėj. Ai Marijona Pocienė, 443 Gratz st., Philadelphia, Pa., labai sirgus, turėjau skandėjimą sugars, gėlima galvos, didelė temperatūra, skaurmą eisontį iš viršaus kojų į apačią, negalėjimą valgyti, džiuvimą burnoje, jautimą šalčio su prakaitavimu ir abėnau nusilpėjima. Šankiaus prie daug daktarų, bet jie negalėjo mane išgydyti, o kuomet atsiunčiau prie daktarą Ignato Stankaus ir jis mane išgydė už 2 kartų atžvilvimo į mano namus. Ištaru jam širdingą aciu ir Dieve duok jam ilgesnį amžių, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti. Ai Juozapas Gudauskas, 418 Chesnut st., Newark, N. J., ištaru širdingą aciu daktarui Ignatui Stankui už prantimą gydymą nuo sunkaus kvėpavimo, užkietijimo vidurių, skandėjimą kaulų ir abėnau nusilpėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo jūsų gydymų teisingai sugrįžta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikalauju. Vietoje padėkavonės ai nepatįginis atverti savo burnos prieš savo drangus ir pažįstamus. Ona Massankienė, 2 Hutchinson St., Jobstown, N. J., likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir jautimą laktantų kraują su niežėjimais ant kūno. Ai likans išgydytas nuo Išbėrimo apogais ant kūno. Ai Juozapas Vinkevičius, 40 Cross st., Boston, Mass., širdingai dėkavoja daktarui Stankui už išgydymą maną nuo skandėjimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugrįžimo į sauų dienų. Tamatos vardą garsinsiu visur Bostone tarp lietuvių. Jonas Saursaitis, 3306 Stanford st., Pittsburgh, Pa., mane išgydė daktaras Stankus nuo Išbėrimo spuogais ant veido. Ai Jurgis Lukoševičius, 128 E. Superior st., Chicago, Ill., buvau labai silpnas turėjau kosmį, net buvau pametęs viltį buti sveikas, bet kuomet atsiunčiau pas daktarą Ignatą Stankų, jis už pirmo prisiatimo gydymą mane išgydė. Dėkavoju širdingai ir siunčiu \$2.00 gastingianus. Visomet kreipkitės ypatisškai arba su laišku ant tikro adreso taip: Dr. Ignatius Stankus 1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa. Ofiso valandos Išryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 9 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

D-I-D-E-L-I-S P-E-L-N-A-S Nesveikiems, silpniems ir sergantiems susipratusiems žmonėms. TIE, kurie ilgą laiką sirgo landžiodami nuo vieno daktaro prie kito ir daug pinigų išmokėjo tiems, kurie netik neišgydė, bet dar paarsino labiau užsėdintant ligę; per ka negalėjo gerai dirbti; tad apturėjo dubeitavą nuostolį, — ve be naudos išmokėtus pinigus ir nustojing uždarbo; tik todėl, kad užsėdėjo su menkos vertės daktarais, kurie negali išgydyti. BET KITI, kurie SUSPRATĖ, NORIS SILPNI IR SERGANTI ŽMONĖS: bet su visokiomis šviežiomis ir užsėdintoms ligoms atsiūkaukė prie garbaus, visoms žinomo kalpo geriausio Amerikoje PHILADELPHIOS MEDICAL KLINIKO mokslininko daktarų, tad tapo išgydyti trumpam laike, neturėjant davanal pinigų ir uždarbo; per ka apturėjo didelį dubeitavą pelną, sveikata, dratumą ir pinigų suėdijimą. IS TUKSTANCIŲ IŠGYDYTŲ NUO VISOKIŲ LIGŲ ŠTAI KĄ PATYS ŽMONĖS RAŠO: PRISIUNČIANT SAVO PAVEIKLSLUS DEKAVODAMI: GARBINGAS PHILA. M. CLINIKI: Siunčiu didžiausią padėkavonę už greitą išgydymą nuo skaudėjimo galvos, strėnų, vidurių ligos, negalėjimą valgyti ir nuo susilpėjusio viso kūno. Pirmiau gydijausi pas daugelį daktarų, bet aš tik vietoj pagelbos daug pinigų iškaupė, o ligą labiau paarsino. Vienok kaip prisistatė Jūs liokartas suvariojau, tad pasilikau pilnai išgydytas, sveikas ir laimingas. Už tai dar kartą ištaru aciu Phila. M. Klinikui ir Jūs garbingą vardą garsinsiu tarp savo tautiečių, kad išgydoti ir tada kaip kiti neįstengė. Su guduone J. Bernot, 42 Franklin St., Springfield, Mass. GUODOTINAS DAKTARAI: Labai dėkingas už tikrą išgydymą ir už liekastas, nuo kurių pastojau kaip naujait ant svieto užėjimas. Išgelbatint nuo slapios ligos. Taip gami dabar jaučiuos, kad į trumpą laiką prisitūdė nuo pavelsklą, likdamas sveikas ir džiaugdamasis, pilnas guduonės S. Kolomčiukas, 41 Ave. L., Salveston, Tex. TEIPAT Mr Zukas, McKees Rocks, Pa., prisistatdamas sau nuo pavelsklą, nemaijan yra dėkingas už išgydymą nuo sunkios ir pavojingos ligos. Kiti negalėjo išgydyti. Mrs Zofija Bustrykene, C. M. and St. Paul st. Sobieski, Wis. Štai ka rašo: Nesuakitytus kartus labai gražiai dėkavoju Phila. M. Klinikui, už išgelbėjimą mane išgydant nuo moteriškų nesveikumų ligos kaip nusilpėjimo, taip ir skaudėjimų. Dabar esu pilnvaliai sveika ir daugiau gydyles nereikalauju. KAD JAUTIESI NESVEIKAS, TAI GERIAU PADARYSI, KAD IŠSŪK TIESIOK PRIE KLINIKO kreipsies, nes liekastas išsindžia po visą Ameriką ir kitas dalis svieto, o busit dėkingi kaip ir visi, kurie Phila. M. Klinikas apdovanojo tuom didžiausiu turtu, tai yra sveikata. THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC todėl greitiau už kitus daktarus išgydo ir tokias ligas, kurių kiti neįstengė; kad žionai kiekvienam atsiūkiamam užmūro ir sutaiso specialius liekastas iš geriausių gvanotųjų medikamentų naujusius išradimū, kurie pasaujyje yra žinomi kaip geriausi ir todėl, kad prie Phila. M. Klinikio yra net kelias Profesionališkų Daktarų, tarp kurių yra net Amerikos valdžios medikų apdovanoj. ŠITIE GARBINGI mokslininkai, Profesional. Daktarai, pirmą ranka prie Klinikio: Daktaras ALEX. BROWNAS, Superintendent, Dr. WINCAS YODER, Medical Director. ISITĖMYK, kad slapytėbės ligų saugiai užlaikoma, visada. KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKŲ IR LAIMINGŲ, tad atsilaukyk, o jeigu toli esy, veni, tad apvyk savo ligą bei nesveikumus lietuviskų kalboje kas kenkia, o tikėi, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstantai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes žionai išgydo ir tokius, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sveičias taip ir užsienėjusias ligas nuo skaudėjimo: rankose, rankose, kojose, sanariuose, krutinėje, strėnose, galvos, šonų; išbėrimai spaugais nuo blogo ir neįstojimo kraujo, nuo saugžystės sėklios nubėgimo, nusilpėjimo, vidurių neidėrimo, užkietėjimo slogos, greito palisimo, nerviškumo, baimės, silpno ir numažėjusio kraujo, užkrečiama slapytį lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peralimo slogų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be pelio, be planstumo be operacijos, bet su liekastoms, kurios tukstantai išgydė. Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių ligų, kurios užpūla varžinimai žmoniu, VYRŲ ir MOTERŲ, Reikalaujant rodos nuo daktaro, visada adresok arba ateik po šiuo adresu: THE PHILADELPHIA M. CLINIC, 1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. VALANDOS: nuo 10 iki 12 ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėnyčiomis nuo 8 iki 8 vak. Reikalaukit nuo Klinikio dovanai ir skaitykite knyga „Daktaras“. Pasarga: kurie daktarai negali išgydyti, tai gali kreiptis prie Phila. M. Clinico, o apturės rodę.

LIETUVIŠKA APTIEKA Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas. Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvenoje vienatinė ir didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizorius VINCO J. DAUNOROS, kurios tikslu yra apsaugoti savo vienuolius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrais geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kūno silpnybių. LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų metų prityrimu išrado daugybę specialiskų gyduolių, sutaisytų iš šviežiasių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gyduolių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukurtos ir gausmos sekaučios gyduolės: Kraujo Valytojas \$1.00, Gyvasties Balsamas 75c, Nervų Stiprintojas 50c ir \$1.00, Vaistas nuo vidurių 50c ir \$1.00, Nuo kosulio 25c ir 50c, Nuo gerklės skaudėjimo 25c ir 50c, Skilvinės proškos \$1.00, Pigulkes del kepenų 25c, Nuo galvos skaudėjimo 25c, Nuo kojų nuospaudų 10c ir 25c, Nuo dantų gėlimo 10c, Nuo peralimo 25c ir 50c, Plaukų stiprintojas 25c, Linimentas arba Expelleris 25c, Anaharynas plovimui 25c, Nuo kirmėlių 25c, Del išvartymo soliterio \$3.00, Del lytiškų ligų 50c ir \$1.00, Nuo Reumatizmo 50c ir \$1.00, Nuo kojų prakaitavimo 25c, Gydanti mostis 50c, Antiseptiskas muilas 25c, Antiseptiskas mostis 25c, Nuo dusulio 25c, Proškos del dantų 25c, Nuo kosulio del vaikų 25c, Kastorija del vaikų 10c ir 25c, Nuo viduriavimo 25c, Kraujo stiprintojas 50c, Gumbo Lašai 50c ir \$1.00, Nuo plaukų žilimo 50c, Blakų Naikintojas 10c, Karpų Naikintojas 10c. Specialiska tikrai lietuviska Trejanka arba Trejos Devyneros 25c. Taip pat is Lietuvos pargabtos visokios lietuviskos gyduolės žolės, šaknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos. Reikalaukite prisistimto Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais. Kreipliantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jeigu jums brangi ir jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašdami arba atsilankdami i LIETUVIŠKA APTIEKA. VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS 229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y. Gera proga visiem. Užlaiku tikrą lietuviską krautuve, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, koikių, kompasų, kryžliukų, gramafonų visokio išdarbo. Taipogi lietuviskų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klarnetų, triubų ir daugybę visokių muzikaliskų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Mالدaknėgių, visokių gražių popierių laikams rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiskų monų daktų. Taipgi monų knygų, kur galima is jos padaryti visokias mandrestes. Taipgi visokių kazryrių turime. Taisom visokius aukšinius daktus: laikrodėlius, žiedus, branzaliatus ir visokius muzikaliskus instrumentus: armonikus, smuikas, klarnetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daktus. Aš evarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekes pigesnės kaip listur. Ordelius išsiunčiam greitai i visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA. Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus. Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems i Lietuvą arba norintiems parsikviesti is Lietuvos savo gimines ar pažįstamus i Amerika, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia i kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Taigi reikalaujant ŠIFKORTIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame. Ofiso valandos: šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet. 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street) PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM. Siunciname pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą. Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų. Parduodam Tikietus ant gelezinkelio i pietines ir vakarines valstijas. Persiunciam potografijas i Lietuvą ir užregistuojam laiškus. Spausdiname visokias knygas, konstitucijas ir kitus visokius spandos dalykus, greitai ir pigiai. „VIENYBE LIETUVNINKU“ Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Iktas 1886 mete. Išaina kas Seređa. Užairašant „Vienybę Lietuvnikų“ Amerikoje prekiuoja i metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubėzinose prekiuoja i metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietsius baliams, popieras laiškams rašyti ir kitokius spandos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai. DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU. Čia visokias knygas galima gant, kokios tik yra išėję is po spaudos, kaip svietiskas taip ir maldų knygas. Žedynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t. J. J. Pauksztis & Co. 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIAS KONCERTINKAS ir Armonikas gauti pas mane, taipgi visokius muzik. instrumentus ir lietuviskas knygas. Rašyk man Katalogo reikalavimus, kurių pasiunčiu visiem dykai. Adresas: M. J. Damijonaitis, 812-814 W. 33rd St., Chicago, Ill. Tel. 2334 Greenpoint. PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI. Skanus alus, gardi ardelka, elius, visokis rymas, kvėpenti cigarai, ir pulkų užkandžiai. Salė del mitygų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančios vietos, o busit užganėdinti. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

Sergantieji Lietuviaii! AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUNŲ LIGOJE! Diena po dienos, savaitė po savaitė, mėnesiai po mėnesiu, metas po metų gydan sergantius lietuvis. Pažinti šie kiek sergančių jau išgydžian, kiek sergančius pagelbėjan. Ši švemetinėje įdidoje ligoje. Kada jums gydomas tikroje nuo migalimo visokių taip vadinamų liekastų, jaučiatės jog kas kartas jums esti arčiau — tada vienatinė pagelba yra be užkivimo kreiptis prie seno, garsaus specialisto DRO LEONARD LANDES. Jis jums be pinigų duos rodę ką turite daryti, idant gėlėtėi gyvatį ir iškairėti jus ligų. Gydan jau per 20 metų kopsakmingiausias visokias ligas, kaip: Netekimį spėkos, užnūdijimą kraujo, teėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarų, inkstų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turin didelis ir garsus aparatus Elektrikos ir X-Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Ne kiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangūs. Chemikalai mikroskopiniai šviesos kraują ir žiaurumą. Neatšibskite ant vilniaus, bet tuojaus ateikite pas garų DRA L. LANDES 140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 8-rd ir Lexington Ave. Valdiklos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakarų; nedėliomis nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Atsiūskite už 2c. markę, o gausite labai šingeldžių knygelę doranai.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atpausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubeles. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekviena įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių.

Šiuo adresu:
J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

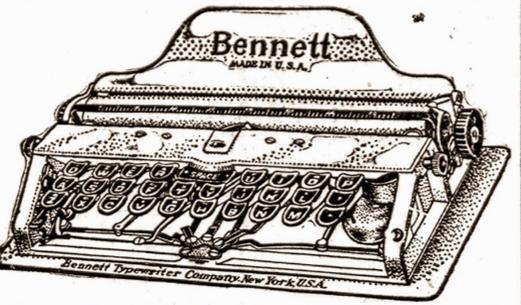
Visada šaltas alus, skani arielka, pelius, porteriai, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys iš kitur, neapmirskit šios puikios vietos.

16 Baltimore St. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujesnio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volėlis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišenėje. Ji yra neįtikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokį prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukštis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ŽMIJEČZNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STREINUSOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįšok rodos pas kokius ne mokintus gydytojus ar kryžiuokius save priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai pas rašyk pas savo ločną vienuolį, reikalaujamas tikrų, gryną ir gydančių vaistų.

— pas **ALBERTĄ G. GROBLEVSKI,**
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikinti, kad neįskleisi velturi ir ant apgavysčių savo suakiai uždribto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto taip dėl senų žmonių, kaip dėl kuklių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tūkstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatinai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje stapoje užtaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centus ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigalėsi.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA KAS UTARNINKĄ IR PĖTNYČIA

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj ant viso meto \$2.50
ant pusės meto \$1.25
ant ketverių meto 65c.

EURO. Rusijoje ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
POJE Prūsijoje 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksmą Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoj ant viso meto tik \$1.
Rusijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prūsijoje 7 mk.

Kas užsirašo „SAULĘ“ ir „LINKSMĄ VALANDĄ“ ir pilnai užsima, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rusiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Prieš tam pilnai užsimekėję skatytėjai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
320-322 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

GERA PROGAI!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Valkų Drangas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo... 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo... 10c

Aritmetika mokiniams su rokių, su paveikslais (apdaryta)... 35c

Viso \$1.60

Kas atsinais iškirpus šitą apgarsinimą iš „Vienybės Lietuviškų“ ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Konkursinis
Geografijos Vadovėlis
Kaina 75c.
Apdaryta \$1.00.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, vesielioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
F. FEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užėkite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Rusizkai Amerikonizska Linija.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausii Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais sriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų. Kursk — 13.500 tonų. Czar — 13.000 tonų.

Į Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į Liepajų.

Išplaukia kas antra subata. Sekanti išplaukima iš New Yorko:

Czar — August 23
Kursk — Sept. 6
Russia — Sept. 20

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorę: Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone — 2350—2351 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Kas užsirašo „SAULĘ“ ir „LINKSMĄ VALANDĄ“ ir pilnai užsima, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rusiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Prieš tam pilnai užsimekėję skatytėjai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
320-322 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių laivų, keleiviai visados bus užgandintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto nuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija \$30.000.)

Teipgi į Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausii visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

„SVYTURYS“

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos labai naudingas. Prekė 75c., mėš parduodam po 50c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKŠTIS & CO.**
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Ungertaker).

Išbalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, vesielioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvi.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieni ir nakti.

213 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Tel. 279 Greenpoint.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebraugiai perdavineja bagažų ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų anglių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantona ir Angliją Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių kasdien. Tarpe visų vietinių Punkty nuolatiniis ir parankus susisiekimas. Artymiesni informacijų apie kainas, traukinių begojimų, etc., kreipkitės pas savo vietinių agentų arba rašykite pas: **George A. Cullen,** Passenger Traffic Man' 90 West Street, N. Y.

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois.

PRIMA pinigų taupinimui nuo \$1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų ir štorių Chicagoje.

SIUNČIA pinigų į visas dalis svieto ir parduoda šifortas ant visų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant rusų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykite šiuo adresu:
A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užėiga pas **JONĄ KULBOKĄ**

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street
Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krantuvė Judančių Paveikslų Amerikojė.

Užtaikome visokių gatunkių APERATUS. Parduodam ir randuojam labai pigiai su visokiais Elektriniškais ir Gasiniais Inaisiais mašinuosius mados. Į Stak užtaikome suvirinti 1000 ratų filmos. Importyriji iš visų šalių svieto, specialiaiškai turime padarę daug Lietuviškų Illustracijų dūli Dainų, Deklamacijų, Būferatų ir Praleikčių, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsimitai arba norit užsimiti šiuo bizoni, reikalaujanti pagalbos šaukiate prie:

American Film Exchange
A. T. Račiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3336 W. Bedford.

Kaip pasiilkti Amerikos pilieciu.

Knygotė Lietuviškų ir Angliškų kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietybę, klausimai ir atsakimai kaip išimti popieras, Suvenytų Valstijų konstitucija, nepriauklybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvių Ukėsu Klubas, matydamas reikala, išleido virš minėtą knygotę kurios čionia yra 25c. Užsi-akvėdami knygotę pinigų siųskite per Money Orderį arba krasos ženklietas, ant šito adresu:

LITHUANIA CITIZENS CLUB
872 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turim už garbę apreiškiti guodintoms Kunigams ir guodintoms Drangystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsilmdama išdirbiniais įėjau geriausiajį praktiką ir dėl to galim viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Nepamirskit Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrims ir balliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PRETELAI LIETUVIAI

12 dideliu ir 12 mažu.

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
817-819 Grand St., Telephone 1102 W. Williamsburgh

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS.

Buys 9 metų Skyriaus Vėrininku. Inspektorium Suvenytų Valstijų Imigracijos; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Prosecutor, Solicitor ir C. uno-ior-at-Law. Veda visokias bylas (arvos) visuose teismuose ir d partizmentų skyruose. Gavimui patarimų, kreipkitės laišku, įdėdami krasos ženklietį atskymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalių, pribuna ypatičkai į visas Valstijas ir miestus suolų pareikalavimo. Adresas: **KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law** 403 Lyon Building. Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvius advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsilma varjmu provy visose teismuose.

Ofisas rumsose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 87
Bell 47
Residence Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniskai žionia.

G. BENSON,
828 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.